

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Baggrund for forslaget

Naalakkersuisut har vedtaget et folkesundhedsprogram, Inuuneritta II. Inuuneritta II har fokus på konsekvenserne af befolkningens livsstil og på de livsstilsfaktorer, der har den største betydning for helbredet i den grønlandske befolkning.

Alkohol og hash er det vigtigste tema i Inuuneritta II, fordi misbrug er årsag til en meget stor del af de problemer, som børn, unge og familier har. Befolkningsundersøgelsen i Grønland fra 2014 fastslår, at misbrug af alkohol og hash er det største enkeltstående folkesundhedsproblem i Grønland i dag, hvor konsekvenserne er vidtrækkende både for den enkeltes sundhed og for det omgivende samfund.

Befolkningsundersøgelsen viser en tydelig sammenhæng mellem selvmordsadfærd, seksuelle overgreb samt vold og alkoholmisbrug i hjemmet. Befolkningsundersøgelsen viser også, at de fleste personer, der har været i behandling for misbrug, selv er vokset op i et hjem med misbrug. Misbruget af alkohol og hash er dermed knyttet til den sociale arv.

Tal fra Grønlands Statistik viser, at alkoholforbruget siden 1989 har været faldende, men at der var en stigning på 5,4 % i tilførslen af alkohol i 2016. Siden 1989 har indførsel været faldende med enkelte udsving, hvor mængden af ren alkohol, der bliver indført eller produceret her i landet, er mere end halveret i løbet af de seneste 30 år.

Naalakkersuisut ønsker at lovgivningen på alkoholområdet understøtter Inuuneritta II's mål på alkoholområdet. Målene er, at forebygge at børn og unge starter et misbrug, at begrænse synligheden af påvirkede voksne og at reducere alkoholforbruget mest muligt.

Naalakkersuisut vil med en revidering af lovgivningen på alkoholområdet følge de anbefalinger, som WHO angiver som indsatsområder, særligt anbefalingen om at stramme op i forhold til synlighed og tilgængelighed samt regulering og tilsyn med udskænkingsstederne.

I WHO's Europæiske erklæring om Alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol" fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

WHO's globale strategi fra 2010, "Global strategy to reduce the harmful use of alcohol", sætter fokus på alkohol og forebyggelse af alkoholrelaterede problemer.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Ifølge Inatsisartutlov om markedsføring og mærkning (markedsføringsloven) § 9, stk. 3, må markedsføring rettet mod børn og unge ikke indeholde omtale af, billeder eller henvisninger til rusmidler, herunder alkohol. WHO påpeger, at det er vanskeligt at ramme de voksne forbrugere med markedsføring uden samtidig at udsætte børn og unge for markedsføring. Derfor anbefaler WHO, at der arbejdes på at regulere markedsføring gennem lovgivning – herunder i forhold til indholdet og omfanget af markedsføring.

Studiet ”Sales impact of displaying alcoholic and non-alcoholic beverages in end-of-aisle locations” af Nakamura R, Pechey R, Suhrcke M, Jebb SA og Marteau TM viste en stigning af salget for alkohol, ved at placere varerne et attraktivt sted.

Studiet fastslår endvidere, at placering af alkohol på fordelagtige steder kan have stor indflydelse på salget af alkohol og således påvirke den enkelte til at købe flere alkoholholdige drikkevarer.

En revision af Landstingslov om salg og udskænkning af alkoholiske drikke skal anses som et vigtigt bidrag til den langsigtede strategi om forebyggelse og sundhedsfremme.

1.2. Hovedlinjer i lovforberedelsen

Det fremgår af kommissoriet for den nye alkohollov, at arbejdet ledes af en styregruppe. Styregruppen er sammensat af repræsentanter fra Alkohol – og Narkotikarådet, Politiet i Grønland, KANUKOKA, Grønlands Erhverv og en afdelingschef fra Departementet for Sundhed samt departementschefen for Departementet for Sundhed, der fungerer som formand.

De under styregruppen nedsatte arbejdsgrupper bestående af repræsentanter fra Politiet i Grønland, Grønlands Arbejdsgiverforening, hotel- og restaurationsbranchen, detailhandelen, kommunerne, KANUKOKA, Alkohol – og Narkotikarådet samt afdelingschefen og fuldmægtige for Departementet for Sundhed havde til formål at sikre, at relevante problemstillinger blev inddraget i lovarbejdet.

Arbejdsgrupperne har taget udgangspunkt i Inuuneritta II og WHO’s anbefalinger.

Arbejdsgrupperne har i deres arbejde særligt drøftet alkoholbevillinger, tilgængelighed af alkoholholdige drikke og forebyggende tiltag, herunder børn og unges alkoholvaner. Ligeledes stod arbejdsgrupperne for afdækning af praktiske problemstillinger. Det har således været særligt prioriteret at inddrage spørgsmålet om børn og unges alkoholvaner i lovgivningsarbejdet.

1.3. Forslagets indhold i generelle træk

Forslaget indeholder ændringer, der skal begrænse tilgængelighed og synlighed af alkohol i det offentlige rum.

Forslaget indeholder et forbud mod markedsføring af alkohol og krav om afskærmning af alkoholholdige drikke fra andre varer i en butik. I forslaget inddeles alkoholholdige drikke i flere bevillingsgrupper, der har betydning for tildeling af alkoholbevillinger.

Derudover indeholder forslaget ændringer af åbningstiderne for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

2. Hovedpunkter i forslaget

Ifølge den gældende lovgivning kan der kun opnås alkoholbevilling for både øl og vin samt spiritus samtidig.

Lovforslaget indeholder 8 typer af alkoholbevillinger indenfor salg og udskænkning. Inddelingen vil give kommunalbestyrelsen mulighed for at tilpasse den enkelte bevilling til de forskellige ansøgere.

Der er i de gældende regler adgang til, at lufthavnskiosker og hoteller med overnattende gæster kan få en særskilt alkoholbevilling til udskænkning i tidsrummet 06.00-12.00. Denne bestemmelse føres ikke videre i lovforslaget.

Åbningstiderne for salg af alkoholholdige drikke i butikkerne fastholdes uændret fra 09.00 – 18.00 på hverdage. Åbningstiderne lørdage ændres fra 09.00 – 13.00 til 11.00 – 15.00.

Åbningstiderne for udskænkning af alkoholholdige drikke fastholdes uændret mandag til torsdag fra 12.00 – 24.00 på hverdage og fra 12.00 – 03.00 på fredage og lørdage. Søn- og helligdage samt nationaldagen ændres fra forskellige åbningstider til et fast tidsrum for åbningstid, nemlig fra 12.00 – 24.00. Udover dette vil der være lukket for udskænkning i alle juledagene.

I lovforslaget indføres restriktioner i forhold til synligheden af alkohol. Der indsættes bestemmelser om afskærmning og forbud mod markedsføring.

Formålet med en afskærmning er blandt andet at beskytte børn og unge mod uhensigtsmæssig påvirkning, herunder at børn og unge ikke skal opfatte alkohol som en almindelig dagligvare.

Formålet med forbud mod markedsføring er at mindske den positive holdning overfor alkoholholdige drikke blandt unge. Forbuddet skal ses i lyset af den skadevirkning, som markedsføring, særlig overfor børn og unge, kan have på den generelle opfattelse af alkohol og på etableringen af alkoholvaner senere i livet.

Forbud mod markedsføring er kendt fra tobaksområdet, hvor forbud mod reklamer for tobaksvarer i dag opfattes som en naturlig beskyttelse af især børn og unge mod forherligelse af sundhedsskadelige og u hensigtsmæssige vaner.

Betingelserne for at opnå en alkoholbevilling føres videre fra gældende ret. Dog foreslås det, at der indføres en betingelse om, at en ansøger ikke må have forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover, hvis denne ønsker at opnå en bevilling. Herudover bliver det en betingelse, at der til ansøgningen om alkoholbevilling skal vedlægges en alkoholpolitik for salgs- eller udskænkingsstedet. Til ansøgning om lejlighedsbevilling skal vedlægges en plan for arrangementet, som sikrer en ansvarlig og sikker udskænkning og afvikling af arrangementet.

Efter de gældende bestemmelser er det kommunalbestyrelsen, der udsteder og inddrager alkoholbevillinger samt fastsætter eventuelle vilkår for bevillingen. Denne praksis fastholdes, dog vil der blive sat krav til obligatorisk høring af politiet, bygdebestyrelsen, kommunalforvaltningen indenfor børn og unge samt sundhed og forebyggelse.

Der er særligt lagt vægt på, at kommunalbestyrelsen skal inddrage hensyn, der er egnede til at begrænse forbruget af alkohol og fremme hensigtsmæssige alkoholvaner, ligesom det skal sikres, at tildeling af alkoholbevillinger sker på et objektivt grundlag.

Kommunalbestyrelsen har kompetence til at inddrage en bevilling midlertidigt, hvis virksomheden ikke drives forsvarligt. Derudover vil en bevilling som noget nyt bortfalde, hvis bevillingshaver har forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover, og gælden ikke afdrages.

Under det lovforberedende arbejde blev det fremført, at en del af de alkoholrelaterede uroligheder opstår i forbindelse med lejlighedsbevillinger. For at vende denne udvikling er der indsat en bestemmelse om, at der ved sådanne arrangementer kan bevilliges tilladelse til udskænkning op til 16 volumenprocent.

Yderligere foreslås det at begrænse adgangen til disse arrangementer således, at deltagende børn og unge under 18 år skal være i selskab med en af deres forældre, en værg eller en anden ansvarlig voksen person, som har et særligt ansvar for de unge. Udskænkning i forbindelse med lejlighedsbevillinger foreslås at være tilladt indtil kl. 24.00 med mulighed for forlængelse ved særlige begivenheder.

I lovforslaget må udskænkingssteder ikke sælge alkoholholdige drikke ud af huset.

Endvidere foreslås det, at butikker og restaurationer med alkoholbevilling, samt producenter af alkoholholdige drikke forpligter sig til at deltage i oplysningskampagner iværksat af Naalakkersuisut med det formål at skabe mere hensigtsmæssige alkoholvaner.

Lovforslaget giver fremadrettet politiet en række nye muligheder for at medvirke i det præventive arbejde og for at sanktionere bestemmelserne i loven.

Politiet får herefter hjemmel til at forbyde en bevillingshaver at have bestemte personer som gæster i den pågældende restauration, for eksempel hvis personen gentagne gange har udvist voldelig adfærd eller i øvrigt har været til gene for de øvrige gæster, eller hvis politiet konstaterer en overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Der er som noget nyt indsat en bestemmelse om forbud mod at udvise støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden eller medføre ulempe for andre tilstedeværende eller omkringboende på steder, hvor der sker salg eller servering af alkohol. Bevillingshaver eller dennes stedfortræder har pligt til at påse, at forbuddet efterleves, om fornødent ved politiets hjælp. Bestemmelsen er indføjet, for at alle skal kunne færdes uden at blive mødt med disse forulempelser, og at man også som børnefamilie kan gå på indkøb og på cafe, uden at børn og unge udsættes for en sådan uhensigtsmæssig adfærd.

Politiet kan endvidere som en forebyggende foranstaltning mod vold meddele påbud om indretningsmæssige ændringer i butikker, kiosker, restauranter, hoteller og andre serveringssteder, hvortil der er offentlig adgang. Det er en forudsætning for at meddele et sådant påbud, at der foreligger en særlig risiko for voldelig adfærd i forbindelse med salgs – eller udskænkningstedet.

I lovforslaget fastsættes bestemmelser om, at udskænkningsteder skal ansætte personale til varetagelse af dørvogterfunktionen, såfremt dette er nødvendigt for at sikre ro og orden.

Det foreslås, at loven sættes i kraft den 1. marts 2018.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Et eventuelt fald i det samlede forbrug af alkohol vil indebære et afgiftstab for Landskassen. Afgiftstabets forventes dog på sigt helt eller delvist at blive modsvaret af en reduktion af de offentlige udgifter til sundheds- og socialvæsenet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De nye bestemmelser om afskærmning forventes at påføre detailhandlen udgifter til at afskærme de alkoholholdige drikke fra andre varegrupper. Da det er op til den enkelte butik hvordan denne vil afskærme alkoholholdige drikke, kan det ikke oplyses i hvilken størrelsesorden disse udgifter må antages at være.

Bestemmelsen om, at elever og praktikanter under 18 år ikke må beskæftiges direkte med salg af alkoholholdige drikke kan forventes at påføre detailhandlen udgifter i form af øgede lønudgifter.

Bestemmelsen om forbud mod reklame for alkohol må antages at have økonomiske konsekvenser for både detailhandlen og udskænkingssteder samt grønlandske producenter og medier.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Der forventes på sigt et fald i det samlede forbrug af alkohol med en positiv effekt på folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Lovens bestemmelser anses som et bidrag til en langsigtet strategi om forebyggelse og sundhedsfremme. En positiv konsekvens for borgerne er en bedre sundhedstilstand, som forventes at omfatte mindre vold, færre sociale problemer, færre fysiske og psykiske følgeskader, færre selvmord og lignende. Omfanget af denne forbedring af sundhedstilstanden vil dog i nogen grad være afhængig af, i hvilket omfang den forventede reduktion af alkoholforbruget har i forhold til rusdrikkeri og alkoholisme.

De omkostninger, som forslaget påfører detailhandlen vil i et omfang kunne indebære en forhøjelse af forbrugerpriserne på dagligvarer.

Forslagets bestemmelser om dokumentation for opfyldelse af alderskravet indebærer, at personer som bedømmes at være under 18 år, vil kunne have fornødent at anskaffe sig pas for at kunne købe alkoholdige drikke.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Som hidtil har tilsynsmyndigheden ret til at kontrollere, om der sker overtrædelse af lovens bestemmelser. Tilsynsmyndighedens umiddelbare adgang kendes fra andre områder, hvor der udøves tilsyn. Det er departementets vurdering, at bestemmelsen herom vil påvirke forholdsvis få borgere.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden den 26.04.2017 til og med den 31.05.2017 hos følgende høringsparter:

Samtlige departementer i Grønlands Selvstyre og Styrelsen for Sundhed og Forebyggelse, samt Allorfik.

Alkohol- og narkotikarådet, Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, Landslægeembedet, Politimesteren i Grønland, Grønlands Landsret, Retten i Grønland, Rigsombudsmanden i Grønland, Grønlands Erhverv, KNI, Pisifik, Brugseni og MIO.

Herudover har lovforslaget været tilgængeligt på høringsportalen i samme periode.

Der er indkommet 18 høringssvar, hvoraf følgende ingen bemærkninger havde: Departementet for Råstoffer og Departementet for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter, Infrastruktur og Boliger.

Følgende høringssvar havde bemærkninger til lovforslaget: KNI, Politimesteren i Grønland, Allorfik, HECA Nuuk, Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen, Brugseni, MIO, Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, Lærereforeningen i Grønland (IMAK), Grønlands Erhverv, Forbruger- og Konkurrencestyrelsen, Alkohol- og Narkotikarådet, KANUKOKA, Pisiffik, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, Sermitsiaq.AG, Departementet for Finanser og Skatter, Carlsberg og Kommuneqarfik Sermersooq

I det følgende behandles høringssvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under høringen. Høringssvarene er gengivet i kursiv og er medtaget i deres fulde ordlyd.

Høringssvar fra KNI

Kravene til direktør og bestyrelse i §§ 5, 8 og 9 synes vi stadig er en unødvendig stramning for et offentligt ejet selskab, med medarbejder valgte bestyrelsesmedlemmer. Det kan i yderste konsekvens betyde, at et selskab som KNI mister spiritusbevilling til samtlige butikker, hvis en udpeget eller valgt bestyrelsesmedlem ikke opfylder alle de stillede krav.

I et selskab som KNI, der har mange butikker, må det efter vores overbevisning være selskabet, der får spiritusbevilling til dets butikker – og ikke en afgørelse efter § 10 i bevillingsnævnte der går ind og vurderer den enkelte butikschef/bygdekøbmand. Som vi forstår lovteksten skal en nyansat butikschef/bygdekøbmand efter ansættelse godkendes af bevillingsnævnet – som skal sikre, at denne overholder punkterne i § 4, stk. 1, nr. 1-4. I sin yderste konsekvens vil det her igen betyde, at KNI kan miste bevilling til den enkelte butik, hvis bevillingsnævnet ikke godkender butikschefen/bygdekøbmanden. Her bør det være virksomheden, der bliver vurderet på ansøgningen og ikke den enkelte ansat.

Der henvises til dispensationsmulighed i mindre byer og bygder. Men hvad er definitionen på en mindre by?

Udnævnelse af bevillingsmyndighed fremgår det i § 23, at repræsentant for detailhandlen skal udpeges af Grønlands Erhverv. Herved tvinges eks. KNI til at melde sig ind i GE, hvis de vil have sæde i bevillingsnævnet – det kan ikke være rigtigt, at en forudsætning for at være medlem i bevillingsnævnet samtidig fratager retten for organisationsfrihed?

Omkring § 36 er der misforhold mellem lovteksten og bilag 2. I lovteksten (som må formodes at være den korrekte), står der, at mandag-fredag er åbningstiden 09.00 – 18.00 og på lørdage 11.00 – 14.00.

I bilag to står der, at fredag og lørdag er fra 11.00 – 14.00.

Vi har noteret, at der er sket en ændring i bemærkninger til lovtæksten vedr. § 26, hvor der nu står at ”..der kan vises tilbageholdenden med at give tilladelse til nyoprettede restaurationsvirksomheder i egentlige boligkvarterer eller nær skoler og lignende.”

Senere i samme tekst står der, ”...at et bevillingsnævn kan lægge vægt på, om der kan udstedes en længerevarende bevilling til virksomheder, der er beliggende i beboelsesområder eller i umiddelbar nærhed af en sportsplads, sportshal og lignende steder...”

Når der står ”virksomheder” vil dette også kunne omfatte butikker. Langt de fleste butikker er placeret i beboelsesområder, og nogle steder er byens/bygdens hovedbutik også placeret i nærheden af skole/sportshal (eller skolen/sportshallen er placeret i nærheden af butik, idet butikken som oftest har været der længst). Nogle bygder er så små, at alt er i nærheden af butikken.

Vedr. § 38 står der i lovtæksten, at alkoholiske drikke skal afskærmes fra andre varer i butikken. I bemærkningerne står der, at det ”skal ske ved, at der etableres en særskilt lokale”.

Hvis bemærkningerne i lovtæksten er gældende, vil konsekvensen være, at der ikke vil ske salg af disse produkter i bygder og en del byer, da omkostningerne ved at etablere særskilt lokale og ansættelse af ekstra personale til at betjene denne, slet ikke står mål med den indtjening, der er på denne produktkategori.

Endvidere står der i lovtæksten, at ”Naalakersuisut kan fastsætte nærmere regler om afskærmning og placering af alkoholige drikkevarer i butikkerne”. Det vil være rart på forhånd at vide, hvad dette indebærer? – ligesom denne tekst ikke svare til teksten i bemærkninger til lovforslaget vedr. etablering af særskilt lokale.

Det er også nævnt i følgeteksten til lovforslaget, at alkoholiske drikkevarer ikke må være synlige for øvrige kunder, og der foreslås, at der kan etableres kasser, der kun betjener kunder, der vil købe alkoholiske drikke – dette er rent praksis også vanskelig udførlig i mindre butikker, uden at skal bygge særskilt lokale. Det kan formentlig lade sig gøre i de største byer, men dog ikke uden en uforholdsmæssig stor omkostning.

Omkring dokumentation vedr. salg til personer under 18 år i § 46 er her en udfordring. Hvis personen ikke er udstyret med pas eller kørekort med billede, kan det være vanskeligt at sikre sig en 100 % sikker dokumentation.

Vedr. markedsføring er der i § 54, stk. 4, nævnt, at enhver form for tilbud af alkoholige drikke er forbudt. Dette vil fratage butikkerne for at drive ”godt købmandskab” og fratage muligheden for at nedsætte varer, som er tæt på datoudløb og ikke forventes at kunne blive solgt inden udløb af sidste holdbarhedsdato, ligesom det fratager den frie prissætning i markedet. Eller skal teksten forstås sådan, at man i butikken ikke må reklamere med, at en vare er nedsat ved skiltning, men blot rette prisen på varen?

Sluttelig formoder vi, at den lov, der ender med at måtte blive vedtaget, er gældende for detailbutikker og ikke eksempelvis Duty-Free butikken i Kangerlussuaq og Kulusuk.

Vi står gerne til rådighed for yderligere dialog omkring ovennævnte, hvis dette er ønskeligt.

Svar

Departementet tager bemærkningerne om kravene til medlemmer af bestyrelse til efterretning, og har ændret lovforslaget således at kun halvdelen af bestyrelsen skal opfylde kravene for en alkoholbevilling.

Departementet vurderer, at selv om et selskab som KNI har mange butikker, så bør kommunalbestyrelsen give alkoholbevilling til hver enkelt butik, da hver butik skal opfylde betingelserne til bevillingen. Departementet ønsker at sikre, at salget af alkohol foregår på en ansvarlig måde, og dermed bør både virksomheden, og den, der driver den, blive vurderet.

Lovforslaget har ikke angivet en nærmere beskrivelse af definitionen på en mindre by. Departementet vil uddybe bemærkningerne til bestemmelsen om dispensation.

Departementet bemærker, at KNI ikke er tilfreds med, at Grønlands Erhverv indgår i bevillingsnævnet, da KNI mener, dette vil fratage dem retten til organisationsfrihed. Departementet tager bemærkningerne om bevillingsmyndighed til efterretning, og har ændret lovforslaget, således at kompetencen til at tildele alkoholbevillinger fortsat ligger hos kommunalbestyrelsen.

KNI gør klart, at lovteksten til åbningstider og bilag 2 til lovteksten ikke stemmer overens. Dette er rettet.

KNI bemærker, at hvis alkoholholdige drikke skal afskærmes ved særskilte lokaler, vil konsekvensen være, at der ikke vil ske salg af disse produkter i bygder og en del byer, da omkostningerne ved at etablere særskilte lokaler og ansættelse af ekstra personale ikke står mål med den indtjening, der er på alkohol. Departementet tager bemærkningerne til efterretning, og har ændret lovforslaget, således at der ikke stilles krav om særskilte lokaler. Departementet fastholder dog kravet om, at alkoholholdige drikke skal afskærmes fra de øvrige varer.

Departementet har i lovforslaget præciseret, hvad Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om i forhold til afskærmning og placering af alkoholholdige drikkevarer i butikkerne.

KNI bemærker, at dokumentation i forbindelse med salg til personer under 18 år kan være en udfordring, hvis personen ikke er udstyret med pas eller kørekort med billede. Alle borgere i Grønland har ret til et pas.

KNI bemærker i forbindelse med tilbud af varer, at dette vil fratage butikkerne muligheden for at drive godt købmandskab. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har ladet bestemmelsen om tilbud udgå af lovforslaget.

KNI formoder at lovforslaget er gældende for detailbutikker og ikke duty-free butikker i lufthaven og tilsvarende. Departementet vil tydeliggøre, at lovforslaget ikke finder anvendelse for duty-free i lufthavnen.

Høringssvar fra Politimesteren i Grønland

Ved brev af 26. april 2017 har Departementet for Sundhed anmodet om mine bemærkninger til et fremsendt forslag til ny Inatsisartutlov om alkoholholdige drikke (alkoholloven).

Jeg vil gerne indledningsvis bemærke, at Justitsministeriet, Nordatlantenheden, er forespurgt, om de ønskede at give deres bemærkninger til lovforslaget, men har ikke til denne høring ønsket at afgive bemærkninger.

Endvidere bemærkes det, at mit hørings svar i vidt omfang er formuleret med afsæt i de bemærkninger, som jeg gav i mit hørings svar af 17. maj 2016 til Inatsisartutlov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, der også vedlægges dette hørings svar.

Lovforslaget har givet mig anledning til at fremsætte en række bemærkninger.

§ 14: Det glæder mig at se, at departementet har indarbejdet reglerne for de forskellige typer af bevillinger som bilag til loven. Dette vil efter min opfattelse udgøre en god støtte for både ansøgere og myndigheder og fremme overskueligheden ved anvendelsen af loven.

§ 17, stk. 2: Det glæder mig at se, at det i de særlige bemærkninger til § 17, stk. 2, præciseres, at børn og unge under 18 år ikke kan deltage ved arrangementer med lejlighedsbevillinger uden at være ledsaget af en forælder, værge eller anden myndig person, som har et særligt ansvar for den mindreårige.

§ 23: Jeg påskønner bestemmelsen, hvor der indføres et system med bevillingsnævn. Dog finder jeg det fortsat uheldigt, at der med indeværende lovforslag ikke er en repræsentant fra Sundhedsvæsenet, da det sundhedsmæssige perspektiv er et vigtigt aspekt ved behandlingen af nævnets sager.

Det fremgår af stk. 5 i bestemmelsen, at bevillingsnævnet er beslutningsdygtigt, når det er fuldtalligt. Dette kan efter min opfattelse give nogle udfordringer – eksempelvis i forbindelse med lejlighedsbevillinger, hvor beslutningen om at afholde et arrangement kan tænkes taget med forholdsvis kort varsel, og hvor det ikke er muligt at indkalde et fuldtalligt nævn. Det kan i den forbindelse genovervejes, om kompetencen til at udstede en lejlighedsbevilling kan ligge hos formanden, samtidig med at det fastsættes som krav, at politiet skal samtykke til udstedelsen.

§ 24, stk. 2: Bestemmelsen fastslår at en ansøgning skal vedlægges en alkoholpolitik. Idet dette er et krav for at kunne få udstedt en bevilling, er det efter min opfattelse nødvendigt at fastsætte regler om, hvad en alkoholpolitik som minimum skal indeholde. I modsat fald kan bestemmelsen frygtes at blive illusorisk. Sådanne minimumskrav kan eventuelt suppleres af et bilag i form af en skabelon til hjælp til ansøgeren ved udfærdigelse af en alkoholpolitik.

§ 25, stk. 5: Det er positivt, at mine tidligere bemærkninger til Inatsisartutlov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke fra 2016 er taget til efterretning således, at forslaget ikke længere fastsætter en mulighed for, at der meddeles en permanent bevilling, men at der i stedet kan ske forlængelse i form af en 3-årig eller 6-årig periode. Således sikres det, at bevillingshaveren bevarer sit fokus på en drift i overensstemmelse med lovgivningen og god restauratørpraksis, ligesom der er taget højde for, at der kan ske en bymæssig udvikling af de områder, restauranterne er beliggende i, hvor en permanent bevilling ikke ville være hensigtsmæssig.

§ 28: Jeg bifalder, at departementet har imødekommet mit tidligere forslag til en formulering af bestemmelsen vedrørende frakendelse således, at "grove eller gentagne overtrædelser" er ændret til "grov eller gentagen overtrædelse", og "En alkoholbevilling kan frakendes" er ændret til "Retten til alkoholbevilling kan frakendes".

Jeg er dog stadig af den opfattelse, at ikke kun overtrædelse af alkohollovgivningen og kriminalloven bør kunne medføre frakendelse, men også lov om euforiserende stoffer, våbenloven samt skatte- og afgiftslovgivningen, og jeg skal derfor kraftigt henstille til, at dette genovervejes.

Kapitel 8 generelt:

Som også bemærket tidligere, finder jeg bestemmelserne i kapitlet unødigt komplicerede og svært tilgængelige.

Jeg skal derfor kraftigt anbefale, at man undlader at skelne mellem forskellige helligdage.

Dette kan eksempelvis gøres ved udelukkende at anvende definitionerne "mandag til fredag", "lørdage" og "søn- og helligdage" og så konsekvent operere med de helt samme tidspunkter for eksempelvis udskænkning på søn- og helligdage uden skelen til hvilken konkret helligdag, der er tale om.

Når man ser på bilag 1 til lovforslaget, kan der stadig opstå tvivl om, hvornår der må udskænkes alkoholholdige drikke – f.eks. natten mellem lørdag og søndag, idet der sker et skift i døgnet, når klokken bliver 23.59.

§ 36: Det fremgår af forslagets stk. 1, nr. 2, at salg af alkoholholdige drikke må finde sted fra mandag til fredag fra kl. 09.00-18.00, jf. dog stk. 2, og lørdag fra kl. 11.00-14.00, jf. dog stk. 2.

Der er samtidig udarbejdet et bilag, der antages at have til hensigt at gøre reglerne for salg af alkoholholdige drikke i butikkerne mere overskuelige. Bilaget angiver dog andre regler end selve lovbestemmelsen. Konkret er det således i bilaget angivet, at der kan sælges alkohol i butikkerne mandag-torsdag fra 09.00-18.00 og fredag-lørdag fra 11.00-14.00. Dette er i modstrid med lovbestemmelsen.

§ 43: Det er positivt, at departementet har valgt at have bestemmelsen om, at drikkevand skal være stillet frem til gæsternes frie afbenyttelse i en paragraf for sig, i stedet for som en del af en anden paragraf som tidligere set.

§ 47: Jeg mener fortsat, at udtrykket "praktikanter og elever" principielt kan give anledning til misforståelser og tvivl om hvem, der er omfattet. Således vil en folkeskoleelev i almindelig virksomhedspraktik efter en ordlydsfortolkning kunne være omfattet af udtrykket, hvilket jeg tillader mig at gå ud fra, ikke er hensigten. Jeg skal derfor anbefale, at man i stedet for anvender udtrykket "personer, der er under uddannelse i tjenerfaget eller er uddannet i dette fag". Jeg henleder igen opmærksomheden på en trykfejl i stk. 1: "bortser" skal være "bortset".

§ 52: I bestemmelsen anvendes udtrykket i stk. 3, nr. 5, "I sagkyndig fra Politiet i Grønland". Jeg foreslår i stedet, at departementet anvender udtrykket "I sagkyndig fra Grønlands Politiet", ligesom der i § 23, stk. 2, nr. 2, er angivet "I medlem fra politiet udpeget af Grønlands Politiet". Således anvendes udtrykket "Grønlands Politiet" fast og ensrettet igennem hele lovforslaget.

I kapitel 12 om uroligheder og truende adfærd vil det dog være tilstrækkeligt at anvende udtrykket "politiet", da hele kapitlet refererer til politiets kompetencer.

§ 59: Jeg tillader mig igen at henlede opmærksomheden på, at der ikke er overensstemmelse mellem ordlyden af § 59, stk. 1, (§63, stk. 1, i det tidligere udkast fra 2016) i lovforslaget og

bemærkningerne, idet lovforslaget vedrører et påbud om at lukke stedet, hvorimod bemærkningerne omtaler lukning for salg eller udskænkning. For at gøre håndhævelsen så effektiv som mulig – herunder at sikre en reel mulighed for politiet for at skabe ro og orden – er det under alle omstændigheder overordentlig vigtigt, at lovbestemmelsen og lovebemærkningerne er overensstemmende.

I medfør af forslaget § 59, stk. 2, skal politiet ”straks” indberette en påbudt lukning af en restauration til bevillingsnævnet. Jeg skal tillade mig at foreslå, at dette rettes til ”førstkommande hverdag”, idet en indberetning straks ofte kan være forbundet med praktiske udfordringer for politiet en travl nat, ligesom det ikke står mig klart, hvad formålet med en straks indberetning er, idet jeg ikke antager, at man agter at indkalde et samlet bevillingsnævn umiddelbart efter en indberetning fra politiet på andre tidspunkter end en hverdag.

§ 60: For at sikre en effektiv og hurtig opfølgning på politiets påbud om særlige sikkerhedsmæssige indretninger, skal jeg tillade mig at foreslå, at § 60, stk. 3, ændres til, at ved en undladelse af at efterkomme politiets påbud, kan politiet inddrage bevillingen.

Jeg skal endvidere tillade mig at foreslå, at politiets påbud efter stk. 1 og inddragelse af bevillingen i medfør af stk. 3, skal udstedes således, at de er midlertidige og gældende, indtil bevillingsmyndighederne har taget stilling til, hvorvidt politiets afgørelser skal gøres permanente.

§ 63: Bestemmelsen fastsætter en pligt for alle offentlige og private virksomheder til at udarbejde en alkoholpolitik. I bemærkningerne nævnes som eksempel en alkoholpolitik vedrørende udskænkning. I mit perspektiv, så er formålet med den alkoholpolitik, der skal foreligge for, at man kan få bevilling i medfør af § 24, stk. 2, væsentlig forskellig fra formålet for en virksomheds alkoholpolitik. Den alkoholpolitik, som en restauration skal udarbejde i forbindelse med ansøgningen om bevilling, er primært ”udadvendt” mod kunderne, hvorimod en alkoholpolitik for en arbejdsplads primært er rettet ”indad” mod de ansatte. Jeg finder derfor, at bemærkninger bør vedrøre en alkoholpolitik målrettet arbejdspladser.

Det glæder mig at se, at forslaget § 63 til forskel fra det tidligere forslags § 68 nu også omfatter private virksomheder og ikke kun offentlige institutioner.

Jeg tillader mig dog stadig at foreslå, at der fastsættes minimumskrav til indholdet af en alkoholpolitik, og at der vedlægges en skabelon til en alkoholpolitik i form af et bilag til loven.

§ 68, stk. 1: jeg skal hermed gentage mit forslag om, at overtrædelse af § 63, stk. 1 og 2, ligeledes kan foranstaltes med bøde.

§ 68, stk. 6: Jeg henleder stadig opmærksomheden på, at konfiskation ikke er nævnt som en mulig foranstaltning for juridiske personer. Dette tillader jeg mig at antage, er en fejl.

Svar

Politimesteren finder det uheldigt, at der ingen repræsentant er fra Sundhedsvæsenet i bevillingsnævnet, da det sundhedsmæssige perspektiv er et vigtigt aspekt ved behandlingen af nævnets sager. Departementet fastholder gældende ret, hvor kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om alkoholbevillinger suppleret med krav om obligatoriske høringer, herunder kommunalforvaltningen indenfor sundhed og forebyggelse.

Politimesteren bemærker, at det vil give nogle udfordringer, at bevillingsnævnet kun er beslutningsdygtigt, når det er fuldtalligt, hvor det kan genovervejes, om kompetencen til at ud-

stede en lejlighedsbevilling kan ligge hos formanden, hvorefter politiet giver sit samtykke til udstedelsen. Departementet tilslutter sig forslaget, og har lovforslaget indsat en hjemmel til, at formanden i kommunalbestyrelsen med politiets samtykke kan træffe afgørelse om lejlighedsbevillinger, såfremt disse ikke når at blive behandlet på kommunalbestyrelsens møder. I forbindelse med en ansøgning om bevilling, skal der vedlægges en alkoholpolitik. Politimesteren mener, at det er nødvendigt at fastsætte regler for, hvad denne som minimum skal indeholde, og at den evt. kan suppleres af et bilag i form af en skabelon til hjælp til ansøgeren ved udfærdigelse af en alkoholpolitik. Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har i lovforslaget fastsat, hvilke krav alkoholpolitikken skal indeholde. Herudover vil departementet vedlægge en vejledning eller skabelon til udførelsen af alkoholpolitikken, som skal vedlægges ansøgningen til alkoholbevilling. Denne skabelon vil dog ikke foreligge som bilag til loven, men vil være offentlig tilgængelig.

Politimesteren bemærker, at det ikke kun er overtrædelse af alkohollovgivningen og Kriminalloven, som bør kunne medføre frakendelse af alkoholbevillingen, men at også lov om euforiserende stoffer, våbenloven samt skatte- og afgiftslovgivningen bør være omfattet af bestemmelsen om frakendelse. Departementet tilslutter sig forslaget.

I forbindelse med åbningstider for salg bemærkes, at bilaget ikke stemmer overens med lovgivningen. Departementet har rettet fejlen.

Politimesteren anbefaler, at man undlader at skelne mellem helligdage i udskænkningstiderne og i stedet fastsætter samme tidspunkter for søn- og helligdage. Departementet tager bemærkningen til efterretning, hvorfor udskænkningstiderne for søn- og helligdage bliver ensartede. Dog med en undtagelse for juledagene.

Politimesteren bemærker, at udtrykket ”praktikanter og elever” kan give anledning til misforståelser og tvivl. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har omformuleret bestemmelsen, således at praktikanter og elever ikke længere er undtaget fra bestemmelsen om unge under 18 år.

Hvad angår udtrykket ”Politiet i Grønland” har departementet overalt i lovforslaget ændret dette til ”Grønlands Politi” efter opfordring fra Politimesteren. Dog anvendes i kapitel 6 udtrykket ”politiet”, da der refereres til politiets kompetencer.

Politimesteren gør opmærksom på, at der ikke er overensstemmelse mellem ordlyden i lovteksten og bemærkningerne vedrørende bestemmelsen om påbud om at lukke stedet. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har tilrettet forslaget således, at der er overensstemmelse mellem lovteksten og bemærkningerne i lovforslaget.

Politimesteren foreslår, at indberetning af en påbudt lukning af en restauration til bevillingsnævnet ændres fra ”straks” til ”førstkommende hverdag”. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har ændret lovforslaget i overensstemmelse med politimesterens opfordring.

Politimesteren bemærker i forbindelse med særlig risiko for voldelig adfærd på et salgs- eller udskænkingssted, at ”efterkommes et påbud efter stk. 1 og 2 ikke inden for den fastsatte frist, kan bevillingsnævnet efter indstilling fra politiet inddrage bevillingen” bør ændres til ”ved undladelse af at efterkomme politiets påbud, kan politiet inddrage bevillingen”. Politimesteren foreslår endvidere, at politiets inddragelse gøres midlertidig og er gældende, indtil bevillingsmyndigheden har taget stilling til, hvorvidt politiets afgørelse skal gøres permanent.

Departementet tager begge bemærkninger til efterretning og ændrer lovtæksten til ”ved undladelser af efterkommelse af politiets påbud, kan politiet inddrage bevillingen” samt indsætter et nyt stk. 2, hvor politiets inddragelse af bevilling gøres midlertidig, indtil kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om inddragelsen af bevilling.

Politimesteren bemærker i forhold til pligten for alle offentlige og private virksomheder til at udarbejde en alkoholpolitik, at der i bemærkningerne nævnes en alkoholpolitik vedrørende udskænkning, hvor bemærkningerne i stedet burde vedrøre en alkoholpolitik målrettet arbejdspladser. Kravet er rigtigt forstået, idet der i lovforslaget skelnes mellem alkoholpolitikken, som skal følge med ansøgningen om alkoholbevillingen, og alkoholpolitikken for arbejdspladser. Departementet tager bemærkningerne til efterretning, og har rettet bemærkningerne til, således at det fremgår, at de vedrører en alkoholpolitik målrettet arbejdspladserne. Politimesteren foreslår endvidere, at der fastsættes minimumskrav til indholdet af en alkoholpolitik, og at der vedlægges en skabelon til en alkoholpolitik i form af et bilag til loven. Hensigten med bestemmelsen er at få arbejdspladser til at tage stilling til alkohol i arbejdstiden i forbindelse med konferencer, repræsentation eller øvrige hensyn. Da de private og offentlige arbejdspladser er meget forskellige i størrelse, finder departementet det hensigtsmæssigt at fastsætte minimumskrav til indholdet af politikken i lovforslaget, hvorfor ordlyden er omformuleret og minimumskrav blevet indsat. Departementet vil endvidere udarbejde en skabelon, som vil ligge offentligt tilgængelig, og som arbejdspladserne kan bruge til udarbejdelse af alkoholpolitikken. Skabelonen vil indeholde de krav, loven sætter til de forskellige alkoholpolitikker. Skabelonen vil dog ikke vedlægges som et bilag til lovforslaget.

Politimesteren foreslår, at manglende opfyldelse af alkoholpolitikken for arbejdspladserne skal foranstaltes med bøde. Departementet tager bemærkningen til efterretning.

Politimesteren bemærker endvidere, at der bør nævnes konfiskation som en mulig foranstaltning for juridiske personer. Departementet tager bemærkningen til efterretning. Lovforslaget vil herefter omfatte konfiskation som mulig foranstaltning for juridiske personer.

Hørings svar fra Allorfik

Det, vi specielt er glade for, er at man i lovforslaget har lagt stor vægt på Alkoholpolitikker eller i vores begrebsverden rusmiddel- og spilpolitikker i lovforslaget.

Vi er på vores klienters vegne kede af, at åbningstiderne for køb af alkohol forlænges. Det er ikke til hjælp for personer med et problematisk forhold til rusmidler, hvoraf mange først under behandlingen er ved at lære at styre deres impulser i forhold til rusmidler.

Et problem, vi er glade for, at loven adresserer, er indretning af udskænkingsstederne. Vi hører fra vores klientel, at det er et problem for dem, at alkohol er så synlig i butikkerne, så de ikke kan undgå at blive konfronteret med alkohol i forbindelse med indkøb af dagligvarer.

Svar

Departementet bemærker, at Allorfik er kede af, at åbningstiderne for køb af alkohol forlænges. Departementet ønsker at gøre klart, at åbningstiderne for salg af alkohol ikke forlænges, men tidspunktet for åbning flyttes to timer på lørdage for at forhindre mersalg til efterfester.

Hørings svar fra HECA Nuuk A/S

Hørings svar vedrørende forslag nr. xx af xx.xxx 2017 om ny Inatsisartutlov om alkoholholdige drikke (alkoholoven)

Der er mange gode elementer i den nye lov, men dele af loven, hvis den vedtages i sin helhed, vil skade lokale produktionsvirksomheder, forringe lokale virksomheders vilkår i forhold til udenlandske konkurrenter og gøre det sværere at drive professionelle virksomheder i restaurationsbranchen i Grønland.

Loven skader lokale produktionsvirksomheder

Det vil skade de lokale produktionsvirksomheder, der arbejder med produktion af nicheøl på mikrobryggerierne, hvis man vedtager et forbud mod, at man aktivt må markedsføre grønlandsk øl.

Der er øget interesse for grønlandsk øl, og vi har også fået bedre fat i turistsegmentet. Grønlandsk produceret øl er en attraktion for besøgende i landet, og det er alt andet lige et mindre sundhedsskadeligt alternativ til hård spiritus.

Men der er behov for, at vi kan markedsføre det lokale øl, som har en væsentlig mindre kendskabsgrad end det udenlandske øl, der findes her i landet. Vi har således et større behov for markedsføring, så lokale og turister får kendskab til de lokale alternativer til de udenlandske brands.

Lokalt produceret øl produceres ikke med henblik på rusdrik, men som et gourmetprodukt, man nyder i moderate mængder.

Salget af grønlandsk øl, og dermed eksistensgrundlaget for de grønlandske mikrobryggerier, er muligheden for at markedsføre produkterne på hjemmemarkedet.

Hvis man vedtager et forbud mod markedsføring, vil det også ramme de lokale medier, og betyde, at annoncekroner sendes ud af landet.

De lokale medier i Grønland er i forvejen i hård konkurrence med udenlandske online nyhedsmedier, digitale platforme på tværs af enheder, søgemaskiner og sociale medier, der viser annoncer overfor borgere i Grønland.

Facebook, udenlandske nyhedssites og Google viser til sammen flere annoncer i Grønland end de grønlandske medier. Alene Facebook og de såkaldte display netværk-annoncer hos Google er i stor fremgang.

De lokale produktionsvirksomheder vil være nødt til at sende penge ud af landet, hvis de skal forsøge at overleve det nye lovforslag, hvis det vedtages i praksis.

Hvis man vedtager en lov, der forbyder, at man f.eks. må markedsføre øl i Grønlandske medier, vil de lokale produktionsvirksomheder være nødt til at markedsføre sig på udenlandske platforme.

Resultat er, at der sendes penge ud af landet, som kunne have arbejdet herhjemme. Og desværre vil resultatet være ringere for de lokale produktionsvirksomheder, da de ikke har samme muligheder for at trænge igennem på udenlandske platforme, som de store udenlandske bryggerier har.

Samtidig findes der mange udenlandske tv-reklamer i Grønland, og der vises ølreklamer i fodboldkampe på KNR mv., og et forbud mod at vise denne type reklamer vil derfor få vidtrækkende konsekvenser, hvis man skulle håndhæve det i praksis.

Men vi må forvente, at man lukker for sportsskammer og andre tv-begivenheder, der viser reklamer for udenlandsk øl, hvis man vedtager loven. Ellers må vi betragte det som konkurrenceforvridende. Det betyder også, at ministeren vil blokere for Facebook og en lang række udenlandske medier i Grønland?

Det vil naturligvis ikke være muligt at afskærme Grønland helt fra resten af verden, selvom massive DNS-blokeringer og forbud med udenlandsk tv, betalingskanaler mv., skal iværksættes. Men med en vedtagelse af loven om forbud mod ølreklamer, vil man til gengæld ramme de grønlandske medier uretfærdigt hårdt, uden nævneværdig effekt i forhold til redueringen af alkoholreklamer udefra.

Det vil også gå hårdt udover de lokale produktionsvirksomheder. Bryggerierne i Grønland er i hård konkurrence med udenlandske bryggerier. De udenlandske bryggerier markedsfører sig på en bred vifte af hjemmesider, sociale medier, tv-kanaler mv., som man kan se i Grønland.

I lovforslaget ser det ud til, at man tror, at Facebook er grønlandsk? Man kan ikke styre Facebook i Grønland; med mindre man vælger at lukke af for brugen af Facebook? Vil man blokere for Facebook i Grønland?

Vil man også blokere for alle de nyhedssider mv., der viser reklamer for alkohol?

Forbyder man markedsføring af alkohol, skal man også forbyde reklamer i sportshaller mv., hvor f.eks. Carlsberg annoncerer i dag.

Koncerter i kulturhuse og en lang række andre steder rammes hårdt, hvis man forbyder sponsorer og annoncører med budskaber om alkohol.

Man vil være nødt til at forbyde KNR og andre tv-stationer at vise sportsskammer, cykelløb, hvor der er bandereklamer mv.

Hvis man forbyder lokale producenter at annoncere her i landet, men tillader, at tv-stationer må sende indhold, hvor der findes reklamer for alkohol, eller man ikke blokerer for adgang til internetindhold med reklamer for alkohol, må det betagenes som konkurrenceforvridende, at man alene forhindrer små lokale producenter i at markedsføre sig.

Vand som grønlandsk produkt

Vi har forståelse for den nuværende lovgivning, der giver alle restaurationsgæster direkte adgang til gratis postevand. Men vi mener, at det er problematisk, hvis man udvider dette. Vand er et produkt, og det er et område som man også forsøger at udvikle her i landet. Der findes lokale virksomheder, der sælger vand på flaske. Man bør klart adskille konventionelt postevand med alle andre typer af vand. Så det alene er helt almindeligt postevand, der er gratis for gæsterne. Man bør politisk tilgodese de lokale producenter af kildevand mv.

Uklar lovgivning

Det er vigtigt, at man undgår uklarhed i lovgivningen. Der er flere formuleringer i lovforslaget, der fremstår uklare og kan blive genstand for fortolkning. Dette bør for alle parter skyld undgås.

Det er også vigtigt, at man ved særlige åbningstider tager højde for "fredage og lørdage", hvor branchen ikke kan holde lukket. Falder en særlig dag på en fredag eller en lørdag, må vi betragte det som "normal åbningstid", hvor der kan foregå servering indtil kl. 03.00.

Særlige dage

Det betyder meget, at man er præcis i forhold til "særlige dage", så man ikke kommer i fortolkningsproblemer, ligesom den 23. december sidste år, hvor man havde forskellige fortolkninger af loven.

Åbningstiderne, der er beskrevet i lovforslaget, er generelt fine. Dog mener vi, at der bør være færre lukkedage ved jul og nytår. Den 26. december er traditionelt en aften, hvor unge mødes i byen. Det er "reunion" for de unge, der er hjemme på juleferie fra studier mv., og dem der er på besøg fra kysten etc., som alle mødes til en drink. Den 25. december bør der derfor være mulighed for at have åben til kl. 03.00 for disse "reunion" begivenheder.

Muligheder

Vi anbefaler, at man, i stedet for at forbyde markedsføring af lokalt producerede varer, tillader, at man markedsfører alkoholiske drikke med en alkoholprocent under 7% eller 10%.

Det kan f.eks. ske med skærpet krav til, at der skal advares om overdrevet indtagelse og konsekvenserne af alkoholmisbrug, når man markedsfører alkohol, og i alle tilfælde kun må markedsføre alkohol med en alkoholprocent under 7% eller 10%

Man kan også med fordel nedsætte en gruppe af eksperter sammen med politikere og branchen, der kan formulere et regelsæt for god markedsføringsskik i forbindelse med markedsføring af alkohol. Et kodeks for, hvordan man tager bedst muligt hensyn og indarbejder forebyggende budskaber og virkemidler i markedsføringen.

Vi anbefaler, at man afsætter ressourcer til at reducere hjemmedrikkeri, og nedsætter en ekspertgruppe, der har til formål at arbejde med tiltag til at begrænse druk i hjemmene, begrænse unges adgang og interesse i forhold til alkohol, og begrænse mindreåriges adgang til arrangementer og begivenheder, hvor der indtages større mængder alkohol. Denne del er allerede delvist indarbejdet i lovforslaget, og kan aktivt føres videre.

Vi anbefaler også, at man ser på erfaringer fra blandt andet Island, hvor man har øget fokus på unges fritidsinteresser og øget mulighederne for, at unge kan få en aktiv fritid. Ved at øge fritidsmulighederne kan unges misbrug af alkohol og stoffer reduceres markant. Jeg tillader mig at fremsende materiale separat herom.

Svar

Departementet ønsker at klargøre reglerne i forbindelse med markedsføring, da departementet er af den overbevisning, at HECA Nuuk ikke har forstået bestemmelserne. Enhver form for markedsføring vil fremover være forbudt, dog er udenlandsk markedsføring undtaget fra bestemmelsen, da der ikke er mulighed for at regulere denne.

HECA Nuuk mener, det er problematisk, hvis man udvider den nuværende lovgivning, som giver alle restaurationsgæster direkte adgang til gratis postevand. Gældende ret fastsætter, at ”isvand skal være stillet frem til fri benyttelse”, hvor ordlyden i lovforslaget er ” Vand skal være til rådighed for gæsternes frie afbenyttelse”. Departementet mener ikke, at der er tale om en udvidelse af ordningen.

HECA Nuuk bemærker, at lovgivningen bør være mere klar, således at fortolkning undgås bl.a. for åbningstiderne. HECA Nuuk betragter det som normal åbningstid, hvis en særlig dag falder på en fredag eller lørdag, hvorefter der kan foregå servering indtil kl. 03.00. Departementet har gjort lovteksten og bemærkningerne klarere, således at der undgås fortolkningsproblemer. Med hensyn til HECA Nuuks betragtninger, så er denne opfattelse ikke korrekt, da søn- og helligdage går forud for de normale åbningstider.

HECA Nuuk ønsker færre lukkedage omkring julen. Departementet mener, at hensynet til børn og unge bør gå forud for andre interesser i juletiden, således at disse sikres en bedre jul. Departementet fastholder lukning af udsækning i julen.

HECA Nuuk bemærker, at forbuddet mod markedsføring ikke bør omfatte alkoholiske drikke under 7% eller 10%.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, ”European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet vægter hensynet til børn og unge, hvorfor bestemmelsen om markedsføring fastholdes i lovforslaget.

HECA Nuuk anbefaler, at man afsætter ressourcer til at reducere hjemmedrikkeri, samt at man ser på erfaringerne fra blandt andet Island, hvor der er øget fokus på unges fritidsinteresser. Departementet takker for disse anbefalinger, og departementet vil se nærmere på de islandske erfaringer.

Høringssvar fra Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen (IINIAN) er enig i at tage afsæt i WHO's anbefalinger i intentioner og formål med lovforslaget, dvs. at der sættes fokus på alkohol og forebyggelse af alkoholrelaterede problemer.

Vi er også enige i, at alle former for markedsføring på de sociale medier, dagpresse, tilbudsaviser forbydes.

Vi foreslår endvidere, at der skal være fokus på tidlig indsats for behandling for børn, unge og familier, dvs. der må meget gerne være mere fokus på forebyggelse i lovforslaget.

Misbrugsbehandlingscentret Katsorsaavik har oplyst, at det vurderede, at en overvejende del af de klienter, det behandlede, havde været udsat for seksuelle overgreb som børn. Tidligere undersøgelser (Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2005-2007) har vist, at seksuelle overgreb og alkoholproblemer i barndomshjemmet ofte hang sammen. 47 % af de kvinder og 26

% af mænd, som fortalte, at der var alkoholproblemer i deres barndomshjem, havde været udsat for seksuelle overgreb i barndommen.

Undersøgelsen "Unges trivsel i Grønland 2004" viser supplerende, at næsten en fjerdedel af alle børn og unge havde forsøgt at begå selvmord. Selvmordsadfærd var markant mere udbredt i familier, hvor barnet havde været udsat for seksuelle overgreb, eller hvor hjemmet var præget af alkoholproblemer.

For at sikre effekten af behandling for dem, som har været udsat for seksuelle overgreb, skal den enkelte person møde ædru op til behandling. Derfor skal der være mulighed for individuelt tilrettelagt behandlingsforløb. Formålet er at kunne tilgodese den enkeltes muligheder - både ressourcer og behov, sådan at man får mere overskud i hverdagen og i familielivet.

For at yde behandlingstilbud skal der også ydes tværfagligt samarbejde i de enkelte bygder og byer i Grønland, det gælder både skoler, fritidsklubber, socialforvaltning.

Vores bemærkninger er herudover:

- 1. Vedr. § 4 er der lagt meget skøn ind i f. t. alkoholbevilling, hvilket giver stor risiko for forskellig behandling af ansøgninger.*
- 2. Der er særdeles megen regulering af personer / involverede i f. t. salg og udskænkning af alkohol.*
- 3. Der er mange typer af alkohol salg og udskænkning, hvilket kan give risiko for vanskeligheder i administrationen af lovgivningen. Dette bør forenkles.*
- 4. Samlet set er dette en unødigt kompliceret lovgivning. Endvidere er der mange hjemmelsbestemmelser, hvilket lægger op til yderligere regulering.*
- 5. Det er behov for at vurdere, om der i nogle tilfælde er tale om dobbelt regulering f.eks. i forhold til kriminalloven.*

Svar

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen bemærker, at der er lagt for meget skøn ind i bestemmelsen om alkoholbevilling. Departementet har gjort reglerne klarere. Udover dette vil departementet fastsætte nærmere rammer til kommunalbestyrelserne samt hjælpe disse til at opbygge en praksis.

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen lægger vægt på, at der er en særdeles indgående regulering af personer og involverede i forhold til salg og udskænkning. Departementet tager ikke bemærkningen til efterretning, da der ikke er tale om mere vidtgående regulering end i gældende lov. Departementet har dog omskrevet reglerne og sat disse mere enkelt op i lovforslaget.

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen bemærker, at der er for mange bevillingstyper til salg og udskænkning, hvilket kan give vanskeligheder i administrationen af lovgivningen, hvorfor dette bør forenkles. Der findes 3 bevillingstyper for salg og 5 bevillingstyper for udskænkning, hvor disse er med til at give bevillingsmyndigheden flere værktøjer til at regulere salg og udskænkning af alkohol. Departementet er af den opfattelse, at bevillingstyperne vil kunne regulere de særlige grønlandske forhold, hvor der i flere bygder sælges forskellige styrker af alkohol. Departementet ønsker

derfor at fastholde bestemmelsen, men vil hjælpe kommunalbestyrelsen at forstå bevillingstyperne og at bruge disse effektivt.

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen ønsker at påpege, at samlet set er lovgivningen unødigt kompliceret, hvor der endvidere er mange hjemmelsbestemmelser, som lægger op til yderligere regulering. Departementet tager bemærkningen til efterretning. Departementet har omskrevet flere lovbestemmelser samt indført en bedre struktur.

Departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen bemærker, at der er behov for at vurdere, om der er tale om dobbelt regulering i forhold til Kriminallov for Grønland. Departementet er af den opfattelse, at departementet for Sociale Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen hentyder til kapitlet om uroligheder og truende adfærd. Departementet har vurderet, at der ikke er tale om dobbelt regulering.

Høringssvar fra Brugseni

Jeg har tilladt mig at vedhæfte vores sidste høringssvar af 26. maj 2016, da de bemærkninger vi havde til høringen sidste år, vil være de samme, som vi har til denne høring – i og med at mange af forslagene er de samme.

I Kalaallit Nunaanni Brugseni har vi stadig stor fokus på det sunde liv. Bemærkningerne, vi sendte sidste år, er stadig gældende, og det viste Departementet for Sundhed ved at overbringe prisen "Årets aktive i samfundet" til Kalaallit Nunaanni Brugseni i december 2016.

I år har vi igen haft stor fokus på børn og unge i uge 18, som denne gang er bredt ud til alle vores butikker på kysten – netop for at fjerne fokus på alkohol og i stedet skabe sunde aktiviteter for vores børn, vores alles fremtid.

Vel vidende at misbruget af alkohol og hash bidrager negativt til folkesundheden generelt, og befolkningsundersøgelsen i Grønland indikerer en sammenhæng mellem selvmordsadfærd, seksuelle overgreb og vold, er Kalaallit Nunaanni Brugseni stadig af den overbevisning, at forbud fremmer nysgerrigheden, at forbud mindsker ansvarligheden, og endelig at forbud kun vil virke på den korte bane.

Det kunne være interessant at høre bemærkninger fra grupperne på, hvorfor der har været nedgang i salg af alkohol gennem de sidste mange år, hvad der har virket, og om erhvervslivet med fokus på CSR mon har haft en positiv virkning.

Udover det tidligere høringssvar vi har sendt, har vi følgende bemærkninger:

§ 36, stk. 2: At indskrænke åbningstiden fra 4 til 3 timer vil mere genere end gavne vores kunder, da der vil blive et større pres ved ekspeditions-kasserne. At åbningen først sker kl. 11 ser vi faktisk også som en fordel af samme årsager som under gruppens bemærkninger – dog skal åbningstiden enten bevares på de 4 timer eller mere, så presset bliver mindre. Opmærksomheden henledes til perioden, hvor åbningstiden om lørdagen kun var på to timer ... mon det er undersøgt hvorfor åbningstiden blev udvidet?

§ 38 Afskærmning: At påføre detailhandlen økonomiske omkostninger i den størrelsesordning, som forslaget lægger op til, er ikke rimeligt. Folkesundhed er en fælles opgave for samfundet, og detailhandelen gør allerede rigtig meget for at fremme fokus på netop dette emne. Hvorfor skal detailhandelen "straffes" med endnu en omkostning udover den forbrugeroplysning og de øvrige aktiviteter, som allerede er igangsat?

§ 47 Salg af alkohol til unge under 18 år: Kalaallit Nunaanni Brugseni forstår ikke, hvorfor der skal skelnes mellem elever/praktikanter og øvrige ansatte under 18 år. Som en ansvarlig virksomhed vil der altid være personale over 18 år med ledelseserfaring, som har ansvaret for salgsområdet. Men Kalaallit Nunaanni Brugseni har mange studenter og ungarbejdere ansat, som har et job ved siden af skolen. Hvis denne kategori af medarbejdere ikke må ekspedere kunder, der ønsker at købe vin/øl, hvis forslaget går igennem, er vi nødt til at ansætte færre medarbejdere i denne aldersgruppe.

§ 54 Markedsføring: Lige så vel afskærmning samt forbuddet mod markedsføring for at mindske synligheden af produkterne over for børn og unge synes formålsløst. Internettet – TV – udenlandske aviser og andre medier er synlige og er en stor del af de unges hverdag. Desuden er det urimeligt, at detailhandelen ikke engang i et afskærmet rum må markedsføre produkterne. At forbyde kampagner på alkohol vil desuden bevirke, at detailhandlen må ændre normalpriserne for hurtigere at sælge varer, der er ved at gå på dato mv.

Vi håber, at I vil tage både dette og vores foregående hørings svar i betragtning i den videre proces.

Svar:

Brugseni bemærker, at indskrænkning i åbningstiden på en time om lørdagen vil genere deres kunder, da der vil blive et større pres ved ekspeditions kasserne. Brugseni ser det dog som en fordel, at åbningen først sker kl. 11. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og fastholder åbningstiden på samme timeantal som i dag på 4 timer, hvor åbningstiden i lovforslaget bliver fra 11.00 til 15.00.

Brugseni gør opmærksom på, at det ikke er rimeligt at påføre detailhandlen økonomiske omkostninger i den størrelsesorden, som lovforslaget lægger op til i forbindelse med afskærmning med særskilte lokaler. Departementet tager bemærkningen til efterretning og lader det være op til den enkelte butik, hvordan afskærmning skal ske, hvor der således ikke vil blive sat krav om særskilte lokaler i lovforslaget.

Brugseni forstår ikke, hvorfor der skal skelnes mellem elever/praktikanter og øvrige ansatte under 18 år. Brugseni redegør for, at de altid har personale over 18 år med ledelseserfaring, som har ansvaret for salgsområdet. Brugseni gør klart, at hvis personale under 18 år ikke får lov til at sælge alkohol, vil de ansætte færre medarbejdere i denne aldersgruppe. Departementet fastholder bestemmelsen, hvor unge under 18 år ikke skal sælge alkoholholdige drikke, men har indskrænket bestemmelsen således, at elever og praktikanter ikke længere vil være

undtaget fra bestemmelsen. Dette begrundes med, at børn og unge under 18 år ikke bør sælge alkoholholdige drikke.

Brugseni er af den opfattelse, at forbud mod markedsføring for at mindske synligheden af produkterne overfor børn og unge synes formålsløs.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet er ikke af samme opfattelse som Brugseni og ser forbud mod markedsføring som et vigtigt redskab til at ændre holdningen til alkohol. Departementet fastholder bestemmelsen med forbud mod markedsføring.

Brugseni bemærker, at detailhandlen bliver nødt til at ændre normalpriserne på alkohol, hvis lovforslaget forbyder kampagner. Departementet tager bemærkningen til efterretning og lader bestemmelsen om tilbud udgå af lovforslaget.

Høringssvar fra MIO

Børnetalsmanden har den 2. maj 2017 modtaget høring vedr. Børnetalsmandens høringssvar vedr. Forslag til Inatsisartutlov nr. xx.xxx.2017 om alkoholholdige drikke (alkoholoven).

Børnetalsmanden takker for denne mulighed for at kommentere på lovforslaget.

I høringssvaret tages der ikke stilling til de konkrete tiltag, men MIO forholder sig til tiltagernes overordnede betydning for børns trivsel.

Indledende vil Børnetalsmanden udtrykke glæde over at se, at formålet med lovforslaget er at lægge vægt på at forhindre, at børn og unge vokser op i et hjem med et misbrug eller oplever berusede voksne i det offentlige rum. Det er positivt, at lovforslaget har til formål at skabe rammerne for et godt liv særligt for børnene, herunder at forhindre, at børn og unge får en tidlig alkoholdebut.

Det glæder endvidere Børnetalsmanden, at de senere års forskning på området afspejles i bemærkningerne til lovforslaget, som henviser til ny viden på området, herunder Befolkningsundersøgelsen, som indikerer, at mange af de sociale og sundhedsmæssige problemer hænger sammen med misbrug af alkohol, og at hovedparten af de mange sager om vold, omsorgssvigt og seksuelle overgreb sker under påvirkning af alkohol.

Børnetalsmanden har ligeledes noteret sig, at lovforslaget henviser til folkesundhedsprogrammet Inuuneritta II, som beskriver, at vold, seksuelle overgreb og selvmords-tanker er tæt knyttet til forekomsten af seksuelle overgreb i barndommen og alkoholproblemer i barndomshjemmet. Børnetalsmanden deler folkesundhedsprogrammets flerstrengede tilgang til forebyggelse, herunder fokus på årsager til misbrug, der indebærer ubalancen i samfundet og dermed den ofte bagvedliggende årsag til rusdrikkeri, skadelig brug af alkohol og misbrug i øvrigt. Disse årsager omfatter bl.a. dårlig økonomi, manglende uddannelse, dårlige boligforhold og arbejdsløshed.

Barnets tarv skal altid komme før andre hensyn, og derfor er det for Børnetalsmanden en klar styrkelse, at forslaget bygger på verdenssundhedsorganisationen WHO's anbefalinger til effektiv forebyggelse på alkoholområdet, herunder at begrænse synlighed af alkohol, tilgængelighed og markedsføring. Grønland har ratificeret FN's Børnekonvention og er forpligtet sig til at sikre, at den efterleves. At leve op til Børnekonventionen handler grundlæggende om at sikre, at landets børn vokser op i et trygt liv og udvikler sig til stærke selvstændige individer. Jf. Børnekonventionens artikel 19,1 skal Grønland "træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til beskyttelse af barnet mod alle former for fysisk eller psykisk vold, skade eller misbrug, vanrøgt eller forsømmelig behandling, mishandling eller udnyttelse, herunder seksuel misbrug, medens barnet er i forældrenes, værges eller andre personers varetægt".

Under Børnetalsmandens rejser i landet er et af de største problemer, som børn og unge italesætter, alkoholmisbruget og de efterfølgende alvorlige svigt, det medfører. De konsekvenser, alkoholmisbruget får, dækker over:

- Manglende opsyn, som giver risikosituationer
- Sult, når forældre prioriterer alkohol over børnenes behov
- Fysisk og psykisk vold i forbindelse med alkoholmisbrug, generel mangel på nærhed, stimuli og voksne at tale med

Børnetalsmandens monitorering og børneudsagn viser, at alt for mange børns vilkår ikke lever op til de forpligtelser, Grønland har i artikel 19. Børnene kommer med meget direkte udsagn om, at de ønsker, at de voksne ikke skal drikke alkohol, og at de ønsker omsorg fra de voksne:

"Meeqqatit eqqorsaaticikkit. Soruna Inuit alakkoortartut? Meqqat aamma alakkoortarput atuaqatikka ilai alakkoortarput meeraallutillu". (13-årig).

"Qitornatit paarissavatit qitornavit ajunngitsumik pissavaatit. Immiaaraq tunullugu qitornat paariu asajuk erligjuk perorsaruk ajunngitsumik pisarniaruk atuarnermut tungaanut ingerlateqqiuk persorsaruk. Qujanaq!" ("Du skal passe på dine børn dine børn vil behandle dig godt. Se bort fra øllen pas på dit barn elsk det værdsæt det pas ordentligt på det få dit barn igen til at vende blikket mod skolen opdrag det. Tak!")

"Anaanangga ataatagalu imeraangami nuannaarneq ajorpunga tujormisaqaanga qatanngutikka ilagisarpakka ilaanni uanga sumiippissaarutarpunga". ("Når min mor og far drikker, er jeg ked af det jeg har det rigtig skidt jeg er sammen med mine søskende nogle gange har jeg ikke noget sted at være"). Pige, 14 år.

Yderligere leder Børnetalsmanden opmærksomheden hen mod Børnekonventionens artikel 27, hvoraf fremgår, at: "Deltagerstaterne anerkender ethvert barns ret til den levestandard, der kræves for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sociale udvikling". Børnenes udsagn om omsorgssvigt og overgreb viser Børnetalsmanden, at dette er en del af børnenes virkelighed. Børnene har behov for beskyttelse og omsorg, og kan ofte ikke finde det i deres netværk. Det er bekymrende, at børnene således ikke kan søge beskyttelse og støtte i et stabilt netværk, og går forgæves til voksne, som ellers bør være i stand til at hjælpe og beskytte dem.

Når dette sker, er der grundlag for at sætte spørgsmålstejn ved, om forudsætningerne for børnenes ret til beskyttelse og udvikling er til stede.

MIO støtter med disse bemærkninger op om lovforslaget.

Børnetalsmanden og MIO står til rådighed for uddybning af disse kommentarer, såfremt det måtte ønskes.

Svar

Departementet bemærker, at MIO er meget positive og støtter op om lovforslagets formål, og at forslaget bygger på forskningsbaseret viden og WHO's anbefalinger. Departementet noterer, at Børnetalsmandens monitorering og børneudsagn viser, at alt for mange børns vilkår ikke lever op til forpligtelserne i FN Børnekonventionen. Departementet er af samme opfattelse som Børnetalsmanden. Barnets tarv bør altid komme før andre hensyn.

Høringssvar fra Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

IKIIN har den 26. april 2017 modtaget ovennævnte lovforslag i høring.

I forbindelse med høring af et tidligere forslag til en ny alkohollov afgav departementet ved skrivelse af 2. juni 2016 et høringssvar.

Omend det ikke fremgår heraf i hverken høringsskrivelsen eller bemærkningerne til forslaget, synes det nu fremsatte forslag at bygge på det tidligere fremsendte forslag. Det havde i den forbindelse været ønskeligt, at det fremgik af høring materialet, hvilke ændringer der måtte være foretaget i forhold til det forslag, der tidligere har været udsendt til høring.

Departementet kan desværre konstatere, at der kun i begrænset omfang synes at være taget hensyn til de bemærkninger, som departementet fremsendte i høringssvaret af 2. juni 2016.

Departementet skal nedenfor nærmere redegøre herfor.

Definitionen af alkoholholdige drikke

Det kan konstateres, at definitionen af alkoholholdige drikke er ændret, således at alkoholholdige drikke nu defineres som drikke, der indeholder alkohol på 0,5 volumenprocent og derover. Departementet noterer med tilfredshed, at der på dette punkt er sket en hensyntagen til departementets bemærkninger herom i tidligere afgivne høringssvar. Det skal i denne forbindelse dog nævnes, at der synes at mangle en begrundelse for, hvorfor grænsen netop går ved 0,5 procent. Det bemærkes i denne forbindelse, at flere andre lande, netop synes at lade alkoholfrie drikke omfatte drikke til og med 0,5 procent. Dette blev også nævnt i departementets tidligere afgivne høringssvar.

Departementet skal desuden gøre opmærksom på, at bemærkningerne ikke i fuldt omfang synes at modsvare selve lovtæksten vedr. definitionen af alkoholholdige drikke, idet det i bemærkningerne til § 2, stk. 1, anføres, at børn og unge under 18 år nu er afskåret fra at kunne købe alkohol med en volumenprocent på over 0,5. Tilsvarende anføres det i bemærkningerne til § 2, stk. 1, at der som noget nyt fremover vil kunne sælges "alkoholfri øl" med en procent på op til 0,5 volumenprocent". Tilsvarende i de almindelige bemærkninger sidste linje i 2. afsnit under pkt. 2, Hovedpunkter i forslaget. Det kan endelig overvejes, om det er hensigtsmæssigt i bemærkningerne til § 2, stk. 1, at skrive "alkoholholdige drikke under 0,5 %, når alkoholholdige drikke netop er defineret som drikke på 0,5 % eller derover.

Indtagelse og opbevaring af alkoholholdige drikke på kollegier

Det kan konstateres, at der ikke er taget hensyn til de bemærkninger herom, som departementet fremsendte i sin høringsskrivelse af 2. juni 2016. Det kan også konstateres, at der ikke er angivet nogen begrundelse herfor.

Departementet anbefalede, at det vil være hensigtsmæssigt, at det i selve lovtæksten præciseres, under hvilke omstændigheder adgangen til at begrænse opbevaringen af alkoholholdige drikke kan komme på tale. Det anførtes desuden, at det findes hensigtsmæssigt, at der i bestemmelsen fastsættes en klar hjemmel til fastsættelse af nærmere regler herom i bekendtgørelsesform, og at kollegierne i deres ordensregler kan fastsætte regler om indtagelse og opbevaring af alkoholholdige drikke. Disse anbefalinger er ikke efterkommet.

Departementet gjorde desuden opmærksom på, at der med den foretagne regulering til en vis grad sker en dobbeltregulering, og at reguleringen på dette område bør ske indenfor uddannelsesområdet, hvorfor kollegier bør udgå af forslaget. Denne anbefaling er heller ikke imødekommet, idet der fortsat er regler om kollegier i forslaget.

Der henvises for uddybning i øvrigt til det anførte i nævnte høringsskrivelse.

Markedsføring af alkoholholdige drikke i radio og tv.

Det kan konstateres, at der ikke er taget hensyn til de bemærkninger herom, som departementet fremsendte i sin høringsskrivelse af 2. juni 2016. Det kan også konstateres, at der ikke er angivet nogen begrundelse herfor.

Departementet gjorde opmærksom på, at der med forslaget vil ske en dobbeltregulering, da der allerede er fastsat regler om reklamer og sponsorering i radio og tv.

Departementet anbefalede, at der i bemærkningerne bør redegøres for gældende retsstilling på området og bestemmelsens konsekvenser for radio- og tv-loven.

Der henvises for uddybning i øvrigt til det anførte i nævnte høringsskrivelse.

Det skal supplerende anføres, at det med fordel kunne overvejes at nævne reglerne om reklamer og sponsorering i radio og tv side 4 nederst (dk-version) i de almindelige bemærkninger, hvor der redegøres for, hvor der i øvrigt kendes forbud mod markedsføring af produkter fra.

Fremstilling af alkohol

Departementet anbefalede i høringsskrivelsen af 2. juni 2016, at der redegøres for overvejelserne i forhold til hobbybetonet hjemmebryggeri, hvilket vil kunne ske i forbindelse med beskrivelsen af formålet med bestemmelsen om forbud mod at fremstille alkoholholdige drikke til eget brug og baggrunden herfor.

Det konstateres, at dette ikke er sket.

Der henvises for uddybning i øvrigt til det anførte i nævnte høringsskrivelse.

Yderligere bemærkninger:

Da lovtæksten i § 54, stk. 1 udtrykkeligt nævner radio, bør radio også nævnes i omtalen af bestemmelsen i beskrivelsen af hovedpunkterne i forslaget i de almindelige bemærkninger.

Svar

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke gør opmærksom på, at bemærkningerne til definitionen af alkoholholdige drikke er mangelfuld og ikke i fuldt omfang synes

at modsvarer selve lovteksten. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har tilrettet bemærkningerne til definitionen af alkoholholdige drikke.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke bemærker, at det vil være hensigtsmæssigt at præcisere i lovteksten under hvilke omstændigheder adgangen til at begrænse opbevaringen af alkoholholdige drikke for kollegier kan komme på tale, samt at der fastsættes en klar hjemmel til fastsættelse af nærmere regler. Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke gør endvidere opmærksom på, at der er tale om dobbeltregulering, hvorfor reguleringen på dette område bør ske indenfor uddannelsesområdet og kollegier bør udgå af forslaget. Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har ladet kollegier udgå af forslaget.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke gør opmærksom på, at der med reglerne om markedsføring i radio og tv, vil ske dobbeltregulering, da der allerede er fastsat regler om reklamer og sponsorering i radio og tv. Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke anbefaler, at der redegøres for retsstillingen og konsekvenserne for radio- og tv loven, samt at det kan overvejes at nævne reglerne for reklamer og tv i de almindelige bemærkninger, hvor der kan redegøres for kendskab til forbud mod markedsføring. Departementet er klar over, at der vil ske dobbeltregulering af markedsføring af alkohol i radio- og tv loven. Bestemmelsen i lovforslaget om forbud mod markedsføring er en generel bestemmelse, som finder anvendelse for alle medier, mens radio- og tv loven er speciel lovgivning som kun finder anvendelse for radio og tv. Departementet har udbygget lovbemærkningerne, således at der redegøres for retsstillingen og konsekvenserne for radio- og tv loven.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke bemærker endvidere, at bestemmelsen om markedsføring udtrykkeligt nævner radio, hvorfor radio bør nævnes i hovedpunkterne i forslaget i de almindelige bemærkninger. Departementet omformuleret bestemmelsen således, at enhver form for markedsføring af alkoholholdige drikke er forbudt.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke anbefaler, at der redegøres for overvejelserne i forhold til hobbybetonet hjemmebryggeri og formålet med bestemmelsen om forbud mod at fremstille alkoholholdige drikke til eget brug beskrives, herunder om baggrunden herfor. Departementet kan ikke tilslutte sig forslaget og fastholder forbuddet mod hjemmebryggeri.

Høringssvar fra Lærernes Fagforening i Grønland (IMAK)

IMAK's bestyrelse har drøftet det fremsendte forslag. Indledningsvis skal bestyrelsen udtale, at restriktioner skaber panik. Vejen frem er, at oplysning og gode rollemodeller giver børn og unge et naturligt forhold til alkohol. Et naturligt forhold fås ikke ved restriktioner- tværtimod. Vi vil i Grønland gerne have flere turister, restriktioner som forslået i forslaget kan efter bestyrelsens vurdering få negativ indflydelse på turisternes oplevelse af Grønland.

I forhold til enkelte dele af forslaget har bestyrelsen følgende kommentarer:

Åbningstider: åbningstider bør være fri, således panikindkøb før lukketid undgås, og ingen tvinges at købe alkoholholdige drikke på værtshuse i stedet.

Indretning af butikker: butikkerne skal være indrettet således, at handlende, der f.eks. skal hente brød hos bageren, ikke skal stå i kø med dem, der skal købe alkoholholdige drikke. Be-

styrelsen kan dog ikke tilslutte sig, at alle butikker skal have afdeling med egen indgang. Det vil ikke medvirke til, at børn og unge får et naturligt forhold til alkoholholdige drikke, snarere tværtimod gøres det spændende og forbudt. Endvidere vil det konkurrencemæssigt ramme de små næringsdrivende hårdest.

Alkoholprocenter: grænserne for det procentvise indhold af alkohol bør bibeholdes som i nuværende lovgivning, ligesom bevillingstyperne også bør bibeholdes som i gældende ret.

Bevillingsnævn: bestyrelsen er af den opfattelse, at det fortsat skal være kommunalbestyrelsen, der skal udstede bevillinger, da den må formodes at have det største lokalkendskab.

Dørmænd: bestyrelsen kan ikke tilslutte sig, at det skal være et krav, at der alle steder, hvor der udskænkes alkoholholdige drikke, skal være en dørmænd. Dørmænd alle steder vil signalere, at der her er fare for ballade. Det må være op til indehaveren af bevillingen at vurdere, hvorvidt der skal være dørmænd.

Reklamer, tilbud, happy hour mv: som anført indledningsvis er IMAKs bestyrelse af den opfattelse, at sådanne restriktioner ikke medvirker til at opbygge et naturligt forhold til alkohol tværtimod vil det uden tvivl medføre sortbørshandel.

Svar

Lærerforeningens bestyrelse ønsker, at åbningstider er frie. I WHO's "Global strategy to reduce the harmful use of alcohol", anbefaler WHO mindre tilgængelighed af alkohol. Departementet kan ikke tilslutte sig forslaget om at gøre åbningstiderne frie.

Lærerforeningens bestyrelse ønsker særlige kasser for salg af alkoholholdige drikke, dog ønskes der ikke afskærmning af alkohol. Departementet fastholder bestemmelsen om afskærmning, men vælger at lade kravet om særskilte lokaler udgå af lovforslaget. Særlige betalingskasser for køb af alkohol er en mulighed, som butikkerne kan benytte sig af, og derved kan det sikres, at unge under 18 år ikke sælger alkohol.

Lærerforeningens bestyrelse ønsker ikke, at grænserne for alkoholholdige drikke bør ændres. Departementet tilslutter sig forslaget.

Lærerforeningens bestyrelse mener endvidere, at det fortsat skal være kommunalbestyrelsen, der udsteder bevillinger, da disse må formodes at have mest lokalkendskab. Departementet tilslutter sig forslaget, men sætter samtidig krav om obligatorisk høring, så der både lægges vægt på lokalkendskab og faglighed.

Lærerforeningens bestyrelse kan ikke tilslutte sig kravet om dørmænd, da dette vil signalere, at her er fare for ballade. Departementet ønsker at fremhæve bemærkningerne til bestemmelsen, hvor virksomheder har en pligt til at sørge for, at der er det nødvendige personale tilstede til at sikre ro og orden. Virksomhederne kan dog undlade at have dørmænd, hvor det ikke er nødvendigt for at opretholde ro og orden. Departementet ønsker at klargøre, at det er virksomheden, som skal vurdere, hvorvidt der er brug for dørmænd, for at udskænkningen kan forløbe uden gener.

Lærerforeningens bestyrelse mener ikke, at restriktioner som markedsføring og tilbud medvirker til at opbygge et naturligt forhold til alkohol, men snarere vil medføre sortbørshandel.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet vægter hensynet til børn og unge, hvorfor bestemmelsen om markedsføring fastholdes. Bestemmelsen om forbud mod tilbud vil dog udgå af lovforslaget.

Høringsvar fra Grønlands Erhverv

Indledningsvis skal Grønlands Erhverv (GE) fremhæve, at det ikke er foreningens vurdering, at alkoholforbruget falder ved at lave mere restriktive forhold for salg og udskænkning af alkohol. Det ses gennem de sidste 20 år, hvor der er sket en liberalisering af salg og udskænkning af alkohol, at alkoholforbruget er faldet drastisk.

Det er GE's vurdering, at oplysning og holdningsbearbejdning har væsentlig større effekt end forbud.

GE's bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Ad § 2. Der bør overvejes at forhøje minimumsgrænsen for volumenprocenten før det defineres som alkoholholdige drikke. I det nuværende forslag er der fastsat en grænse på 0,5%, i den eksisterende lov er det 2,25%, og i næringsloven anvendes 1,21%, så der er samme procentsatser i de to love, og så det er muligt at sælge cider.

Ad § 9. Det kan være meget problematisk, at alle bestyrelsesmedlemmer skal opfylde betingelserne i § 4, stk. 1, nr. 1.-4.

I selskaber, hvor der er "folkevalgte" bestyrelsesmedlemmer, kan det ikke sikres, at de opfylder betingelser. Hvis de ikke gør det, vil selskabet miste retten til alkoholbevilling.

Det kunne være de medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer eller i andre selskaber/foreninger, hvor det er medlemmerne, der vælger bestyrelsesmedlemmerne.

Ad § 17. Det bør overvejes, om der skal stilles krav til lokalerne i forbindelse med bevilling af lejlighedsbevillinger, specielt med hensyn til, at arrangementet kan afholdes hensigts- og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Ad § 23, stk. 5. Det bør overvejes om det er nødvendigt, at nævnet skal være fuldtalligt for at være beslutningsdygtig. Det kunne fastsættes til 5 eller 6.

Ad § 26, stk. 3. Bevillingsnævnet bør også i forbindelser med lejlighedsbevillinger sende en kopi af bevillingen til skattemyndighederne, da dette vil sikre, at skattemyndigheden bliver gjort opmærksom på, at der er arrangementer, hvor der skal indberettes skat af og fortjeningen og eventuelt aflønning til musikere m.v.

I bemærkningerne til §§ 25-26 bør der indsættes en mere ensartet terminologi for hotel og restauranter. Der nævnes også "alkoholsvage drikke" – Hvad er det?

Ad §§ 31-32. Der bør præciseres, hvad der skal til for at inddrage en bevilling. Det er meget upræcist skrevet i bemærkningerne med løse formuleringer så som "særlig grund til at antage" og "forsvarlig måde". For at sikre en ensartet forvaltning blandt de enkelte bevillings-

nævn bør det præciseres, hvad der lægges til grund for vurderingen af disse udtryk. Enten bør det fremgå af bemærkningerne, ellers bør der indsættes en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om forståelsen og forvaltningen af §§ 31 og 32.

Ad § 36. GE skal anbefale, at der må holdes åbent fra kl. 9.00 til 19.00 på alle hverdage og 10-16 om lørdagen. Salget om lørdagen bliver meget presset, når der kun er 3 timers åbning for alkoholholdige drikke.

Ad § 38. Omkostningerne ved en afskærmning er meget store for hele detailhandlen. Det gælder både de små og de store butikker. Ud over anlægsudgifter på to cifrede million beløb for hver af de 3 store kæder, vil det også for mange små og mindre butikker betyde investeringer i mange tusinde kroner. Uden at det vil få den ønskede effekt.

Risikoen for tyveri fra butikkerne, når det er afskærmet i selvstændige rum, vil være så stor, at alle butikker er nødsaget til at have ekstra personale i de afskærmede rum for at sikre mod svind.

En ekstra medarbejder vil beløbe sig til 48 timer pr. uge hvilket svarer til en ekstraudgift pr-butik på ca. 300.000 kr.

Der er på ingen måde proportionalitet mellem de ekstra udgifter, der er ved afskærmning i forhold til den effekt, det vil have på forbruget. I Irland og Sverige er forbruget steget, efter de har lavet afskærmning. Så der er ikke grundlag for at tro, at det har den positive effekt, der lægges op til i lovforslaget. Der bør foretages nogle nærmere undersøgelser af de lande, hvor det er indført, inden der træffes så drastiske beslutninger.

Umiddelbart vil der ikke være de store problemer i at afskærme alkoholholdige drikke på 20 volumenprocent og derover, da de i forvejen de fleste steder står bag kiosken.

Ad § 39, stk. 2. Der bør præciseres, at hvis nytårsdag, helligtrekonger og Nationaldagen falder på en fredag eller en lørdag, så må der holdes åbent til kl. 03.00.

Der bør fastsættes i loven, at åbningstiden for lejlighedsbevillingerne kun kan bevilges frem til kl. 01.00.

Ad § 42. Der bør ikke stilles krav om, at restauranter skal have alkoholfrie vine. Det medfører, at virksomhederne vil få ekstra omkostninger ved kassation, da alkoholfrie vine har begrænset levetid.

Kravet om alkoholfrie vine bør udgå af bestemmelse.

Ad § 45. Det bør ikke være et krav, at alle bevillingshaverens ansatte skal på kursus, hvis de har en uddannelse inden for området. Hvor de her lært alt om ansvarlig salg og udskænkning af alkoholholdige drikke – eksempelvis en faglært tjener eller en uddannet inden for handel- og kontor med speciale inden for detailhandel.

Ad § 46. Såvel restaurations- og detailbranchen ser gerne, at der bliver indført en form for legitimation, således at brancher kan kræve dokumentation for, at de handlende er fyldt 18 år.

Så længe der ikke er et legitimationskort, kan og skal man ikke lovgivningsmæssigt pålægge virksomhederne at sikre sig dokumentation for alderskravet.

Der kan ikke rent lovgivningsmæssigt stilles et krav om dokumentation, som ikke kan opfyldes.

Politiet vil ikke kunne håndhæve et sådant krav.

GE skal anbefale, at Selvstyret får indført et legitimationskort.

Det bør ikke fastsættes, at unge under 18 år ikke må være i restauranter efter kl. 22.00, selv om de er sammen med forældrene. Det vil betyde, at unge ikke kan deltage i familiefester, der afholdes i en restaurant.

Ad § 47. Det bør overvejes, at indføre særlige alderskrav til de såkaldte "kassedamer". Kassedamer vil ikke komme til at ekspedere kunder, som køber drikke over 16 % alkohol, da disse varer står i kiosken.

Eleverne går ud af folkeskolen, når de er 16 år. Det er bekendt, at en række elever ikke kommer i gang med en uddannelse direkte efter folkeskolen. Nogle tager et sabbatår, hvor de måske arbejder i detailhandlen. Der vil det være hensigtsmæssigt, at de også kan sidde i kassen. Det fremgår af bemærkningerne, at unge godt må være beskæftiget i køkkener. Det bør vel også præciseres, at unge godt må stå i garderoben.

Ad § 54. Frem for direkte forbud mod markedsføring – som i øvrigt ikke kan håndhæves over for reklamer i de internationale tv-kanaler – skal GE anbefale, at der indledes en dialog mellem departementet og brancherne om, hvordan der kan/bør reklameres for alkoholholdige drikke. Der kunne eksempelvis laves begrænsninger i forhold til stærk spiritus over 20% eller eventuel alkopops.

Således at reklamer ikke retter sig mod unge eller svage sjæle.

Det kunne overvejes at nedsætte et råd eller nævn, der kunne komme med retningslinjer for reklamering, oplysningskampagner med deraf følgende holdningsændringer i befolkningen. Det er GE's vurdering, at dette vil have en endnu større effekt end de forslag, der er fremført i lovforslaget.

Der bør ikke fastsættes et totalforbud mod tilbud på alkoholholdige drikke, som nævnt ovenfor er det ikke GE's vurdering, at forbud i sig selv mindsker rusdrikkeri eller forbruget blandt dem, der ikke kan styre deres alkoholforbrug. Det skal helt andre tiltag til. Eksempelvis har Island foretaget en række tiltag ud over selvstændige butikker, og her er forbruget faldet. I Sverige har det ikke haft den samme virkning, idet de kun har fastsat forbud uden at iværksætte andre tiltag. Hvilket signalerer, at forbud i sig selv ikke har den tilsigtede virkning. Det er måske vigtigere med en række andre tiltag for at begrænse alkohol forbruget og ændre drikkemønsteret væk fra rusdrikkeri.

GE kan ikke anbefale, at der bliver forbud mod reklamering og forbud mod tilbud på alkohol.

Ad § 60. Det bør fastsættes i bestemmelsen, at et påbud først kan udstedes efter dialog med bevillingshaveren og eventuelt efter indhentet tilladelse fra teknisk forvaltning, der skal godkende eventuelle ændringer af virksomhedens indretning.

Grønlands Erhverv har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte forslag, men ønsker, at der indkaldes til møde med Naalakkersuisut Agathe Fontain, når de indkomne bemærkninger er indarbejdet.

Svar

Grønlands Erhverv mener, at departementet bør overveje at forhøje minimumsgrænsen for alkoholholdige drikke fra 0.5% til 1.21%, da næringsloven anvender 1.21%. Departementet

tilslutter sig delvist forslaget og fastholder en volumenprocent på 2,25, som i dag er gældende.

Grønlands Erhverv bemærker, at det kan være problematisk, at alle bestyrelsesmedlemmerne skal opfylde betingelserne til en alkoholbevilling. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har ændret lovforslaget, således at mindst halvdelen af bestyrelsen skal opfylde betingelserne til en alkoholbevilling.

Grønlands Erhverv er af den opfattelse, at der i lovforslaget bør overvejes at stille krav til lokalerne i forbindelse med lejlighedsbevillinger. I bestemmelsen om lejlighedsbevillinger fremgår, at lejlighedsbevilling kan gøres betinget af vilkår, som er egnede til at fremme en hensigtsmæssig afvikling eller begrænse generne i forhold til omgivelserne og samfundet i øvrigt. Departementet er derfor af den opfattelse, at der bliver stillet betingelser til, at arrangementet afholdes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Grønlands Erhverv opfordrer til ændringer i bestemmelserne om bevillingsnævne, hvor bevillingsnævnet vil være beslutningsdygtige ved et fremmøde på 5 eller 6 medlemmer i forhold til fuldtalligt fremmøde, som det kræves i lovforslaget. Departementet har ændret lovforslaget, således at kompetencen til at udstede alkoholbevillinger ikke henlægges til bevillingsnævn, men forbliver i kommunalbestyrelsen, idet der dog samtidig indføres krav om en obligatorisk høring.

Grønlands Erhverv bemærker, at lovforslaget bør indeholde krav om, at lejlighedsbevillinger sendes som kopi til skattemyndighederne. Departementet er af den opfattelse, at skattemyndighederne har mulighed for at oplyse sig om lejlighedsbegivenheder ligesom andre borgere vil blive oplyst om denne, hvorfor departementet ikke har imødekommet opfordringen. Departementet har ikke undersøgt hvorledes skattemyndighederne forholder sig til høringspartens forslag.

Grønlands Erhverv lægger vægt på, at der bør præciseres, hvad der skal til for at inddrage en bevilling. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har præciseret bestemmelsen om inddragelse af bevilling.

Grønlands Erhverv anbefaler, at åbningstiderne for salg forlænges til 9.00 til 19.00 på hverdage og 10-16 om lørdage. Departementet tager ikke bemærkningen til efterretning, men har i lovforslaget ændret åbningstiden for salg lørdage fra 11.00 - 14.00 til 11.00 - 15.00.

Grønlands Erhverv oplyser, at omkostningerne ved afskærmning er store for detailhandlen, og at dette ikke findes proportionalt i forhold til den effekt det forventes at have på forbruget.

Departementet tager bemærkningen delvis til efterretning. Lovforslaget vil herefter ikke stille krav om særskilte lokaler, men vil i stedet lade det være op til hver enkelt butik, hvordan afskærmningen alkoholholdige drikke skal ske.

Grønlands Erhverv ønsker, at det bliver præciseret, at der må holdes åbent til kl. 03.00, hvis nytårsdag, helligtrekonger og Nationaldagen falder på en fredag eller lørdag. Departementet vil forenkle åbningstiderne for udskænkning, hvor søn- og helligdage samt Grønlands Nationaldag har en udskænkningstid fra kl. 12.00 til kl. 24.00. Nytårsdag og helligtrekongersdag er helligdage, hvorfor disse vil have en åbningstid fra kl. 12.00 til kl. 24.00.

Grønlands Erhverv er af den opfattelse, at lejlighedsbevillinger kun bør bevilges frem til kl. 01.00 i stedet for kl. 24.00 med mulighed for dispensation. Departementet fastholder den eksisterende bestemmelse.

Grønlands Erhverv bemærker, at der ikke bør stilles krav om, at restauranter skal have alkoholfri vin. Departementet tager bemærkningen til efterretning, hvorfor kravet om alkoholfrie vine udgår af lovforslaget.

Grønlands Erhverv mener ikke, at det bør være et krav, at alle ansatte skal på kursus, selv om de har en uddannelse indenfor området. Departementet ønsker at gøre opmærksom på, at kurset vil omfatte en gennemgang af de grønlandske regler om ansvarlig udskænkning, hvorfor bestemmelsen fastholdes.

Grønlands Erhverv gør opmærksom på, at man ikke lovgivningsmæssigt kan pålægge virksomhederne at sikre sig dokumentation for alderskravet. Endvidere er Grønlands Erhverv af den opfattelse, at Politiet ikke vil kunne håndhæve et sådant krav, hvorfor Grønlands Erhverv anbefaler, at Selvstyret får indført et legitimationskort. Departementet ønsker at klargøre, at alle borgere i Grønland har ret til et pas, hvorfor alle borgere har mulighed for at opfylde kravet om legitimation. Departementet fastholder kravet om legitimation.

Grønlands Erhverv bemærker endvidere, at det ikke bør fastsættes, at unge ikke må være i restauranter efter kl. 22.00, da de unge ikke kan deltage i familiefester, som afholdes i restauranter. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har ladet bestemmelsen udgå af lovforslaget.

Grønlands Erhverv mener, at det bør overvejes at indføre særlige alderskrav til personalet, som betjener kassen i forbindelse med salg af alkohol. Departementet har i lovforslaget fastholdt alderskravet på 18 år for salg af alkoholholdige drikke.

Grønlands Erhverv anbefaler, at der indledes en dialog mellem brancherne og departementet i stedet for forbud mod markedsføring, hvor det endvidere kunne overvejes at nedsætte et råd, der kunne komme med retningslinjer for reklamering. Grønlands Erhverv anbefaler ikke, at der indføres forbud mod reklamering og forbud mod tilbud på alkohol.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol" fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet fastholder derfor kravet i lovforslag om forbud mod markedsføring. Med hensyn til tilbud på alkohol, har departementet ladet denne bestemmelse udgå fra lovforslaget.

Grønlands Erhverv ønsker fastsat i bestemmelsen vedrørende virksomhedens indretning og inventar, at et påbud først kan udstedes efter dialog med bevillingshaveren og efter indhentet tilladelse fra teknisk forvaltning. Departementet har omformuleret bestemmelsen således, at inddragelsen bliver midlertidig, indtil kommunalbestyrelsen træffer endelig afgørelse.

Høringssvar fra Forbruger- og Konkurrencestyrelsen

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen har i forbindelse med høringen med interesse læst forslaget til en ny inatsisartutlov om alkoholholdige drikke (alkoholloven), og fremsender i den forbindelse disse bemærkninger.

Styrelsen finder det generelt positivt, at der er fokus på rammerne for at understøtte forbrugerne i at udvikle et mere bevidst og kritisk forhold til køb og indtag af alkohol. Et formål der genfindes i markedsføringslovens forbud mod brug af bl.a. alkohol som virkemiddel i reklame rettet mod børn og unge.

Styrelsen har derudover en række mere konkrete bemærkninger til elementer i lovforslaget:

Til § 38, stk. 1

Det er fastsat, at reglerne udmøntes i bekendtgørelsesform, men samtidig anført i bemærkningerne, at der skal stilles krav om etablering af et særskilt lokale, samt om en særskilt eller klart adskilt kassebetjening. Bemærkningerne forudsætter dermed, at der ikke kan fastsættes regler om andre typer af afskærmning, og indebærer en meget væsentlig indskrænkning i delegationen til Naalakkersuisut.

Med kravet om etablering af et særskilt lokale synes der at være lagt op til et krav om et egentligt entreprisarbejde, i form af en ombygning af butikken. Det er nærliggende at antage, at en sådan type og grad af afskærmning vil medføre anlægs- eller flytteomkostninger for de erhvervsdrivende, samt evt. en forøget udgift til betjening. Disse udgifter synes efter omstændighederne at kunne blive betydelige, og må i sidste ende forventes overvæltet på forbrugerne. Især nogle af de mindre butikker med et lille butiksareal og en begrænset omsætning vil formentlig efter omstændighederne kunne få ganske vanskeligt ved at leve op til sådanne krav. Bliver en butik drevet fra lejede lokaler, vil den endvidere ikke nødvendigvis selv have kontrol over, om den kan opfylde kravet.

Efter bemærkningerne tilsigter bestemmelsen navnlig at forhindre, at butikkerne placerer alkoholprodukter på strategiske steder i forretningslokalet for at øge afsætningen, samt modvirke at forbrugerne påvirkes og styres af umiddelbare visuelle indtryk. Et krav om et effektivt afskærmet areal, som ikke er synligt fra resten af butikken, synes generelt at kunne være tilstrækkeligt til at opfylde dette formål, også hvis det sker på anden vis end ved etablering af et egentligt særskilt forretningslokale. Forbrugere, der indfinder sig på et afskærmet og tydeligt markeret areal, vil forudgående have truffet en bevidst beslutning herom.

Styrelsen vil derfor anbefale, at bemærkningerne overlader Naalakkersuisut og de erhvervsdrivende et større råderum, i forhold til hvordan reglerne om effektiv afskærmning kan udformes.

For at skabe større klarhed om rammerne for de mulige forpligtelser, som bestemmelsen kan medføre, anbefaler styrelsen tillige, at det nærmere præciseres, om praktiske og økonomiske hensyn til butikkernes fortsatte drift kan indgå ved regelfastsættelsen, samt om der kan stilles krav om til- eller ombygning på den faste ejendom, som forretningslokalet er beliggende i (men som den ikke nødvendigvis vil være ejer af).

Til § 46, stk. 5

Dette stykke, som fx vil afskære en ung på 17 år fra sammen med sine forældre at opholde sig på en almindelig restaurant efter kl. 22.00, synes umiddelbart vidtgående. En sådan mindreårig vil allerede i medfør af lovens § 46, stk. 4, være under opsyn af forældre o.lign., samt til enhver tid være afskåret fra at købe alkohol. Familier fra ind- og udland vil i praksis ofte være afskåret fra at opholde sig på almindelige restauranter efter kl. 22.00.

En pligt for restauratører til at bortvise mindreårige fra deres lokaler kl. 22.00, uden tilsvarende pligt til at pålægge deres forældre o.lign. at gå med, og uden sikkerhed for at den mindreårige har husly, synes endvidere uhensigtsmæssig. Selv om langt de fleste restauratører formentlig vil tvinge forældre o.lign. til at gå med, kan de næppe forhindre dem i kort efter at indfinde sig igen, eventuelt på en anden beværtning, nu uden den mindreårige.

Selv om det formentlig ville være meget sjældent, kunne man frygte, at nogle forældre vil vælge selv at fortsætte deres aften i byen, mens barnet eller den unge overlades til sig selv.

Styrelsen vil derfor anbefale, at dette stykke udgår. Ifald det ønskes bevaret, bør den mulige problemstilling, omkring at mindreårige, med dette stykke, kan blive adskilt fra deres forældre om aftenen, afdækkes og afvejes, over for det naturligvis ligeledes problematiske i, at mindreårige forbliver på en restauration til langt ud på aftenen. Det er som sagt i den forbindelse styrelsens umiddelbare vurdering, at muligheden for at forblive hos indehavere af forældremyndighed o.lign. bør slå igennem, og problemet i det øvrige håndteres af de sociale myndigheder.

Til § 54, stk. 1

Bestemmelsen forbyder markedsføring i butikker, i grønlandske medier samt på internettet. Styrelsen bemærker, at "det offentlige rum" ikke er nævnt. Der kan formentlig rejses en vis tvivl om, hvorvidt det fysiske offentlige rum er tilstrækkeligt "lignende" i forhold til de opregnede eksempler, til at det skærpede hjemmelskrav for sanktionsbelagte bestemmelser kan anses for opfyldt, sml. herved kriminallovens § 2, jf. § 1.

Hvis det er tilsigtet, at annoncering i det offentlige rum, fx i form af skilte, bannere, lysreklamer eller påtrykt biler mv. ikke må finde sted, bør det derfor nævnes direkte i lovteksten. I lyset af bemærkningerne vedr. at salgs- og udskænkingssteder gerne må annoncere for koncerter mv. ved brug af eget firmanavn og logo, lægger styrelsen i den forbindelse til grund, at et sådant forbud vil blive fortolket sådan, at fx et værtshus eller bryggeri fortsat gerne må skilte med sit eget navn og logo på sin egen facade, hvilket dog evt. bør fremgå af bemærkningerne.

Styrelsen lægger til grund at lovpligtige oplysninger om priser på de alkoholiske drikkevarer, jf. Markedsføringslovens § 17, stk. 1, ikke er omfattet af forbuddet, når de gives i det afskærmede areal. Samt at ordet "butikker" ikke omfatter udskænkingssteder, og at det derfor er tilladt at markedsføre alkohol inde på værtshuse, restauranter mv. Dette bør dog evt. fremgå direkte af bemærkningerne.

Til § 54, stk. 4

Det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen skal forhindre, at forretninger kan udbyde alkoholholdige drikkevarer til en særlig udsalgspris. Bestemmelsen har dermed mere overordnet til formål at modvirke, at lave priser på alkohol understøtter et højt forbrug.

Ønsker man fra offentligt hold at understøtte opretholdelsen af et vist prisniveau på alkoholholdige produkter, synes hævelse af offentlige afgifter generelt at være et nemt og mere effektivt styringsredskab. Man vil samtidig kunne undgå de problematikker, som kan være forbundet med direkte indgreb i markedet og virksomhedernes drift. Dertil kommer, at provenuet vil tilfalde landskassen.

I det omfang det ikke allerede måtte være sket, vil styrelsen derfor anbefale, at det undersøges, om formålet i stedet kunne opnås på mere skånsom og traditionel vis, via en regulering af skatte- og afgiftslovgivningen på området.

Bestemmelsen sigter umiddelbart på, at alkoholholdige drikkevarer altid skal sælges til en fast normalpris pr. styk, der ikke må nedsættes i kortvarige perioder. Den eneste mulighed for priskonkurrence mellem forretningerne vil derfor være at konkurrere på den faste normalpris. Dette synes uhensigtsmæssigt, da det både svækker konkurrencen på markedet til skade for samfundsøkonomien, og kan gøre det lettere for butikkerne at koordinere deres priser. Bestemmelsen kan dermed medvirke til at understøtte kartelvirksomhed på markederne.

Et forbud mod kortvarige prisnedsættelser mv. udgør endvidere et vidtgående indgreb i den frie prisdannelse i markedet, som normalt anses for grundlæggende i udøvelsen af privat erhvervsvirksomhed.

Til § 68

Det fremgår af bestemmelsen, at overtrædelse af lovens § 54, stk. 1, 3 og 4, er sanktioneret. Henvisningen synes rettelig at skulle være til § 54, stk. 1, 4 og 5.

Svar

Forbruger- og Konkurrencestyrelsen anfører, at kravet om etablering af et særskilt lokale til salg af alkoholholdige drikkevarer vil kunne påføre butiksejerne betydelige udgifter til ombygning, ligesom de vil kunne indebære øgede udgifter til betjening. Disse udgifter må i sidste ende forventes overvæltet på forbrugerne. Efter bemærkninger tilsigter bestemmelsen navnlig at forhindre, at butikkerne placerer alkoholprodukter på strategiske steder i forretningslokalet for at øge afsætningen, samt modvirke at forbrugerne påvirkes og styres af umiddelbare indtryk. Forbruger- og Konkurrencestyrelsen vurderer, at et krav om et effektivt afskærmet areal, som ikke er synlig fra resten af butikken, vil være tilstrækkeligt til at opfylde dette formål. Departementet tager bemærkningerne til efterretning, hvorfor kravet om særskilte lokaler er udgået af lovforslaget, således at det bliver op til de erhvervsdrivende at sikre en effektiv afskærmning.

Styrelsen gør opmærksom på, at bestemmelsen, som afskærer børn og unge under 18 år fra at opholde sig på en restaurant efter kl. 22, synes vidtgående, hvorfor Styrelsen anbefaler, at bestemmelsen udgår. Departementet tager bemærkningen til efterretning, hvorfor bestemmelsen udgår i lovforslaget.

Styrelsen bemærker til bestemmelsen om markedsføring, at ”det offentlige rum” ikke er nævnt i bestemmelsen, hvorfor denne bør nævnes i lovtæksten. I bemærkningerne hvor salgs- og udskænkingssteder gerne må annoncere for koncerter mv. ved brug af eget firmanavn og logo, fortolker Styrelsen, at værtshuse og bryggerier fortsat må skilte med eget navn og logo, og at dette bør fremgå af bemærkningerne. Ordet ”butikker” omfatter ikke udskænkingssteder, hvorfor Styrelsen opfatter det som tilladt at markedsføre alkohol inde på værtshuse, restaurationer mv.

Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har indføjet ”det offentlige rum” i bemærkningerne til lovtæksten samt præciseret teksten til lovforslaget og bemærkningerne i forbindelse med forbud mod markedsføring, så der ikke foreligger tvivl om bestemmelsens rækkevide.

Styrelsen anbefaler at undersøge, om formålet med forbud mod tilbud kan opnås på en mere skånsom måde ved en regulering af skatte- og afgiftslovgivning på området. Bestemmelsen sigter efter, at alkoholholdige drikkevarer altid skal sælges til en fast normalpris, der ikke må nedsættes i kortvarige perioder. Styrelsen finder dette uhensigtsmæssigt, da det svækker konkurrencen på markedet for samfundsøkonomien og kan gøre det lettere for butikkerne at koordinere deres priser, hvilket kan medvirke til at understøtte kartelvirksomhed på markederne. Endvidere er Styrelsen af den opfattelse, at forbud mod tilbud udgør et vidtgående indgreb i den frie prisdannelse på markedet, som normalt anses for grundlæggende i udøvelse af privat erhvervsvirksomhed. Departementet tager bemærkningen om forbud mod tilbud til efterretning og har ladet bestemmelsen udgå af lovforslaget.

Høringssvar fra Alkohol- og Narkotikarådet

Ved mail af den 27. april 2017 har Sekretariatet for Alkohol- og Narkotikarådet anmodet om medlemmernes bemærkninger til forslaget til Inatsisartutloven om alkoholholdige drikke. Det er aftalt med Rådets medlemmer, at de skal fremsende bemærkninger til undertegnede, således at jeg kan sammenskrive disse og videresende dem til ovennævnte mailadresser. Derfor denne tilbagemelding.

§ 14: Det anses for positivt, at man har indarbejdet reglerne for de forskellige typer af bevillinger som bilag til loven, da de udgør en god støtte for både ansøgere og myndigheder, men også fremmer overskueligheden ved anvendelsen af loven.

§ 17, stk. 2: Det glæder ANR at se, at der her præciseres, at børn og unge under 18 år ikke kan deltage ved arrangementer med lejlighedsbevillinger uden at være ledsaget af en forælder, værge eller anden myndig person, som har et særligt ansvar for den mindreårige.

§ 23: Det er positivt med et bevillingsnævn.

I.h.t. stk. 5 fremgår det bl.a., at bevillingsnævnet er beslutningsdygtigt, når det er fuldtalligt. Man bedes være opmærksomme på, at denne [bestemmelse] kan give udfordringer – fx. i forbindelse med lejlighedsbevillinger, hvor beslutningen om at afholde et arrangement foregår med kort varsel, og hvor det ikke er muligt at indkalde et fuldtalligt nævn. Her kan man tænke over, om kompetencen til at udstede en lejlighedsbevilling evt. [kunne] ligge hos formanden samtidig med, at det fastsættes som krav, at Politiet giver samtykke til denne.

Det er anbefalingsværdigt, hvis man kan fastsætte regler om Nævnets virke og forretningsorden (stk. 8), idet det også har myndighed til at foretage inspektion af lokaler, rum og udearealer (stk. 9) m.v.

§ 24, stk.2: Bestemmelsen fastslår, at der i en ansøgning skal vedlægges en alkoholpolitik. Her anses det for nødvendigt at have regler om, hvad en alkoholpolitik som minimum skal indeholde. Her kan man evt. supplere med et bilag af en skabelon til hjælp til ansøgeren ved udfærdigelse af en alkoholpolitik, der opfylder kravene. Dette vil uden tvivl også hjælpe Bevillingsnævnets arbejde.

§ 25, stk. 5: Det anses for positivt, at der ikke længere er fastsat en mulighed for en permanent bevilling, men istedet kan ske forlængelse i form af en 3-6 årig periode. Her sikrer man, at bevillingshaveren bevarer sit fokus på en drift i overensstemmelse med lovgivningen og god praksis – ligesom der er taget højde for det omgivende miljø, hvor en permanent bevilling ikke vil være hensigtsmæssig.

§ 28: Omformuleringerne af bestemmelsen vedrørende frakendelse bifaldes. Rådet er dog af den opfattelse, at loven om euforiserende stoffer, våbenloven samt skatte- og afgiftlovgivningen skal kunne medføre frakendelse, - og ikke kun overtrædelse af alkohol- og kriminalloven.

Kapitel 8, generelt: Rådet er bange for, at der stadig kan opstå tvivl om, hvornår der må udskænkes alkoholholdige drikke – også selv om man ser på Bilag 1. For at overskueliggøre det, anbefaler Rådet, at man undlader at skelne mellem helligdage og operere med de helt samme tidspunkter.

§ 36: Forslagets stk. 1 og 2 samt det udarbejdede bilag har til hensigt at gøre reglerne for salg mere overskuelige/enkelt – dog giver bilaget andre regler end selve bestemmelsen: I bilaget er der fx. angivet, hvornår der er salg i butikkerne mandag-torsdag kl. 9.00-18.00 og fredag-lørdag kl. 11.00-14.00, som er i modstrid med lovbestemmelsen. Det kan gøres mere enkelt ved at undlade at skelne mellem de forskellige helligdage – og på den måde ensrette det.

§ 38: Det anbefales, at der [skal gå] senest 1 år fra denne lov er vedtaget, indtil alkoholholdige drikke er afskærmet fra andre varer i butikken evt. a la systembolagen i Island og Sverige – for at skelne mellem detail- og alkoholhandlen. Ved at man markerer begrænset tilgængelighed ved afskærmning eller ved oprettelse af "systembolagen", undgår den opvoksende generation, som tilskuer eller som ungarbejder også at være vidne til voksnes panikhandel i de sidste 10-15 min. af alkohol-åbningstiderne.

§ 43: Det anses for positivt, at drikkevand skal stilles fremme til fri afbenyttelse i en paragraf for sig.

§ 45: At de ansatte snarest efter ansættelse skal deltage i kursus om ansvarligt salg og udskænkning, anses for meget positivt, da det giver dobbelteffekt m.h.t. ansvarsfølelse, men også kompetenceløft for den enkelte ansatte.

§ 47: Udtryk som "praktikanter og elever" kan give anledning til misforståelser og tvivl om, hvem der er omfattet. Drejer det sig også om folkeskoleelever? I stedet anbefales det, at man anvender "personer, der er under uddannelse i tjenerfaget eller er uddannet i dette fag".

I de mindre steder udenfor Nuuk opleves det, at de ansatte under 18 år står alene med “panikhandlen” lige før lukketiden – og derfor er det vigtigt, at man helt undgår, at unge under 18 år beskæftiger sig med direkte salg og udskænkning.

§ 52: Rådet ønsker, at der i udtrykket i stk. 3, nr. 5, anvender udtrykket “1 sagkyndig fra Grønlands Politi” i stedet for “1 sagkyndig fra Politiet i Grønland”.

Ligeså bør i § 23, stk. 2 nr. 2, anvendes udtrykket “Grønlands Politi” i stedet for som angivet “1 medlem fra politiet udpeget af Grønlands Politi”.

I kap. 12 vil det være tilstrækkeligt at anvende udtrykket “politiet”, da hele kapitlet refererer til Politiets kompetencer.

§ 54: Enhver form for markedsføring er forbudt undtagen “markedsføring” af øl- og vin-smagning og lignende. Her opfordrer man til at tænke sig ekstra om, idet de er 2 forskellige forslag, som modsiger hinanden.

§ 59: ANR henleder opmærksomheden på, at der ikke er i overensstemmelse mellem ordlyden af § 59, stk. 1 (§ 62, stk. 1, i det tidligere udkast fra 2016) i lovforslaget og i bemærkningerne, idet lovforslaget vedrører et påbud om at lukke stedet, hvorimod bemærkningerne omtaler lukning for salg eller udskænkning. For at gøre håndhævelsen så effektiv som mulig – men også for at sikre en reel mulighed for, at politiet kan skabe ro og orden – anses det for overordentlig vigtigt, at lovbestemmelsen og lovbemærkningerne er i overensstemmelse.

I medfør af forslagets § 59, stk. 2, står der, at politiet “straks” skal indberette en påbudt lukning af en restauration til Bevillingsnævnet. Der foreslås i stedet, at dette rettes til “førstkommende hverdag”, idet en indberetning straks ofte kan være forbundet med praktiske udfordringer for Politiet i en travl nat.

§ 60: Rådet foreslår endvidere at for at sikre en effektiv og hurtig opfølgning på Politiets påbud om særlige sikkerhedsmæssige indretninger, § 60, stk 3, ændres til, at ved en unladelse af at efterkomme politiets påbud, kan politiet inddrage bevillingen. Udstedelsen skal derfor sikre, at bevillingen er midlertidig og gældende indtil bevillingsmyndighederne har taget stilling til, hvorvidt politiets afgørelser skal gøres permanente (efter stk. 1 og stk. 3).

§ 61, stk. 3: ANR anbefaler, at Naalakkersuisut fastsætter regler om dørmænd snarest muligt og får indført en lovpligtig uddannelse. Det giver kompetenceløft, men også ansvarsfølelse.

§ 63: En udarbejdelse af alkoholpolitik er primært rettet “indad” mod de ansatte, mens den alkoholpolitik – som restaurationen skal udarbejde i forbindelse med bevillingsansøgning – primært “udadrettet” mod kunderne. Derfor mener Rådet, at bemærkningerne bør vedrøre en alkoholpolitik målrettet arbejdspladser for at undgå forvirring. Det anses for glædeligt, at § 63 også omfatter private virksomheder og ikke kun offentlige institutioner. Som tidligere nævnt, anser Rådet det for vigtigt at foreslå, at der fastsættes minimumskrav til indholdet af en alkoholpolitik, og at der vedlægges en skabelon til en alkoholpolitik i form af et bilag til loven.

§ 68: Rådet vil gerne påpege, at overtrædelse af § 63, stk. 1 og 2, skal kunne foranstaltes med bøde. Endvidere gøres der opmærksom på, at konfiskation ikke er nævnt som en mulig foranstaltning (stk. 6).

ANR takker for at kunne tilkendegive dets synspunkt i forhold til alkohollovgivningen.

Svar

Alkohol- og Narkotikarådet bemærker, at det vil give nogle udfordringer, at bevillingsnævnet kun er beslutningsdygtigt, når det er fuldtalligt, hvor det kan genovervejes, om kompetencen til at udstede en lejlighedsbevilling kan ligge hos formanden, hvorefter politiet giver sit samtykke til udstedelsen. Departementet tilslutter sig forslaget.

I forbindelse med ansøgning om bevilling, skal der vedlægges en alkoholpolitik, hvor Alkohol- og Narkotikarådet er af den opfattelse, at det er nødvendigt at fastsætte regler for, hvad denne som minimum skal indeholde. Alkoholpolitikken kan evt. suppleres af et bilag i form af en skabelon til hjælp til ansøgeren ved udfærdigelse af en alkoholpolitik. Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har i lovforslaget fastsat, hvilke krav alkoholpolitikken skal indeholde. Herudover vil departementet vedlægge en vejledning eller skabelon til ansøgningen om alkoholbevilling, som vil oplyse om de krav loven stiller til alkoholpolitikken. Skabelonen vil dog ikke være vedlagt lovforslaget, men vil være offentlig tilgængelig.

Alkohol- og Narkotikarådet anbefaler, at ikke kun overtrædelse af alkohollovgivningen og Kriminalloven bør kunne medføre frakendelse, men også lov om euforiserende stoffer, våbenloven samt skatte- og afgiftslovgivningen. Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har inkluderet lov om euforiserende stoffer, våbenloven og skatte- og afgiftsloven. Alkohol- og Narkotikarådet anbefaler, at man undlader at skelne mellem helligdage i udskænkningstiderne og i stedet opererer med de samme tidspunkter. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har tilpasset lovforslaget, således at udskænkningstiderne for søn- og helligdage bliver ensartede.

Alkohol- og Narkotikarådet er af den opfattelse, at der senest 1 år efter godkendelse af loven skal være afskærmet for alkoholholdige drikke. Departementet fastholder, at butikkerne skal opfylde kravet om afskærmning, når loven træder i kraft.

Alkohol- og Narkotikarådet bemærker, at udtrykket ”praktikanter og elever” kan give anledning til misforståelser og tvivl. Rådet er af den opfattelse, at det er vigtigt, at man helt undgår at have unge under 18 år, som beskæftiger sig direkte med salg og udskænkning. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har omformuleret bestemmelsen, således at personer under 18 år ikke må beskæftige sig med salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. Hvad angår udtrykket ”Politiet i Grønland” har departementet overalt i lovforslaget ændret dette til ”Grønlands Politi” efter opfordring fra Politimesteren. Dog anvendes i kapitel 6 udtrykket ”politiet” da der refereres til politiets kompetencer.

Alkohol- og Narkotikarådet opfordrer til at overveje undtagelsen med markedsføring af øl- og vinsmagning i forbindelse med bestemmelsen om forbud mod markedsføring, da rådet er af den opfattelse, at disse forslag modsiger hinanden. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har ladet undtagelsen om vinsmagning udgå af lovforslaget.

Alkohol- og Narkotikarådet gør opmærksom på, at der ikke er overensstemmelse mellem ordlyden i lovteksten og bemærkningerne vedrørende et påbud om at lukke udskænkningstedet. Rådet foreslår, at indberetning af en påbudt lukning af en restauration til bevillingsnævnet ændres fra ”straks” til ”førstkommende hverdag”. Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har sikret overensstemmelse mellem lovteksten og bemærkningerne samt rettet ordlyden til ”førstkommende hverdag”.

Alkohol- og Narkotikarådet foreslår i forbindelse med særlig risiko for voldelig adfærd på et salgs- eller udskænkingssted, at ”efterkommes et påbud efter stk. 1 og 2 ikke inden for den fastsatte frist, kan bevillingsnævnet efter indstilling fra politiet inddrage bevillingen” ændres til ”ved undladelse af at efterkomme politiets påbud, kan politiet inddrage bevillingen”. Rådet foreslår endvidere, at politiets inddragelse gøres midlertidig, og er gældende indtil bevillingsmyndighederne har taget stilling til, hvorvidt politiets afgørelser skal gøres permanente. Departementet tager begge bemærkninger til efterretning og har ændret lovteksten til ”ved undladelse af at efterkomme politiets påbud, kan politiet inddrage bevillingen” samt indsat et nyt stk. 2, hvor politiets inddragelse af bevilling gøres midlertidig, indtil kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om inddragelsen af bevilling.

Alkohol- og Narkotikarådet anbefaler, at Naalakkersuisut fastsætter regler om dørmænd snarest muligt og får indført en lovpligtig uddannelse, hvilket vil give et kompetenceløft og ansvarsfølelse. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har i lovforslaget indført krav om kursus for alt personale, som beskæftiger sig med salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Alkohol- og Narkotikarådet bemærker i forhold til pligten for arbejdspladser til at udarbejde en alkoholpolitik, at det i bemærkningerne bør nævnes, at denne er målrettet arbejdspladser. Rådet foreslår endvidere, at der fastsættes minimumskrav til indholdet af en alkoholpolitik og at der vedlægges en skabelon til en alkoholpolitik i form af et bilag til loven.

Departementet tager bemærkningerne om udfyldende bemærkninger til arbejdspladser til efterretning, og har tilrettet bemærkningerne, således at det klart fremgår, at de vedrører en alkoholpolitik målrettet arbejdspladserne. Hensigten med bestemmelsen er at få arbejdspladser til at tage stilling til alkohol i arbejdstiden i forbindelse med konferencer, repræsentation eller øvrige hensyn. Da de private og offentlige arbejdspladser er meget forskellige i størrelse, finder departementet det ikke hensigtsmæssigt at fastsætte minimumskrav til indholdet af alkoholpolitikken. Departementet vil udarbejde en skabelon, som vil ligge offentligt tilgængelig for virksomhederne, denne vil dog ikke vedlægges i form af et bilag til loven.

Alkohol- og Narkotikarådet bemærker, at der bør nævnes konfiskation som en mulig foranstaltning for juridiske personer. Departementet tager bemærkningen til efterretning, hvorfor lovforslaget nu omfatter konfiskation for juridiske personer.

Høringssvar fra KANUKOKA

KANUKOKA takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Det er nu tredje gang, at et forslag til en ny alkohollov er sendt i høring. KANUKOKA konstaterer, at de forudgående lovforslag, som har været i høring, har været præget af en række tekniske mangler.

Det nu foreliggende lovforslag lægger i lighed med de tidligere op til en væsentlig mere omfattende regulering af alkoholsalg og servering end den gældende lov. Samtidig lægges der op til en omlægning af den administrative behandling fra at være undergivet kommunalbestyrelsens organisationsmagt til at overgå til særlige nævn.

KANUKOKA anerkender fuldt ud, at Naalakkersuisut vil følge anbefalingerne fra WHO om at stramme op i forhold til synlighed, tilgængelighed og markedsføring af alkohol. Og det er tilfredsstillende, at Naalakkersuisut vil følge sundhedspolitikken Inuuneritta II

I den forbindelse vil KANUKOKA pege på, at alkoholmisbrug i mange år har været debatteret i Inatsisartut, og der er i tidens løb gennemført såvel liberaliseringer som stramninger.

Den overordnede udvikling er beskrevet således på Grønlands Statistiks hjemmeside:

”De seneste 25 år, har mængden af ren alkohol der bliver indført mere end halveret. I 1987 toppede indførsel af ren alkohol med 22,23 liter pr. person over 14 år. Siden 1989 har indførslen været faldende, i 2011 var tallet nede på 9,79 liter ren alkohol pr. person over 14 år. Grønlands Statistisk udgiver alkoholstatistikken en gang om året.”

Der er dog bred politisk enighed om, at følgevirkningerne af alkoholmisbrug fortsat er et alvorligt samfundsmæssigt problem. Og en indsats bør i særlig grad målrettes den belastning, som alkoholmisbrug er for børnefamilier.

Derfor støtter KANUKOKA op om alle hensigtsmæssige politiske tiltag til at komme den samfundsmæssige belastning til livs. Men udviklingen viser, at der også bør være plads til nytænkning, da landsforeningen ikke er ovebevist om, at en ensidig satsning på omsætningsbegrænsende tiltag via lovgivningen alene vil kunne løse problemerne. KANUKOKA er således glad for, at arbejdet med modernisering af alkoholloven fortsat prioriteres.

Det er endvidere opfattelsen, at en alkoholpolitik er vigtig, og at det er en forpligtelse, at der i første omgang udarbejdes en klar strategi og vejledning til regelsættet til brug for de offentlige myndigheder såvel som hos de private næringsdrivende. Her tænkes der også på foreninger, klubber og kollegier, skoler, som bebos døgnnet rundt samt øvrige døgninstitutioner.

Hvor børn og unge under 18 år er til stede hos foreninger, klubber o.lign. som driver noget, der ligner servering med alkoholholdige drikke, og som har en bevilling, må det på det kraftigste sikres, at en overvågning fra en ansvarlig fastholdes, og her er en alkoholpolitik særlig vigtig. Derved kan man sikre, at børn og unge ikke indtager alkoholholdige drikke.

KANUKOKA regner med, at kommende bekendtgørelser og vejledninger til loven udfærdiges sådan, så deres betydning og hvad de relaterer til, står klart og forståelig.

Hvor der ikke er særskilte kommentarer i det følgende, henviser KANUKOKA til tidligere høringssvar af 12. juni 2015 og 3. juni 2016.

KANUKOKA vil her pege på, at kommunerne har ansvaret for administrationen af lovgivningen, og også har et lokalkendskab, som efter KANUKOKA's opfattelse er afgørende for at identificere problemernes omfang og årsager i lokalsamfundet. KANUKOKA anser således ikke generelle lovreguleringer, der ikke tager hensyn til lokale forhold og behov, for en hensigtsmæssig langsigtet løsning.

I denne sammenhæng er det vigtigt også at tage hensyn til, at kommunerne i forvejen sidder med ansvaret for løsningen af den sociale opgave knyttet til følgerne af alkoholmisbrug.

KANUKOKA mener, at en mulig nytænkning kunne være, at en del af de restriktioner, som i dag er fastsat som generelle lovbestemmelser kunne overvejes byrde- og opgavefordelt til kommunerne således, at det i højere grad, end det er muligt med såvel den gældende lov som med det foreliggende lovforslag, kunne overlades til de enkelte kommuner at fastsætte relevante restriktioner i salgs- og serveringstider og begrænsninger i synlighed.

Det er under alle omstændigheder væsentligt for landsforeningen, at den nødvendige opstramning af lovgivningen sker med respekt af, at administrationen ikke bureaukratiseres unødigt, og at erhvervslivet får et sæt regler at arbejde med, som er klare og lette at forstå for de erhvervsdrivende og deres kunder. For administratorerne af loven bør der tilsikres den bedst mulige faglige kvalitet af reglerne, og KANUKOKA har ikke mindst haft fokus på at vurdere, om de tekniske mangler ved de tidligere lovforslag er blevet rettet ved det nye lovforslag.

KANUKOKA erindrer også på dette sted om, at kommunerne, som i forvejen er pålagt betydelige opgaver og udgifter til administrationen af disse opgaver, bliver økonomisk kompenseret for alle merudgifter knyttet til administrationen af den nye lov.

På denne baggrund udtaler KANUKOKA:

Generelt om nævnskonstruktionen:

I landsforeningens høringssvar af 3. juni 2016 bakkedes der principielt op om en model, hvor afgørelserne om alkoholbevillinger blev truffet med inddragelse af relevante aktører.

KANUKOKA udtrykte samtidig tvivl om den juridiske kvalitet af de foreslåede regler.

I det foreliggende forslag er der efter KANUKOKA's opfattelse betydelig tvivl om nævnens organisatoriske status og deres sammensætning. Der henvises til nedenstående bemærkninger til § 23.

Det er umiddelbart KANUKOKA's vurdering, at det muligvis kunne være nemmere og samfundsøkonomisk billigere at administrere en ordning med fortsat kommunal administration kombineret med en obligatorisk høring af de faggrupper, som fremgår af lovforslagets § 24, stk. 2.

Generelt om lufthavne med international trafik og hoteller

Det forekommer af hensyn til turismen og til de rejsendes behov væsentligt, at restriktioner på åbningstider, afskærmning, tilbudsmuligheder mv. begrænses mest muligt i forhold til tax-free salg og betjening af rejsende.

Betænelighederne ved at liberalisere salg og servering i områder, der i forvejen er afskærmede områder for rejsende, forekommer meget små.

KANUKOKA anbefaler derfor, at der indføres generelle undtagelser fra lovens øvrige regler for tax-free salg og servering i områder med adgangskontrol for passagerer.

Ud fra hensynet til turismen kan KANUKOKA heller ikke anbefale den foreslåede ophævelse af de særlige regler for lufthavnskiosker og hoteller.

Generelt om procentgrænser

KANUKOKA finder det mangelfuldt begrundet i lovforslaget, hvorfor der netop foreslås bevillingstyper defineret ud fra procentgrænserne 4,10 og 16.

Bemærkninger til lovforslagets indhold

§ 1. Om stk. 1 henvises til KANUKOKA's ovenstående bemærkninger vedrørende lufthavne og hoteller.

I forhold til stk. 2 forstår KANUKOKA ikke, at det fremhæves, at loven omhandler udskænkning af alkoholfrie drikke, når loven alene indeholder en regel om adgang til drikkevand i restauranter.

§ 2. I forhold til stk. 4 anbefaler KANUKOKA, at der vælges et mere moderne udtryk end "udskænkning".

§ 3. I forhold til stk. 5, finder KANUKOKA det betænkeligt, hvis der indføres regler om, at bevillingshavere, aktivt skal medvirke til uddeling af kampagnemateriale om alkohol. Det forekommer betænkeligt for bevillingshavernes meningsfrihed, hvis de skal tvinges til at medvirke til at udbrede synspunkter, de ikke selv deler. Reglen bør derfor begrænses til at angå sådant kampagnemateriale, som blot skal være tilgængeligt for kunderne, som selv må bestemme, om de vil tage det.

Herudover forekommer bemærkningerne til § 3, stk. 5, sidste afsnit, at være for vidtgående, idet loven ikke omhandler produktion af alkohol.

§ 4. Ordet "interessentskab" bør benyttes.

§ 7. Begrebet "har karakter af udskænkning", forekommer uklart. Når man læser bemærkningerne til forslaget, beskrives der alene udskænkning.

Herudover synes det umiddelbart tvivlsomt, hvilken praktisk værdi bestemmelsen har, idet bestemmelsen formentlig blot vil medføre, at medlemmer og gæster selv medbringer indkøbt alkohol.

§ 11. Udtrykket "lader sig finansiere" forekommer uklart. Beskrivelsen i bemærkningerne om at modtage lån, gaver eller sikkerhedsstillelse forekommer væsentlig mere præcis og bør anvendes i lovteksten.

§§ 14 og 15. Der efterlyses en forklaring på, om sådanne særbevillinger til turismeaktiviteter også vil kunne omfatte aktiviteter, der falder uden for de almindelige regler om åbningstider, salgs- og serveringstidspunkter og procentgrænser.

§ 21. KANUKOKA finder det hensigtsmæssigt, at det beskrives i lovbestemmelsen eller bemærkningerne, hvorledes godkendelsen skal ske.

§ 23. Kommunerne udgør i henhold til den kommunale styrelseslovs § 1 enhedsforvaltninger ledet af kommunalbestyrelserne.

Stk. 2, nr. 5 og 6 er i strid med denne regel, idet de kommunale fagforvaltninger handler på kommunalbestyrelsens vegne.

I forhold til nr. 6 bemærker KANUKOKA, at kommunerne ikke er forpligtet til at ansætte forebyggelseskonsulenter.

En lovregel der opererer med særlige kommunale nævn, er i sig selv et brud på princippet om en kommunal enhedsforvaltning. Det rejser umiddelbart nogle tvivlsspørgsmål, som i lovforslaget forbliver uafklarede. Den foreslåede konstruktion indebærer rekurs fra nævnene til selvstyret, og hvis det samtidig er hensigten, at kommunalbestyrelserne ikke har fuld instruktionsbeføjelse over for et flertal af nævnets medlemmer, er det efter KANUKOKA's opfattelse tvivlsomt, om man overhovedet kan tale om et kommunalt nævn. I givet fald vil det være mere nærliggende at beskrive nævnene som decentrale selvstyremyndigheder med en særlig lovreguleret klageadgang. Derfor taler også lovforslagets stk. 8, der giver Naalakkersuisut adgang til at regulere nævnenes virke. Alternativt må kommunerne kræve fuld finansiering af udgiften til drift af nævnene, hvis der er tale om kommunale nævn. Etableringen af særlige kommunale nævn uden for den kommunale enhedsforvaltning rejser herudover tvivl om kommunalbestyrelsens kompetence i forhold til spørgsmål vedrørende nævnet, som ikke er under-

givet den særlige lovregulerede rekursadgang, ligesom der opstår spørgsmål knyttet til udveksling af oplysninger mellem nævnene og kommunen. Det bemærkes herved, at den gældende ordning, hvor kommunerne har kompetencen i bevillingssager, giver nogle klare fordele i relation til muligheden for at samarbejde med de sociale fagforvaltninger, som jo har væsentlige opgaver knyttet til følgerne af alkoholmisbrug.

§ 24. Beskrivelsen i bemærkningerne til bestemmelsen i stk. 2 sammenholdt med bemærkningerne til § 63 efterlader nogen tvivl om, hvorvidt der er forskellige indholdskrav til den alkoholpolitik, som skal vedlægges efter § 24, i forhold til den alkoholpolitik, som skal udarbejdes efter § 63.

Kapitel 4, 5 og 6. Det synes uklart, hvorledes begreberne "Bortfald", "Frakendelse" og "inddragelse" forholder sig til de grundlæggende forvaltningsretlige regler. Navnlig i forhold til sondringen mellem bortfald og inddragelse, synes begge beslutningstyper at være omfattet af det forvaltningsretlige afgørelsesbegreb. Der vil, således som bortfaldsgrundene er beskrevet i lovforslaget, kunne forekomme tilfælde, hvor der er partshøringspligt efter sagsbehandlingsloven inden, der træffes afgørelse om bevillingens bortfald. Endvidere gælder i sager om ophør af næringsretlige tilladelser en udvidet partshøringspligt ud over sagsbehandlingsloven. Der skal således i disse sager også partshøres om sagens retlige elementer. Herudover gælder begrundelsespligten i sagsbehandlingsloven. Kommune Kujalleq anser det derfor for uklart, hvorfor der sondres mellem "bortfald" og "inddragelse". Der efterlyses herudover en beskrivelse af, hvorledes "bortfald" konstateres.

§ 35. Det forekommer, jf. ovenstående bemærkninger, ikke klart, hvorledes en bevillingshaver "straks" kan tilbagesende sin bevilling ved bortfald, idet konstatering af bortfald må bero på en forudgående forvaltningsretlig afgørelse.

§ 39. I forhold til stk. 1, nr. 3, mener KANUKOKA, at det umiddelbart er misvisende at betegne en tilladelse til servering til kl. 03.00 som en dispensation. KANUKOKA formoder, at der allerede ved ansøgningen om en lejlighedsbevilling vil blive søgt om tilladelse til servering til efter kl. 24.00, hvorfor en evt. tilladelse hertil ikke vil fremstå som en dispensation fra vilkårene fra en allerede meddelt tilladelse, men som en integreret del af denne.

§ 45. Det forekommer tvivlsomt, om man via en almindelig lov kan pålægge de erhvervsdrivende at afsætte egne ressourcer til kursusaktiviteter som anført i forslaget til bestemmelsen. Det bør imødegås, at der rejses tvivl bundende i ekspropriationssynspunkter.

§ 47. Der er en skrivefejl i den danske tekst, "bortser" skal rettes til "bortset".

§ 48. Bestemmelsens rækkevidde forekommer uklar. KANUKOKA formoder, at det ikke er hensigten at forbyde unge under 18 år i deres private hjem i forståelse med forældrene at nyde alkohol under kontrollerede og ansvarlige rammer.

§ 51. I stk. 2 harmonerer ordet "lukketiden" ikke med, at gæster må opholde sig i serveringslokaler i den første time, efter at servering skal ophøre.

§ 52. "Landsstyret" bør ændres til "Naalakkersuisut", eller også kan man blot skrive: "Alkohol- og Narkotikarådet rådgiver".

Det er uklart, hvorledes stk. 2 skal forstås.

I forhold til stk. 3, nr. 6, er det uklart, hvorledes den kommunale repræsentant skal udpeges. Udgangspunktet er, at valg af et medlem beror på en flertalsbeslutning blandt kommunerne. En mere hensigtsmæssig model kunne være, at medlemmet udpeges af KANUKOKA.

§ 56. Bestemmelsen forekommer ikke klar. Konstatering af en kriminel handling forudsætter, at forholdet er tilstået eller fastslået ved dom. Det betyder umiddelbart, at bestemmelsen ikke kan benyttes til at bortvise personer, som alene efter politiets vurdering har begået en kriminel handling.

§ 63. Se bemærkningerne fra KANUKOKA til § 24.

§ 66. Se bemærkningerne fra KANUKOKA til § 23.

§ 69. Naalakkersuisut har en forpligtelse til at kontrollere, at bekendtgørelsesregler, som opretholdes, ikke er i konflikt med den nye lov.

Svar

KANUKOKA vurderer, at det er nemmere og samfundsøkonomisk billigere at administrere en ordning med fortsat kommunal administration kombineret med en obligatorisk høring af faggrupperne. KANUKOKA vurderer ligeledes, at der foreligger betydelig tvivl om nævnens organisatoriske status og deres sammensætning, samt tvivl om den juridiske kvalitet af de foreslåede regler. Departementet tilslutter sig forslaget og har ændret lovforslaget, således at kommunal administration opretholdes, kombineret med en obligatorisk høring.

KANUKOKA anbefaler, at der indføres generelle undtagelser fra lovens regler for tax free salg og servering i områder med adgangskontrol for passagerer. KANUKOKA anbefaler, at de særlige regler for lufthavnskiosker og hoteller ikke ophæves ud fra hensynet til turismen. Departementet tager bemærkningen om salg i taxfree butikker i lufthavnen til efterretning. Departementet tager ikke bemærkningerne om åbningstiderne for lufthavnskiosker og hoteller til efterretning, da der bestræbes enkle og ensrettede regler på området.

KANUKOKA finder det mangelfuldt begrundet i lovforslaget, hvorfor de foreslåede bevillingstyper er defineret ud fra procentgrænserne 4,10 % og 16 %. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har defineret de foreslåede bevillingstyper på 4,10 % og 16 % i bemærkningerne til lovforslaget.

KANUKOKA forstår ikke, hvorfor det fremhæves, at loven omhandler udskænkning af alkoholfrie drikke, når loven alene indeholder én regel om adgang til drikkevand i restauranter. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har ladet ”regler om udskænkning af alkoholfrie drikke” udgå af bestemmelsen om lovens område.

KANUKOKA anbefaler, at der vælges et mere moderne udtryk end ”udskænkning”. Departementet tager udgangspunkt i terminologien udskænkning, hvorfor udtrykket ”udskænkning” fastholdes i lovforslaget.

KANUKOKA finder det betænkeligt, at bevillingshavere aktivt skal medvirke til uddeling af kampagnemateriale om alkohol. Departementet tager ikke dette til efterretning, men departementet har dog i bemærkningerne gjort det mere klart, hvilket oplysningsmateriale, der kan forventes for bevillingshaverne.

KANUKOKA mener, at begrebet for foreninger, klubber og lignende, der har karakter af udskænkning, forekommer uklart. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har præciseret ordlyden i bestemmelsen.

KANUKOKA er endvidere af den opfattelse, at udtrykket ”lader sig finansiere” forekommer uklart i bestemmelsen om finansiering. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har præciseret ordlyden i bestemmelsen, samt inddraget i lovteksten bestemmelsen om at modtage lån, gaver eller sikkerhedsstillelse.

KANUKOKA efterlyser en forklaring på, om de særlige bevillinger til turismeaktivitet vil omfatte aktiviteter, der falder uden for de almindelige regler om åbningstider, salgs- og serveringstidspunkter og procentgrænser. Bevillingen til turisme indeholder ikke nogen procentgrænse for volumenprocenten. Naalakkersuisut kan ifølge lovforslaget fastsætte nærmere regler om turismeaktiviteter, som regulerer andre åbningstider end de normale udskænkningstider.

KANUKOKA finder det hensigtsmæssigt, at det beskrives i lovbestemmelsen eller bemærkningerne, hvorledes godkendelse af arealer og lokaler med udskænkning skal fremgå. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har præciseret bemærkningerne til lovteksten, således at kravene til godkendelse fremstår klare.

KANUKOKA gør opmærksom på, at særlige kommunale nævn er brud på princippet om en kommunal enhedsforvaltning, samt at den foreslåede konstruktion indebærer rekurs fra nævnene til selvstyret, hvor kommunalbestyrelsen ikke har fuld instruktionsbeføjelse over for et flertal af nævnets medlemmer. KANUKOKA er af den opfattelse, at det vil være mere nærliggende at beskrive nævnene som decentrale selvstyremyndigheder med en særlig lovreguleret klageadgang. Departementet har ændret lovforslaget, således at kommunalbestyrelsen fortsat behandler alkoholbevillinger.

KANUKOKA finder, at beskrivelsen i bemærkningerne til alkoholpolitikker for ansøgere til en bevilling, efterlader tvivl i forhold til kravet om alkoholpolitik for arbejdspladser. Departementet tager bemærkningerne til efterretning og har præciseret beskrivelsen af alkoholpolitikkerne for henholdsvis bevillingsansøgninger og arbejdspladser.

KANUKOKA finder begreberne ”bortfald”, ”frakendelse” og ”inddragelse” uklare og hvordan disse forholder sig til de grundlæggende forvaltningsretlige regler. Departementet tager bemærkningen til efterretning. Begreberne om bortfald, frakendelse og inddragelse er nu nærmere defineret i bemærkningerne.

Det forekommer ikke KANUKOKA klart, hvorledes en bevillingshaver ”straks” kan tilbagesende sin bevilling ved bortfald. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har ændret ordlyden i bestemmelsen til ”Er en alkoholbevilling bortfaldet eller inddraget, skal bevillingen tilbagesendes til kommunalbestyrelsen”.

KANUKOKA bemærker i bestemmelsen om lejlighedsbevillinger, at det er misvisende at betegne en tilladelse til servering til kl. 03.00 som en dispensation efter ansøgning, da der må formodes, at der allerede ved ansøgningen om en lejlighedsbevilling, vil blive søgt om tilladelse til servering til efter kl. 24.00. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har omformuleret lovteksten, således at der kan tillades udskænkning til kl. 03.00, hvis særlige hensyn taler herfor.

Det forekommer tvivlsomt for KANUKOKA, om loven kan pålægge de erhvervsdrivende at afsætte egne ressourcer til kursusaktiviteter. Departementet har omformuleret lovtæksten således, at alle som arbejder med salg og udskænkning af alkohol, skal have gennemført et kursus om ansvarligt salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

KANUKOKA er af den opfattelse, at hensigten med forbuddet for unge under 18 år mod at modtage servering forekommer uklart. Departementet har ladet bestemmelsen udgå af lovforslaget.

KANUKOKA gør opmærksom på, at bestemmelsen om den første tid efter udskænkningstidens ophør, ikke stemmer overens med lukketiden. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har rettet fejlen.

I forbindelse med bestemmelsen om Alkohol- og Narkotikarådet, forekommer det uklart for KANUKOKA, hvordan bestemmelsen ”Rådet er sammensat under Departementet for Sundhed” skal forstås, samt at det forekommer uklart, hvorledes den kommunale repræsentant skal udpeges. Alkohol- og Narkotikarådet er et rådgivende råd, som rådgiver Naalakkersuisut i generelle alkohol- og narkotikaspørgsmål. Departementet har ændret lovtæksten til Alkohol- og Narkotikarådet og vil fastsætte rådets sammensætning i en bekendtgørelse.

KANUKOKA bemærker vedrørende bestemmelsen om, at politiet kan forbyde personer, som har begået en kriminel handling, at opretholde sig som gæster på bestemte restauranter og udskækningssteder, er en konstatering af en kriminel handling og forudsætter, at forholdet er tilstået eller fastslået ved dom. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har rettet bemærkningerne således, at der vil blive stillet krav til, at den kriminelle handling er konstateret ved tilståelse eller fastslået ved dom.

Hørings svar fra Carlsberg

På vegne af Carlsberg Breweries A/S fremsender jeg hermed vores svar på det fremsatte forslag på alkoholområdet. Hovedpunkterne i indlægget er flg.

- 1. Principper for høringsindlægget*
- 2. Udviklingen i alkoholforbrug i Grønland*
- 3. Et sundt forhold til alkohol på tværs af samfundet og hos de nye generationer*
- 4. Mere sortbørs handel*
- 5. Forbud mod annoncering/synlighed*
- 6. Afskærmning af alkohol i butikkerne*
- 7. Sammenfatning og perspektivering*

1 Principper for høringsindlægget

I dette høringsindlæg anvendes følgende principper:

- Carlsberg har som resten af samfundet en grundlæggende interesse i sunde borgere, og dermed også i at eliminere det skadelige alkoholforbrug samt fremme en sund og ansvarlig alkoholkultur. Det er vigtigt, at man ikke skader eller begrænser det generelle samfund med en ansvarlig alkoholkultur, når man indretter love og regler for at adressere det skadelige forbrug. Det gælder tiltag som fx afgrænsning af alkohol i butik, som begrænser almindelige borgeres adgang samt medfører stigende omkostninger for handlen.*

- Derfor ønsker Carlsberg også, at den gode udvikling mod en mere ansvarlig alkoholkultur fortsætter i Grønland. Samtidig må vi imidlertid gøre opmærksom på, at lovforslaget indeholder en række punkter, som ikke virker fremmende for udvikling af en sund alkoholkultur, men derimod vil tilskynde til yderligere sort handel med alkohol.
- Alkoholmisbrug er ofte et resultat af komplekse sociale og personlige problemer, som kræver målrettede og individuelle indsatser i stedet for generelle restriktioner. I Carlsberg tror vi meget på uddannelse og oplysning i forhold til at modvirke alkoholmisbrug og opnå en samfundsmæssig fornuftig og ansvarlig omgang med alkohol.
- Desuden er det vores holdning, at alkoholsalget skal køre gennem de officielle kanaler, og dermed tager vi afstand fra tiltag, som styrker incitamentet til parallelle og lovstridige mekanismer fx private distributører af alkohol uden for butikkernes salgstider.

2 Udviklingen i alkoholforbruget i Grønland

Henover de seneste årtier har vi oplevet et støt faldende alkoholforbrug i Grønland, og de seneste statistikker viser, at det er lykkedes at komme under alkoholforbruget i Danmark. Fra Carlsberg vurderer vi, at dette i høj grad skyldes en holdningsændring i samfundet og hos den enkelte borger, som i dag er langt mere kritisk hvad angår alkohol og alkoholforbrug i forhold til den tidligere generation. Der er noget, der tyder på, at den udvikling som Grønland har været igennem de seneste 10-15 år har gjort op med nogle af fortidens udfordringer, og i dag oplever vi generelt en meget sundere omgang med alkohol – ikke mindst blandt de yngre forbrugere i 18-25års alderen. Dermed ikke sagt, at vi ikke skal fortsætte indsatsen omkring oplysning og uddannelse af konsekvenserne ved at indtage alkohol og særligt for meget alkohol.

Det ligger os på sinde at understrege, at ingen af vores erfaringer tilsiger os, at man ved at indføre restriktive populationsbaserede tiltag overfor alkohol, nedbringer det skadelige forbrug. Dette opnås bedst gennem uddannelse og bredt tværfagligt samarbejde blandt aktørerne i værdikæden – fx bryggerierne, handelen, restauranterne og uddannelsesstederne.

Carlsberg vil gerne bidrage til at fremme en sundere alkoholkultur, og vi mener, at man i videst mulige udstrækning bør opfordre alle aktører til at samarbejde med det formål at styrke befolkningens ansvarlige omgang med alkohol. Ikke mindst med hensigt på at nedbringe antallet af de forbrugere, som stadig den dag i dag forbruger mere alkohol end anbefalet af den sundhedsmæssige sagkundskab.

3 Et sundt forhold til alkohol på tværs af samfundet og hos de nye generationer

Det er klart, at vi som en af hovedaktørerne på ølmarkedet i Grønland bærer et ansvar, og vi ønsker, at vores forbrugere har et sundt forhold til alkohol. I kraft af at forbrugerne er begyndt at være modtagelige overfor kommunikation vedrørende et sundt forhold til alkohol har vi intensiveret vores budskab omkring drik med respekt. Dette er blot et af flere tiltag, vi har på paletten for at tilskynde forbrugerne til at nyde alkohol med omtanke. For Carlsberg – er et sundt forhold til alkohol et åbent og transparent forhold til alkohol. Vi ønsker ikke at gemme alkohollen væk – ej heller at forbrugerne af alkohol gemmes væk. Først når der er fuld åbenhed, kan vi adressere de få, som ikke formår af at have et sundt forhold til alkohol. En

fortsat og evt. øget stigmatisering af denne gruppe mennesker vil øge distancen og gøre det sværere at sætte ind for at dæmme op for et evt. misbrug. Det er klart vores opfattelse fra vores interaktion med både handelen og forbrugerne i Grønland, at langt de fleste har en moden og gennemtænkt omgang med alkohol.

4 Mere sortbørshandel

Et yderligere argument er, at forbud (yderligere restriktioner) styrker incitamentet for hjemmebrænderier og smugleri (sort handel med alkohol). Dette ser vi på med stor alvor – ikke mindst givet det parallelsamfund, som desværre eksisterer i Grønland med salg af øl til overpriser fra bagagerum i de sene aften- og nattetimer.

Det må være i enhver lovgivers interesse at fastholde alkoholsalget i de officielle kanaler. Ellers mistes kontrollen med både statistik, afgiftsbetaling og enkelte bagmænd opnår overnormal profit på bekostning af både forbrugerne, handelen og de offentlige kasser (i form af manglende afregninger af afgifter og indkomstbeskatning).

Dette problem vil kun vokse, såfremt emballagebekendtgørelsen på et tidspunkt liberaliseres, og der dermed kommer dåser i omløb. Dåser, hvor man ikke kan afgøre ved syn og skøn, om der er betalt afgift. Således vil lovgivningen give yderligere incitament til ikke bare at sælge ulovligt uden for butikernes salgstider på alkohol – den vil også medføre øget mulighed for parallelimport uden om det officielle system.

5 Forbud mod annoncering / synlighed

Angående formuleringen i lovforslaget om forbuddet mod annoncering og reklame for alkohol ser vi grund til skepsis. Lovforslagets bemærkninger oplister, at der ikke må anvendes mærker, emblemer, symboler og lignende. Det er en helt grundlæggende præmis på det frie marked, at virksomheder har mulighed for at kommunikere med forbrugerne. Formålet med at vise en virksomheds logo mv. er at skabe produktgenkendelighed for forbrugeren, og logoer har ingen indflydelse på niveauet af skadeligt alkoholindtag. Ønsker man derimod at regulere budskaber og indhold af kommunikationen, da er det en anden sag. Her skal det dog bemærkes, at Carlsberg altid overholder strenge krav til ansvarlig markedsføring, herunder at der altid opfordres til moderat forbrug, aldrig anvendes elementer, der primært appellerer til børn mv. Undersøgelser har desuden vist, at markedsføring af alkoholholdige produkter ikke direkte kan forbindes med en stigning i det skadelige alkoholforbrug. Markedsføringen kan derimod have en indflydelse på forbrugerens valg af produkt/brand. Der findes desuden en række eksempler på bryggerier og bryggeriforeninger, som effektivt implementerer kampagner, der aktivt medvirker til at mindske det skadelige alkoholforbrug. Det gælder bl.a. det danske Alkoholpartnerskabet, som med midler fra Sundhedsstyrelsen på tværs af producenter og detailhandlen i flere år har drevet kampagner for et mere ansvarligt alkoholforbrug. Dette vil blive noget besværliggjort, endsige umuligt at gennemføre i praksis, hvis loven skal tolkes strengt.

Lovforslaget vil indføre forbud mod enhver form for tilbud på alkoholholdige drikkevarer, hvilket vil give en stærk konkurrencehæmmende effekt. Ved at fjerne muligheden for at give tilbud på produkterne, mindskes konkurrencen på et af de helt centrale konkurrenceparametre

i en markedsøkonomi. Det vil desuden gøre det svært for nye produkter at blive lanceret på det grønlandske marked, hvilket giver en stærk og usaglig konkurrencefordel til de produkter i butikkerne, som forbrugerne allerede er bekendte med. Herudover vil de mest effektive producenter af alkoholholdige drikkevarer få sværere ved at vinde markedsandele, når de ikke kan konkurrere på pris. Det skal desuden bemærkes, at al forskning viser, at det mindretal, som misbruger alkohol, ikke er prissensitive. Forslaget vil med andre ord blot straffe de ansvarligere forbrugere.

6 Afskærmning af alkohol i butikkerne

Erfaringer fra Danmark vedrørende afskærmning af alkohol i butikkerne er følgende:

1) store administrative byrder for erhvervet, såfremt der pålægges krav om effektiv afskærmning

2) de alkoholpolitiske hensyn varetages bedst i andet regi

3) en stor del af mindre butikker såsom kiosker, grønthandlere og pizzeriaer mv. overholder ikke reglerne om effektiv afskærmning, og det medfører nogle helt urimelige konkurrencemæssige fordele til det grå/"uorganiserede" marked.

Man har ikke præcise tal for, hvordan det gik efter liberalisering af lukkeloven, men erfaringen fra detailbranchen er, at koncepter med sene åbningstider (fx 7-Eleven, Døgn Netto og benzinkæderne) fik glæde af liberaliseringen på bekostning af de kiosker, grønthandlere og pizzeriaer mv., der ikke overholdt de hidtidige regler.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres desuden, at afskærmningen af alkoholholdige drikkevarer skal ske ved, at der etableres et særskilt lokale hertil. Rækkevidden af den krævede afskærmning er uvis, idet det ligeledes angives, at alkoholholdige drikkevarer ikke må være synlige for øvrige kunder, ligesom det foreslås, at butikker opretter særlig kassebetjening til betjening af kunder, der køber alkoholholdige drikkevarer. Forslaget vil pålægge de erhvervsdrivende betydelige byrder, ligesom de mindre butikker vil have svært ved at opfylde kravet om et særskilt lokale til alkoholholdige drikkevarer. Dette skævvrider konkurrenceforholdene mellem store og mindre butikker - såfremt det ikke indføres stringent på tværs af alle butiksstørrelser - hvilket i sidste ende vil medføre øgede omkostninger og dermed højere priser i forbrugerleddet. Dette igen uden at nedbringe det skadelige alkoholforbrug væsentligt.

7 Sammenfatning og perspektivering

Vi er bekymrede for, at en gennemførelse af lovforslaget ikke vil fremme en fortsat udvikling af en sundere alkoholkultur, som ellers har været kendetegnende i Grønland de sidste mange år. Lovforslaget vil derimod utvivlsomt fremme stigmatiseringen af misbrugere, øge omkostningerne i butiksleddet og øge incitamenterne for et ulovligt/ureguleret salg. Samtidig er vi også af den overbevisning, at lovforslaget ikke har tilstrækkelig effekt på det skadelige alkoholforbrug og dermed lykkes med at opnå de mål, som forslaget er tiltænkt.

I andre lande har man positive erfaringer med at reducere det skadelige alkoholforbrug, samtidig med at man opretholder en grundlæggende markedsbaseret tilgang til regulering. Indsatsen er en blanding af grundlæggende regler, og selvregulering i industrien samt partnerskaber på tværs af de forskellige aktører.

Det er Carlsbergs vurdering, at Selvstyret opnår de bedste resultater for en varig forbedring af den Grønlandske alkoholkultur og dertil relateret sundhed gennem bred inddragelse af alle aktører i værdikæden og ved at lade sig inspirere af erfaringer fra andre lande. Her søges en sundere alkoholkultur gennem oplysning og selvregulering fremfor gennem mere restriktiv lovgivning.

Svar

Carlsberg anfører at forbruget i Grønland er faldende. Det er korrekt antaget at mængden af ren alkohol, der er blevet indført de sidste 30 år er mere end halveret. Men i rapporten Indførsel og produktion af alkohol 2016 fra Grønlands Statisk fremgår, at der er en stigning i tilførslen af alkohol på 5,4 pct. Hver person over 14 år forbrugte i 2015 i gennemsnit svarende til 10,6 genstande om ugen, i mens der i 2016 var et gennemsnitsforbrug på 11,2 genstande om ugen.

Carlsberg anfører endvidere, at der er noget, der tyder på, at den udvikling som Grønland har været igennem de seneste 10-15 år har gjort op med nogle af fortidens udfordringer. Departementet mener ikke, at dette er det billede som befolkningsundersøgelserne fra Grønland viser. Det store omfang af seksuelle krænkelser, vold, selvmord, misbrug etc. vidner om, at samfundet tværtimod har store problemer, der skal sættes kraftigt ind overfor, for at stoppe den onde cirkel.

Carlsberg peger på, at skærpede restriktioner kan frygtes at skabe grobund for øget sortbørshandel. Departementet anerkender, at restriktioner kan skabe et marked for uautoriseret salg af alkoholholdige drikke. Det er dog departementets vurdering, at dette navnlig er tilfældet for så vidt angår restriktioner i forhold til åbningstider for salg, og til en vis grad også udskænkning. Lovforslaget indebærer imidlertid ikke væsentlige indskrænkninger i forhold til de i da gældende åbningstider, og det er derfor ikke departementets opfattelse, at lovforslaget utilsigtet vil kunne fremme uautoriseret salg af alkoholholdige drikke.

Carlsberg anfører, at undersøgelser har vist, at markedsføring af alkoholholdige produkter ikke direkte kan forbindes med en stigning i det skadelige alkoholforbrug. .

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol..

Carlsberg gengiver erfaringer fra Danmark vedrørende afskærmning af alkohol i butikkerne, som indebærer store administrative byrder for erhvervet, hvor de alkoholpolitiske hensyn varetages bedst i andet regi samt at kiosker, grønthandlere og pizzeriaer mv. ikke overholder reglerne om effektiv afskærmning, og det medfører urimelige konkurrencemæssige fordele til det uorganiserede marked. Formålet med afskærmningen, er at adskille alkohol fra de almin-

delige dagligvarer, da børn og unge ikke skal opleve alkoholholdige drikke som en dagligvare.

Carlsberg henviser til andre lande med positive erfaringer med at reducere det skadelige alkoholforbrug, hvor indsatsen er en blanding af grundlæggende regler og selvregulering i industrien samt partnerskaber på tværs af de forskellige aktører. Carlsberg fremhæver i en efterfølgende korrespondance om det danske alkoholpartnerskab, som er et samarbejde mellem Dansk Erhverv, De Samvirkende Købmænd, HORESTA, Danmarks Restauranter & Caféer, GODA, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark og Bryggeriforeningen. Partnerskabet arbejder for en ansvarlig alkoholkultur i Danmark. WHO anbefaler partnerskaber og bedre koordinering mellem interessenter og øget mobilisering af ressourcer til samordnet handling at forhindre skadelig brug af alkohol.

Høringssvar fra Pisiffik

Folkesundheden ligger Pisiffik meget på sinde, og vi er altid interesserede i at indgå i et samarbejde, som er til alles fælles bedste, for at nedbringe alkoholforbruget.

Vi har flere bemærkninger til det fremsendte høringsbrev af 26. april, sags nr.: 2017-1548. Vi gør opmærksom på vores høringsvar af 2. juni 2016, som stadig er gældende. Dette er indsat bagerst.

Der er i lovforslaget flere elementer, hvor vi kan bakke op. Vi har dog en række forbehold, hvor vi ønsker dialog:

- Der er flere forslag, hvor teksten er mangelfuld og efterlader tvivl om fortolkning. Ligesom der er punkter, hvor en dialog mellem interessenterne vil være ønskelig. Det er svært for erhvervslivet at forholde sig til forslag uden oplysning om fulde konsekvenser.*
- Der er elementer i forslaget, som reducerer Pisiffiks muligheder for lokal kompetenceopbygning og lederudvikling, og i stedet nødvendiggør ekstern rekruttering.*
- Kan folkesundheden ende som taber grundet dette tiltag? Omkostningerne til denne meget restriktive lovgivning vil blive lagt på alle varer. Dermed stiger fødevarepriser generelt, hvilket kan påvirke folkesundheden negativt.*
- De positive sundhedseffekter ved en så restriktiv alkohollovgivning kan ikke dokumenteres. Som detailvirksomhed har vi et socialt ansvar, som vi gerne tager på os, og vi har løbende givet flere input til, hvordan dialogen mellem branchen, øvrige organisationer, råd & nævn og Naalakkersuisut/Inatsisartut kan forbedres. Blandt andet har vi foreslået, at der oprettes et nævn/råd med deltagelse af alle interessenter, som i fællesskab kan sætte retningslinjer for markedsføring af alkohol og forebyggelseskampanjer. Dette vil skabe fundamentet for, at alle tager deres del af ansvaret.*

Vi er af den overbevisning, at der er mere ejerskab, når vi som part er med i en proces. Omvendt skaber det mistillid, når noget tvinges ned over branchen af politikere, som ikke dagligt har berøringsflade med hverken restaurationsbranchens, detailhandlens, politiets eller sundhedsvæsenets udfordringer, muligheder eller begrænsninger. Skabes dette samarbejde, kan vi i Grønland gøre en stor forskel i forhold til alkohol og i særdeleshed rusdrikkeriet blandt unge.

Pisiffik støtter i høj grad op om, at vi skal have nedsat alkoholforbruget. Vi tror på, at det bedst sker ved forebyggelse og initiativer primært målrettet den yngre generation, som om få år bliver vores samfunds rollemodeller.

Vi tror ikke på, at den bedste metode er at indføre en så restriktiv lovgivning, som der lægges op til, når de positive sundhedseffekter herved ikke kan dokumenteres. Derfor opfordrer vi fra Pisiffiks side til, at der ikke pålægges detailhandlen yderligere restriktioner.

Vi bemærker, at Naalakkersuisut konstant sammenligner med øvrige nordiske lande. Vi vil gerne opfordre til at udvide horisonten, og ikke kun bruge nordiske statistikker i argumentationen for den nye lov.

Når vi sammenligner de nordiske unge med øvrige europæiske unge, så har alle nordiske lande en stor opgave foran sig (Island undtaget). Den nyeste ESPAD rapport (the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) fra efteråret 2016 sammenligner europæiske unges alkoholforbrug, og dokumenterer, at unge fra Norden er blandt dem, som drikker mest i Europa. Af 35 europæiske lande indtager Danmark førstepladsen, Sverige 3. pladsen, Finland 4. pladsen, Norge 7. pladsen og Færøerne 9. pladsen.

Island har ligeledes tidligere ligget i toppen af statistikken, men har formået at skabe en holdningsændring i forhold til indtagelse af alkohol blandt unge, og har i ESPAD-undersøgelse en 26. plads. En succes, som er skabt gennem politisk vilje til langsigtet samarbejde med alle interessenter, og som har fokuseret på blandt andet massiv oplysning og forebyggelse med sport- og kulturtilbud som bærende elementer.

Island har særskilte butikker, drevet af staten, men ikke restriktioner på hverken markedsføring eller tilbud. Fuldstændigt som for eksempel Norge og Sverige. Forskellen blandt landene er en holdningsændring, som er skabt ved at vise de unge et reelt alternativ.

Tankevækkende er det også, at blandt de lande, hvor unge drikker mindst, findes Frankrig (22), Grækenland (29) og Italien (30), som alle har en liberal alkohollovgivning. I disse lande er alkohol en integreret del af hverdag og kultur.

Dette viser med al tydelighed, at forbud ikke har den ønskede effekt. Der findes ingen empirisk belæg for, at restriktiv lovgivning gør en forskel. Såfremt særskilte alkoholbutikker skulle have en dokumenteret virkningsfuld effekt, så skulle de nordiske lande være at finde i bunden af europæisk alkoholforbrug, både blandt unge og voksne. Dette er ikke tilfældet. Og Island har rykket sig uden brug af forbud mod markedsføring eller tilbud.

Restriktioner giver ikke den ønskede transformative forandring i grønlandsk alkoholkultur. Den læring skal det enkelte individ have gennem oplysning og alternativer. Det er kulturen om alkohol, som betyder noget. Skarpe restriktioner er ikke holdningsændrende. Det gør tværtimod alkohol mere interessant. Det er velkendt, at forbrugere altid finder en måde at komme uden om restriktioner, når der kun arbejdes med forbud og ikke holdningsændring. I Grønland oplever vi allerede i dag mange krumspring, som modarbejder den nuværende lovgivning. For eksempel øl-taxi'er, ulovligt salg uden bevilling eller ud af bagdøren og unge, der får andre til at købe på deres vegne. Kun fantasien sætter grænser for kreative måder at omgå reglerne. Det ulovlige alkoholmarked er i dag stort i Grønland, og vi frygter, at det bliver større.

Særskilte butikker vil ligeledes stimulere til at købe mere alkohol ad gangen, hvilket medfører større forbrug. Der er en tendens til at drikke mere, når alkoholen alligevel er i huset. At større mængder medfører større forbrug er et velkendt mønster, og vil fremme det rusdrikkeri, som lovforslaget har som mål at reducere.

Pisiffik sidder meget gerne med i et råd, som blandt andet kan regulere markedsføring og arbejde for, hvordan både detail- og restaurationsbranchen kan understøtte oplysningskampanjer mere aktivt. Vi tror på, at oplysning og forebyggende indsats er vejen frem, og vi er ikke tilhængere af et forbuds Grønland, som i bedste mening umyndiggør dets indbyggere, og ikke lærer dem at tage ansvar for eget liv. I det sidste årtier er der sket en stadig liberalisering af alkoholsalg i Grønland, og forbruget er faldet drastisk samtidigt.

Her følger vores kommentarer til udvalgte punkter:

Ad. § 4 – Alkoholbevilling til personer

Vi indstiller til, at aldersgrænsen på 25 år revurderes, og der ikke kun er mulighed for dispensationer i mindre byer og bygder. Vi gør opmærksom på, at denne aldersgrænse forhindrer intern talentopbygning af vores medarbejdere, og det vil virke demotiverende for unge ledere, at de først for alvor kan starte en karriere i detailhandel, når de er fyldt 25 år.

Vi har pt. 6 butikschefen under 25 år og ca. 10 lederaspiranter mellem 20 og 25, hvis videre karriereudvikling bliver påvirket. En aldersgrænse på 25 år arbejder direkte imod vores strategi for lokal talentudvikling, og nødvendiggør ekstern rekruttering, da det kan blive svært at fastholde talenternes motivation.

Ligeledes mener vi ikke, at det er rimeligt, at det offentlige blander vores medarbejders private økonomiske dispositioner ind i driften af en virksomhed. Det kan være flere årsager til, at en person har gæld til det offentlige. Ved at gøre det umuligt for denne person at blive butikschef, og dermed opnå en ledende stilling – og tilsvarende højere løn – reducerer de grønlandske politikere en persons muligheder for at tilbagebetale gæld.

Ad. § 9 - Bestyrelsesmedlemmer

Det kan blive problematisk for Pisiffik, hvis for eksempel et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem ikke opfylder kravene, og dette så gør, at vi mister vores alkoholbevilling. Som under § 4 mener vi, at det er en unødigt politisk indblanding i driften af en virksomhed. Valg af medarbejderrepræsentanter til bestyrelsen er en demokratisk proces, hvor vores medarbejdere kan stemme på de kollegaer, som de mener er bedst egnede til at varetage deres interesse i bestyrelsen. Med disse restriktioner tvinges vi som virksomhed til at sætte krav til en opstilling, hvor kandidater skal fremlægge ren straffeattest samt bevis for, at de ikke har gæld til det offentlige. Dette vil skræmme nogle fra at opstille. Og dermed også fratage medarbejdere muligheder for yderligere kompetenceopbygning.

Ad. § 10 - Bestyrere

En bestyrer/butikschef skal godkendes af bevillingsnævnet, og overtrædelser kan gøre, at butikken mister sin bevilling. Vi indstiller til, at der angives en tidsperiode, hvor virksomheden har en reel mulighed for at indsætte en ny butikschef og få denne godkendt, inden bevillingen fratages.

Ad. § 36 – Salg og udskænkning af alkoholdige drikke

Der er uoverensstemmelse mellem åbningstider om fredagen i lovforslag og bemærkninger. Vi går ud fra, at åbningstiden fredag er kl. 9-18.

Vi undrer os over, at man ønsker at indskrænke åbningstiden om lørdagen med en time. Dette vil skabe yderligere tryk i butikkerne. Enhver, der har besøgt mindre butikker om lørdagen eller en time før lukketid, har set det arbejdsmiljø, som medarbejderne må acceptere og påvirkningen på øvrige kunders købsoplevelse. En reduceret åbningstid forværrer blot dette.

Ad. §38 – Afskærmning af alkoholholdige drikke i detailhandlen

Det er i lovforslaget meget uklart defineret, hvad Naalakkersuisut lægger op til, når der skrives "afskærmning". Vi kan ikke støtte et lovforslag, når vi ikke kan få oplyst de fulde konsekvenser. Både typen af afskærmning samt tidshorisont er ikke præcist beskrevet.

Pisiffik er imod særskilte lokaler. Det findes ingen empirisk dokumentation for, at dette tiltag virker, og det påfører detailhandlen store omkostninger. Ikke alene til eventuel bygning af nye lokaler eller renovering af eksisterende, men også til ekstra personale, da et særskilt lokale er oplagt til tyveri. Samtidig gør vi opmærksom på, at stærk alkohol i forvejen er afskærmet i alle Pisiffiks butikker, da disse varer ikke er selvbetjening.

Omkostninger er svære at estimere, da vi af lovforslaget ikke kan læse, om der kræves særskilte bygning/lokaler, et gitter eller blot et tæppe til at afskærme. At indrette særskilte lokaler med egen indgang vil løbe op i flere millioner. Vi opfordrer til, at Naalakkersuisut definerer kravene konkret, og der fremsættes en ny høring.

Ad § 45 – Bestemmelser om bevillingshaverens øvrige forpligtelser

Lovforslaget indeholder, at medarbejdere skal på kursus om ansvarlig salg. Kurset skal udbydes af Naalakkersuisut. Vi indstiller til, kurset kan afholdes som et internt kursus i virksomheden. Med den personaleomsætnings hastighed, som findes i detailhandlen i Grønland, vil en virksomhed som Pisiffik konstant skulle sende medarbejdere på kursus. Det optimale er, at der udarbejdes et pensum for kursets indhold, og at de næringsdrivende selv løbende kan afholde det efter behov. Evt. kan Naalakkersuisut afholde kursus for instruktører, som så er godkendte til at uddanne i virksomhederne.

Vi opfordrer til en dialog om kurset, så det udarbejdes med respekt for forskellige brancher. En kasseekspedient i detailhandlen har andre behov end en bartender i restaurationsbranchen.

Ad § 46 – Personer under 18 år

I Pisiffik støtter vi fuldt ud, at unge under 18 år ikke bør kunne købe alkohol. Sådan er det også i dag. Det er dog en udfordring, at vi i Grønland ikke har et nationalt billed IDkort. Det er svært at se forskel på en 17- og 18-årig. Vi opfordrer Naalakkersuisut til at indføre dette. Såfremt alle har et officielt IDkort, bliver det mulig for alle i branchen at håndtere kravet med respekt for vores kunder.

Ad § 47 – Personer under 18 år

Lovforslaget foreskriver, at ansatte under 18 år ikke må sælge alkohol. Mens forslaget kan give mening i specialbutikker og restaurationsbranchen, så er det en udfordring i detailhandlen. Såfremt at alle ekspedienter skal være over 18 år for at sælge alkohol, bliver vi som kæde nødt til at fyre ca. 200 medarbejdere. Vi har mange unge og studerende, som står i vores kiosker og sidder ved kassen. Denne medarbejdergruppe kan vi således ikke have ansat. Udfor-

dringen for os bliver at finde et tilsvarende antal nye medarbejdere over 18 år, som gerne vil arbejde på skæve åbningstider og i weekenden. Dette vil ligeledes resultere i forhøjede priser, da vi skal udbetale højere lønninger.

Vi håber, at dette forslag skal tolkes således, at der skal være en tilsynsførende over 18 år, men at unge under 18 år gerne må sælge (under forudsætning af, at de kender reglerne for salg af alkohol). Såfremt dette er tanken, er forslaget ikke et problem for Pisiffik, og vi lever allerede op til det. Alternativt kan der indskrives en dispensation, ligesom for praktikanter og lærlinge.

Ad. § 54 - Markedsføring af alkohol

Pisiffik er imod et totalforbud mod reklame for alkohol. Vores kunder vil alligevel møde reklamer for alkohol på TV, på internettet og i magasiner mm. Pisiffik anfægter ikke, at der er lavet analyser, som viser en sammenhæng mellem tilbud og øget rusdrikkeri. Derfor indgår vi gerne i en dialog, hvor vi i fællesskab kan lave retningslinjer for de produkter, som typisk bruges til rusdrikkeri.

Vi vil gerne fremme nydelse frem for rusdrikkeri. Det sidstnævnte er skadeligt, men omvendt har indtagelse af op til 7 genstande om ugen ikke nævneværdige skadelige konsekvenser, hvilket en del undersøgelser bekræfter.

Ligeledes er vi usikre på, hvordan stk. 4 skal tolkes, hvor det foreslås, at enhver form for tilbud skal være forbudt. Betyder dette, at vi ikke må ændre en pris på en vare? Heller ikke ved at ændre prisskiltet i butikken?

Endelig vil vi nævne, at de økonomiske konsekvenser for erhvervslivet, som beskrives i bemærkningerne langt fra er dækkende. Der nævnes omkostninger til afskærmning og ekstra personale. Men der beskrives ikke omkostninger til kurser eller udskiftning af personale, så vi ikke har unge under 18 år ansat i butikkerne.

Slutteligt er vi uenige i konsekvenserne for borgerne. Det nævnes ikke, at vi må forvente, at fødevarepriser stiger, da detailhandlens omkostninger stiger. Ej heller, at detailhandlen får sværere ved at tiltrække og udvikle lokale talenter, da et alderskrav på 25 år påvirker karriereudviklingen. Endelig er det vores påstand, at de positive konsekvenser er ønsketænkning uden dokumentation bag.

Disse positive konsekvenser vil i stedet kunne opnås ved forebyggelse, oplysningskampagner, samarbejde – og en revideret alkohollovning, hvor erhvervslivet er med som aktiv medspiller frem for modstander.

Svar

Pisiffik indstiller, at aldersgrænsen på 25 år til alkoholbevilling revurderes, således at der ikke er behov for dispensationer i de mindre byer og bygder. Aldersgrænsen strider imod Pisiffiks strategi for lokal talentudvikling og nødvendiggør ekstern rekruttering. Departementet fastholder bestemmelsen om alderskravet på 25 år, og gør samtidig opmærksom på, at kommunalbestyrelsen kan give dispensation fra alderskravet. Med hensyn til Pisiffiks bemærkning vedrørende kravet om offentlig gæld, kan departementet ikke tilslutte sig forslaget. Ansøgeren kan have gæld til det offentlige, som der bliver afdraget på, men ansøgeren må ikke have forfalden gæld.

Pisiffik bemærker, at det bliver svært at opfylde kravene om, at bestyrelsesmedlemmerne personligt skal opfylde betingelserne som dem der søger en alkoholbevilling. Dette vil især være problematisk for et medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem, som ikke opfylder betingelserne, hvor konsekvenser vil være, at alkoholbevillingen bortfalder. Departementet tager bemærkningen til efterretning, og har ændret lovforslaget således, at mindst halvdelen af bestyrelsen skal opfylde betingelserne til en alkoholbevilling.

Pisiffik indstiller, at der angives en tidsperiode hvor virksomheden kan indsætte en ny butikschef og få denne godkendt, såfremt butikschefen ikke kan godkendes af bevillingsnævnet.

Departementet tager bemærkningen til efterretning og har indsat en tidsfrist i lovteksten i lovforslaget.

Pisiffik bemærker, at reglerne om salg af alkoholholdige drikke ikke stemmer overens i lovteksten og bemærkningerne. Departementet har rettet bemærkningerne, således at disse stemmer overens med lovteksten.

Pisiffik er bekymret for medarbejdernes arbejdsmiljø og påvirkningen på kundernes købsoplevelse, hvis åbningstiden om lørdagen bliver en time kortere. Departementet tager bemærkningen til efterretning, hvorfor salgstiden lørdage i lovforslaget vil være fra 11.00 til 15.00.

Pisiffik støtter ikke afskærmning af alkoholholdige drikke i detailhandlen, samt at der stilles krav om særskilte lokaler. Departementet tager bemærkningerne delvis til efterretning, således at kravet om afskærmning fastholdes i lovforslaget, mens kravet om særskilte lokaler er udgået af lovforslaget.

Pisiffik indstiller, at kursus om ansvarligt salg kan afholdes som et internt kursus i virksomheden, hvor det optimale vil være, at der udarbejdes et pensum for kursets indhold, og de næringsdrivende selv kan afholde det efter behov. Departementet vil udarbejde en digitalløsning, således at bliver nemt for de ansatte at tage kurset online. Departementet vil indkalde til en dialog om kurset, således at der bliver taget hensyn til de forskellige behov i detailhandlen og udskænkingsstederne.

Pisiffik ser det som en udfordring, at Grønland ikke har et nationalt billed ID kort, og ønsker indførelse af et national ID kort, så kravet kan håndhæves. Departementet gør opmærksom på, at alle borgere i Grønland har ret til et pas, hvorfor alle borgere kan opfylde kravet om legitimation.

Pisiffik gør opmærksom på, at kravet om at børn og unge under 18 år ikke må sælge alkohol, vil resultere i fyring af en række medarbejdere. Departementet fastholder bestemmelsen i lovforslaget, da det er departements holdning, at børn og unge under 18 år ikke bør beskæftige sig med salg og udskænkning af alkohol.

Pisiffik er imod et totalforbud mod reklame for alkohol og opfordrer til en dialog om retningslinjer. I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol. Departementet fastholder derfor bestemmelsen om forbud mod markedsføring, men har undtaget afskærmede områder i butikker og indenfor lokalerne på udskænkingsstederne.

Hvad angår kravet om forbud mod tilbud, er denne bestemmelse udgået af lovforslaget.

Høringssvar fra Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi takker for muligheden for at fremsætte bemærkninger til "Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om alkoholholdige drikke (alkoholloven)".

Det foreslås, at man nævner muligheden for udskænkning søndage i tidsrummet fra 12:00 – 24:00 direkte i § 39, stk. 1, i stedet for kun i § 39, stk. 2, idet man ellers risikerer at skabe usikkerhed om, hvorvidt udskænkning om søndagen er tilladt.

Det generelle markedsføringsforbud i forslagens § 54, stk. 1, foreslås justeret og målrettet. Forslagets nuværende udformning bevirker, at der vil kunne ske konkurrenceforvridning til fordel for udenlandske producenter og til ugunst for de lokale producenter. Dette skyldes dels, at de fleste udenlandske producenter allerede har en etableret markedsposition, herunder hvad angår brandbevidsthed, og dels at de udenlandske producenter under alle omstændigheder har mulighed for at markedsføre deres produkter via ikke-grønlandske medier, jf. undtagelsen i forslagens § 54, stk. 2.

I stedet for et generelt forbud mod markedsføring i Grønland, da bør man overveje muligheden for at målrette forbuddet, så man forbyder markedsføring over for sårbare grupper som børn og unge. Et eksempel kunne være at forbyde markedsføring til sportsstævner for børn og unge. Krav om synlige advarsler mod kendte skadevirkninger af alkoholforbrug kunne også være en mulighed. Man bør under alle omstændigheder være varsom med at indføre et generelt forbud, der stiller de lokale producenter dårligere end de udenlandske producenter.

Svar

I forbindelse med udskænkning af alkoholholdige drikke på søndage, foreslår departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, at man nævner udskænkningstiden direkte i det første stykke. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har indføjet bestemmelsen i det første stykke.

Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi foreslår, at det generelle markedsføringsforbud bliver justeret og målrettet. Endvidere foreslås, at det generelle forbud bør være målrettet de sårbare grupper som børn og unge. Departementet fastholder bestemmelsen om det generelle forbud mod markedsføring, men har ladet bestemmelsen om tilbud udgå af lovforslaget.

Høringssvar fra Sermitsiaq.AG

Hvis man vedtager et forbud mod markedsføring, vil det ramme de lokale medier og lokale produktionsvirksomheder.

De lokale medier er i forvejen i hård konkurrence med udenlandske medier, søgemaskiner og sociale medier, der viser annoncer overfor borgere i Grønland.

Lovforslaget lægger op til konkurrenceforvridning, da udenlandske medier stilles væsentligt bedre end grønlandske.

Facebook, udenlandske nyhedssites og Google viser til sammen flere annoncer i Grønland end de grønlandske medier. Alene Facebook og de såkaldte display netværk-annoncer hos Google er i stort fremgang.

Hvis man vedtager en lov, der forbyder, at man f.eks. må markedsføre øl i Grønlandske medier, rammer man unødigt hårdt de grønlandske medier, men lader borgerne se annoncer på nettet.

I stedet for at indrykke reklamer på f.eks. www.Sermitsiaq.AG, kan annoncører fra ind- og udland indrykke reklamer for alkohol på utallige websites, udenlandske sociale medier osv., der vises overfor brugere i Grønland.

Samtidig findes der mange udenlandske tv-reklamer i Grønland, og der vises ølreklamer i fodboldkampe på KNR mv., og et forbud med at vise denne type reklamer, vil derfor få vidtrækkende konsekvenser, hvis man skulle håndhæve den i praksis.

Omvendt er det konkurrenceforvridende, hvis f.eks. KNR eller Nuuk TV må bringe tv-programmer og indhold, der indeholder reklamer for alkohol, hvis ikke de trykte medier og grønlandske websites har samme vilkår.

Det vil naturligvis ikke være muligt at afskærme Grønland fra resten af verden, hvorigennem man kan vise reklamer overfor borgerne her i landet. Men med en vedtagelse af loven om forbud mod alkoholreklamer, vil man til gengæld ramme de grønlandske medier uretfærdigt hårdt, uden den tilsigtede effekt i forhold til regeringens sundhedspolitik.

I lovforslaget ser det ud til, at man tror, at Facebook er grønlandsk? Man kan ikke styre Facebook i Grønland; med mindre man vælger at lukke af for brugen af Facebook? Vil man blokere for Facebook i Grønland?

Vil man også blokere for alle de nyhedssider og andre platforme fra udlandet, der bringer reklamer for alkohol?

Forbyder man markedsføring af alkohol, skal man også forbyde reklamer i sportshaller mv., hvor f.eks. Carlsberg annoncerer i dag. (Carlsberg er en øl, ikke et navn på en virksomhed. Virksomheden hedder Carlsberg Group)

Koncerter i kulturhuse og en lang række andre steder rammes, hvis man forbyder sponsorer og annoncører med budskaber om alkohol.

Man vil være nødt til at forbyde KNR, Nuuk TV og andre tv-stationer at vise sportskampe, cykelløb, hvor der er bandereklamer med alkoholreklamer mv.

Oplysning må være vejen frem. Ikke forbud.

Svar

Sermitsiaq.AG er imod bestemmelsen om forbud mod markedsføring.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

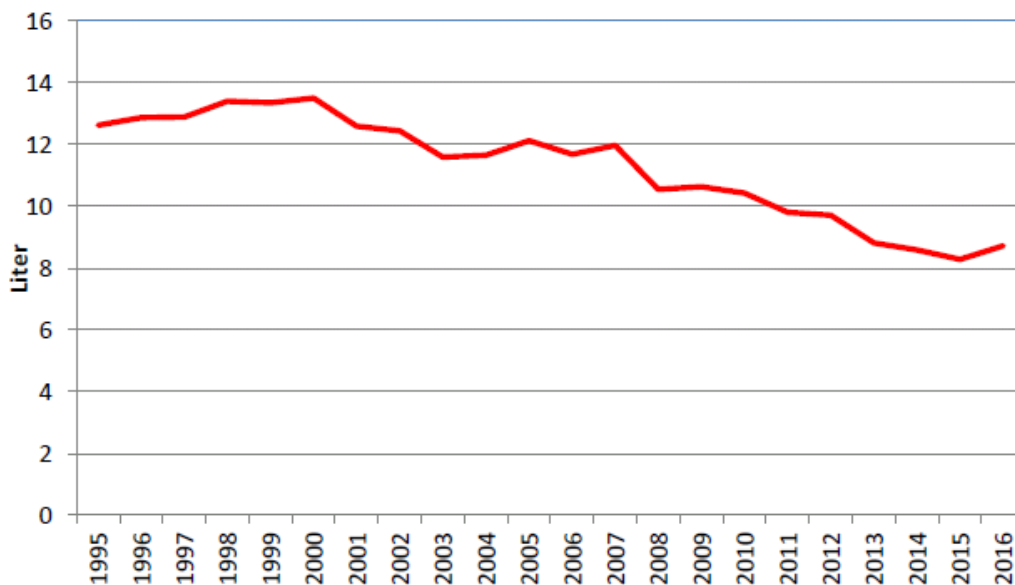
WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet fastholder bestemmelsen om forbud mod markedsføring, da departementet er af den opfattelse, at alle børn og unge har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkoholholdige drikke. Departementet har dog formuleret lovteksten klarere, således at der ikke opstår tvivl om bestemmelsen og dens rækkevide.

Høringssvar fra Departementet for Finanser og Skatter

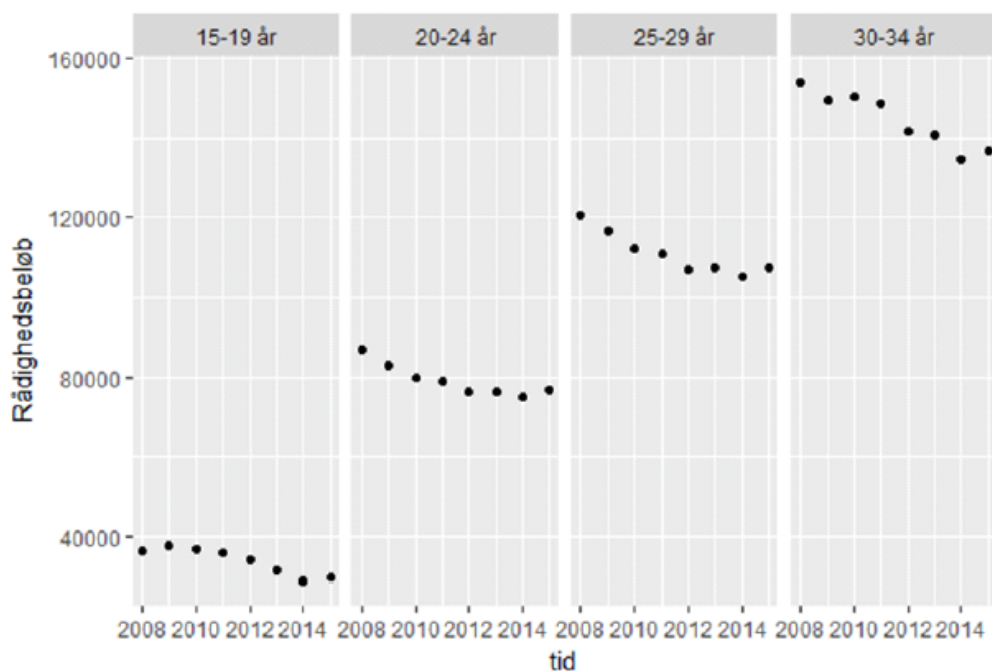
Finansdepartementet (AAN) takker Departementet for Sundhed (PN) for at have fået "For-
slag til Inatsisartutlov nr. xx af xx.xxx 2017 om alkoholholdige drikke" i høring.

Det skal ikke lægges skjul på, at alkoholmisbrug er et stort socialt problem i Grønland. Man
slås stadigvæk med problemer relateret til alkoholmisbrug. Afgiftspolitik har ofte vist sig det
mest hensigtsmæssige værktøj til at dæmpe alkoholforbruget, men dog kan opstå andre pro-
blemer som hjemmebryggeri eller i det omfang at nogle i stedet vil kompensere for de højere
priser ved at anvende andre og måske billigere rusmidler, eksempelvis euforiserende stoffer.
Afgifterne blev sidst hævet i 2007 med 20 %, og i kølvandet faldt forbruget 12 % i 2008.

Den faldende trend er fortsat, dog med en undtagelse i 2016, hvor det er en stigning på 5.3 %, som muligvis kan forklares med en økonomisk fremgang i samfundet i 2016. I dag er forbru-
get på 8.72 liter ren alkohol pr. indbygger (Se figur 1). Afgiftsandelen bliver udhulet, dvs. at
en mindre del af indtægterne bliver holdt tilbage i Grønland.

Figur 1 Indførsel af ren alkohol og forbrug pr. indbygger over 14 år.

Figur 2 Udvikling i det gennemsnitlige rådighedsbeløb [kr] efter skat delt på alders grupper.

Rådighedsbeløbet efter skat er siden 2008 faldet hos den yngre aldersgruppe (se figur 2). Det er klar positiv korrelation mellem forbruget og udhuling (hos de yngre), men forklarer ikke kausaliteten. Det er sandsynligvis en af årsagerne til det fortsat faldende alkoholforbrug – en ny købergruppe har dårligere råd, end det tidligere var tilfældet.

Lovforslaget lægger op til en yderligere skærpelse af lukkeloven og afskærmninger, som vil medføre større omkostninger, som skal så kompenseres i form af højere udsalgspriser på alkoholholdige drikkevarer. Forbud mod markedsføring, hvor udenlandske aviser, magasiner med videre undtages, vil stille den lokale produktion af alkoholholdige drikkevarer ringere i konkurrencen i forhold til internationale øl- og spiritusmærker. Finans og Skatter tvivler på, at sådan et forbud vil have nogen reel effekt, med den øgede adgang, via internettet, til udenlandske aviser og magasiner med videre.

Turismen vokser støt her i Grønland og potentialet er stort. Turismen er et af reformsporene i Holdbarhedsrapporten 2016. Bidraget fra turismen skal blandt andet være med til, at indtægter og udgifter for Grønland kommer i balance i 2030. Skærpet lukkelov vil uden tvivl ramme turistbranchen. De stærkt udvidede begrænsninger på udskænkning på hoteller og restauranter i forbindelse med en række helligdage og andre mærkedage er ikke egnet til at styrke turistudviklingen.

Samlet er det således Departementet for Finanser og Skatters vurdering, at en indsats for yderligere begrænsning af alkoholforbruget generelt har større gennemslagskraft i form af afgiftspolitikken end i form af de i lovforslaget indeholdte restriktioner på salgsformer og åbningstider.

Det er derfor departementets anbefaling, at man kigger på nuværende afgiftspolitik og får den suppleret i lovforslaget.

Svar

Befolkningsundersøgelsen i Grønland fra 2014 fastslår, at misbrug af alkohol og hash er det største enkeltstående folkesundhedsproblem i Grønland i dag, hvor konsekvenserne er vidtrækkende både for den enkeltes sundhed og det omgivende samfund.

Departementet for Finanser og Skatter tvivler på, om forbuddet mod markedsføring vil have nogen reel effekt.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol" fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol. Departementet ønsker at afspejle WHO's anbefalinger, hvor der sættes fokus på synlighed og tilgængelighed.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet for Finanser og Skatter mener at en skærpet lukkelov vil ramme turistbranchen. Departementet ønsker at ensrette udskænkningstiderne, således at søn- og helligdage samt Grønlands Nationaldag har en udskænkningstid fra 12.00-24.00. Ud over dette fastholdes bestemmelsen om julen, hvor der forsat vil være lukket for udskænkning.

Departementet tilslutter sig bemærkningerne om afgiftspolitik.

Hørings svar fra Sermersooq Kommune

Udvalg for Økonomi og Erhverv har på et møde den 1. juni 2017 gennemgået forslag til ny Inatsisartutlov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke og har i den forbindelse følgende bemærkninger i forhold til det fremsendte lovforslag.

Kommuneqarfik Sermersooq bakker op om forslaget om lokale bevillingsnævn. Dog skal man være opmærksom på, at behandlingen af lejlighedsbevillinger til f.eks. koncerter, klubber mv. ikke får en længere sagsbehandlingstid, end der er nu. Det er vigtigt, at lejlighedsbevilling afgøres ved en flexibel ordning.

Der er forskellige meninger i udvalget om opstramning ift. alkoholprodukternes markedsføring da det stadig vil være lovligt at markedsføre alkoholholdige varer i udenlandske aviser, tidsskrifter, blade og billedmedier. Dette vil medføre en skævvridning. Et flertal af udvalget, alle bortset fra én, indstiller til, at man i stedet for forbud arbejder hen imod mere oplysning om alkohol og dens virkninger samt forebyggelse af misbrug.

Et total forbud mod levering af alkoholholdige drikke ved take away støttes ikke af udvalget. Det er positivt, at der stilles skærpede krav ift. udbringning/take away, da ordningen tidligere er blevet misbrugt til udbringning af alkohol ved at bestille en meget lille mængde mad, i forhold til mængden af alkohol. Salg af alkoholholdige drikke i forbindelse med take away bør kun ske, hvis der er en form for forholdstal mellem mad og alkohol.

Udvalget anser også, at man med mere forbud mod salg af alkohol vil risikere, at der tyes til det sorte marked for salg og køb af alkohol, også i nogle tilfælde hash.

Udvalget har svært ved at se, at ændringen af åbningstiden overhovedet vil have en betydning. Der er flere i udvalget, som hellere ser, at der bliver arbejdet på at skabe en kultur med fornuftige alkoholvaner frem for forbud.

Udvalget mener ikke, at der skal være forbud mod, at personer under 18 år skal have adgang til restauranter efter kl.22, hvis der er udskænkning af alkohol på stedet. Flertallet mener ikke, at der er problemer med fulde folk på restauranterne. Man tager ikke på restaurant for at drikke sig fuld – men snarere for at spise god mad og hygge sig med venner og familie. Børn og unge skal også kunne se en fornuftig alkoholkultur i samfundet, f.eks. vil en 17 årig også kunne lære af at være et sted, hvor voksne drikker vin og øl i gode og rolige omgivelser. Forslaget vil endvidere skabe problemer ift. turister, der ønsker at spise ude sent sammen med deres børn.

Slutteligt bemærkes det, at Kommuneqarfik Sermersooq ser positivt på lovforslagets øvrige bestemmelser og ser flere gode tiltag heri.

Svar

Sermersooq Kommune ønsker en mere fleksibel ordning i forbindelse med lejlighedsbevillinger. Departementet tager bemærkningen til efterretning om en fleksibel ordning, hvorefter lejlighedsbevillinger kan udstedes af formanden med samtykke fra Politiet.

Sermersooq Kommune støtter ikke forslaget om forbud mod markedsføring, da dette vil medføre en skævvridning i forhold til udenlandske medier.

I WHO's Europæiske erklæring om alkohol, "European Conference on Health, Society and Alcohol fra 1995, lægges vægt på, at alle børn har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkohol.

WHO anbefaler restriktioner i forhold til markedsføring af alkohol, som en vigtig indsats i forebyggelsen. WHO anfører, at børn og unge er særligt udsatte i forhold til markedsføring, og at det derfor er vigtigt, at tiltag på området især sigter mod at beskytte børn og unge mod markedsføring af alkohol. Departementet fastholder bestemmelsen om forbud mod markedsføring, da departementet er af den opfattelse, at alle børn og unge har ret til at vokse op i et miljø beskyttet mod markedsføring af alkoholholdige drikke.

Forbuddet mod take-away støttes ikke af Sermersooq Kommune. Da ordningen tidligere er blevet misbrugt, ønsker departementet at fastholde bestemmelsen om forbud mod at udskænkingsstederne kan sælge alkoholholdige drikke ud af huset.

Sermersooq Kommune er ikke af den opfattelse, at der skal være forbud mod, at personer under 18 år har adgang til udskænkingssteder efter kl. 22. Departementet tager bemærkningen til efterretning og har ladet bestemmelsen udgå af lovforslaget.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter rammerne for lovens anvendelsesområde.

Loven finder anvendelse på salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. Alkoholholdige drikke er drikkevarer, som indeholder ethanol, og som er fremstillet ved gæring. Øl, vin og spiritus er forskellige typer af alkoholholdige drikke.

Til stk. 2

Inatsartutloven omfatter tillige regler om hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke og regler om markedsføring af alkoholholdige drikke.

Derudover indeholder loven bestemmelser, der skal medvirke til at fremme mere hensigtsmæssige alkoholvaner fx at alle arbejdspladser pålægges at udarbejde en alkoholpolitik.

Til stk. 3

Toldfrie butikker i lufthaven er ikke omfattet af lovgivningen, såfremt der er tale om luft-havnsforbindelser til andre lande, herunder også Danmark og Færøerne.

Til § 2

Denne bestemmelse fastsætter de nærmere definitioner af lovens begreber for alkoholholdige drikke.

Til stk. 1

Grænsen for, hvornår der efter lovens bestemmelser er tale om alkoholholdige drikke er fortsat 2,25 volumenprocent.

Til stk. 2

Salg efter bestemmelsen sker, når en forbruger køber alkoholholdige drikke til at tage med. De indkøbte varer er til forbrugerens personlige brug og købes gennem forretninger.

Til stk. 3

Ved udskænkning af alkoholholdige drikke vil der være tale om servering af alkoholholdige drikke mod betaling til nydelse på eller ved salgsstedet. Vinsmagning og lignende vil også være omfattet af begrebet udskænkning.

Til stk. 4

Begrebet ”alkoholbevilling” eller ”bevilling” afgrænses til at omfatte bevillinger til salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke.

Til stk. 5

Til forskel fra begrebet ”alkoholbevilling” eller ”bevilling” omfatter en ”lejlighedsbevilling” kun bevilling til udskænkning i forbindelse med et enkeltstående arrangement.

Til stk. 6

En turistbevilling omfatter bevilling til udskænkning til turistaktiviteter udenfor beboet område f.eks. sejlture eller vandreture.

Til stk. 7

Bestemmelsen fastslår, hvilke dage er helligdage efter lovens øvrige bestemmelser.

Til § 3

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at der kræves en alkoholbevilling for, at man lovligt kan sælge eller udskænke alkoholholdige drikke.

Til stk. 2

Bestemmelsen angiver den udstedende myndigheds stedlige kompetence, hvorefter alkoholbevilling udstedes af kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune.

Til stk. 3

Kommunalbestyrelsen skal inden udstedelse af en alkoholbevilling høre politiet, kommunalforvaltningen indenfor børne- og ungeområdet, samt kommunalforvaltningen indenfor sundhed og forebyggelse og en eventuel bygdebestyrelse i pågældende bygd, alkoholbevillingen vedrører.

I områder uden for den kommunale inddeling udstedes alkoholbevillinger fortsat af Naalakkersuisut.

Til stk. 4

Lejlighedsbevillinger gives normalt af kommunalbestyrelsen. Men formanden for kommunalbestyrelsen kan udstede en lejlighedsbevilling med samtykke fra Grønlands Politi.

Bestemmelsen er indsat for at gøre sagsbehandlingen med lejlighedsbevilling mere smidig.

Til stk. 5

Medlemmer af kommunalbestyrelsen har tavshedspligt om forhold, de får kendskab til i forbindelse med deres arbejde og møder i behandlingen af alkoholbevillinger.

Grønlands Kriminallov § 50 kriminaliserer brud på tjenstlig tavshedspligt. Bestemmelsen omfatter enhver, som virker, eller har virket, i offentlig tjeneste eller hverv.

Grønlands Kriminallov § 52 udvider kriminaliseringen af brud på tjenstlig tavshedspligt til at omfatte medhjælpere, som ikke i forvejen er omfattet af § 50. Grønlands Kriminallov § 53 omhandler hæleri med hensyn til oplysninger, som hidrører fra brud på tjenstlig tavshedspligt, og Grønlands Kriminallov § 54 gør undtagelse fra kriminaliseringen for så vidt angår tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen, og tilfælde hvor pågældende handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

Til stk. 6

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen adgang til at foretage inspektion af lokaler, rum og udearealer, der hører til virksomheder, der omfattes af denne Inatsisartutlov. I forbindelse med en inspektion skal kommunalbestyrelsen på opfordring herom fremvise billedlegitimation.

Kommunalbestyrelsens adgang til inspektion omfatter ikke værelser, der er udlejet til overnatning.

Hvis kommunalbestyrelsen beder om oplysninger eller materiale, der vedrører virksomheden, skal bevillingshaver udlevere materiale og oplysninger herom.

Til § 4

Kravene til personer, der ønsker at få en alkoholbevilling, svarer stort set til de hidtil gældende regler.

Til stk. 1

Ansøgeren skal som hovedregel være fyldt 25 år for at søge om alkoholbevilling.

Ansøgeren må ikke være umyndig eller være under værgemål, og må ikke have udvist en adfærd, der giver anledning til tvivl om, hvorvidt virksomheden vil blive drevet på forsvarlig måde. Dette gælder også eventuelle forhold, der har medført sanktioner efter Grønlands Kriminallov, og som begrunder nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet i forbindelse med driften af virksomheden.

Ansøgeren må ikke have udvist en adfærd som giver grund til at antage, at denne ikke vil drive virksomheden på en forsvarlig måde, herunder omstændigheder, der er nævnt i Kriminallov for Grønland § 164, stk. 2.

Derudover må en ansøger til en alkoholbevilling til udskænkning ikke uden tilladelse fra Naalakkersuisut have påtaget sig forpligtelser i form af lån og lignende fra nogen, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke, ligesom ansøger ikke må være under konkurs eller rekonstruktion.

Der er indsat en ny bestemmelse om gæld til det offentlige. Efter denne kan en ansøger ikke få en alkoholbevilling, hvis ansøger har forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover.

Bestemmelsen om forfalden gæld indgår som led i bedømmelsen af ansøgerens økonomiske forhold og hermed ansøgers evne og vilje til at drive en forretning på betryggende måde.

Ansøger kan have gæld til det offentlige, men ansøger må ikke have forfalden gæld på 100.000 kr. eller derover. Gælden er ikke forfalden, hvis ansøger for eksempel har aftalt en afdragsordning, og ansøger overholder afdragsaftalen ved at betale sine afdrag til tiden. Ansøger vil i sådanne tilfælde kunne få bevilling, fordi han betaler sin gæld efterhånden, som den forfalder.

Til stk. 2

Kravene til selskaber, der ønsker at få en alkoholbevilling, svarer stort set til de hidtil gældende regler. Ansøger må fortsat ikke være under konkurs eller rekonstruktion, ligesom ansøger fortsat ikke uden tilladelse fra Naalakkersuisut må have påtaget sig forpligtelser i form af lån og lignende finansiering af nogen, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke.

Som noget nyt må selskaber ikke have forfalden gæld til det offentlige på 100.000 kr. eller derover.

Medlemmer af selskabets direktion og halvdelen af bestyrelsen skal opfylde betingelserne for alkoholbevilling.

Til stk. 3

Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra alderskravet, såfremt kommunalbestyrelsen finder dette nødvendigt. Dette kan særligt være relevant i bygder og mindre byer.

Kommunalbestyrelsen kan lægge vægt på ansvarlighed, modenhed og andre forhold, som taler for at vedkommende kan få en dispensation fra alderskravet på 25 år.

Til stk. 4

I interessentskaber skal alle hæftende have alkoholbevilling og således opfylde betingelserne for at opnå en alkoholbevilling.

Til stk. 5

Faste eller jævnligt tilbagevendende arrangementer i foreningens eller klubbens lokaler, hvor der udskænkes alkoholholdige drikke, kræver en alkoholbevilling, også i tilfælde, hvor der alene udskænkes til medlemmerne.

Det er det forhold, at udskænkningen finder sted som faste, jævnlige tilbagevendende arrangementer, der er afgørende for, om klubben eller foreningen skal have en fast alkoholbevilling eller en lejlighedsbevilling. Udskænkning, som finder sted flere gange om måneden, forudsætter en alkoholbevilling.

Til § 5

Til stk. 1

Kommunalbestyrelsen har pligt til at iagttage samfundsmæssige, ordensmæssige og forebyggende hensyn i vurderingen af, hvorvidt der skal meddeles bevilling.

Der skal lægges vægt på ansøgerens forretningskompetencer, hvor bevillingsansøgerens kvalifikationer inddrages, herunder om det må antages, at ansøgeren vil være egnet til at drive restaurationsvirksomhed på betryggende måde.

Ligeledes skal ansøgers økonomiske forhold og fundament inddrages, samt at ansøgeren ikke skal have gæld til det offentlige på 100.000 eller derover.

Ved størrelse, indretning og særlige forhold for virksomheden og virksomhedens placering, skal kommunalbestyrelsen inddrage samfundsmæssige hensyn. Kommunalbestyrelsen bør vurdere, hvilke konsekvenser en alkoholbevilling vil have, hvis virksomheden ligger nær skoler og lignende steder, hvor børn og unge færdes.

Det skal indgå i kommunalbestyrelsens overvejelser, om bevillingen vil give ordensmæssige eller sociale problemer, der gør det betænkeligt at give alkoholbevilling.

Kommunalbestyrelsen skal inddrage oplysninger om, hvorvidt der, trods politiets advarsler, tidligere har været gentagne tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i loven.

Visse lovovertrædelser kan give særlig grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig vis. Det kan være overtrædelser af denne Inatsisartutlov, Grønlands Kriminallov, lov om euforiserende stoffer, lov om skatter og afgifter og lignende. Mindre alvorlige overtrædelser kan føre til, at Kommunalbestyrelsen giver alkoholbevilling for en kortere periode for at følge driften af virksomheden eller knytter vilkår til alkoholbevillingen.

Kriterierne skal inddrages både ved ansøgninger om førstegangsbevilling og ved ansøgninger om forlængelse. Vægtningen af hensynene er dog typisk forskellige, da der i vurderingen af ansøgning om fornyelse vil indgå en vurdering af den periode, hvor bevillingen har været anvendt.

Til stk. 2

Kommunalbestyrelsen skal kun inddrage hensyn efter stk. 1 nr. 3-5, når ansøgeren er en forening eller klub efter § 4, stk. 5.

Til stk. 3

En bevilling udstedes som tidligere for en periode af 3 år. Der kan udstedes bevillinger med en kortere gyldighedsperiode end 3 år. Dette vil eksempelvis kunne ske til sæsonforretninger, eller ved andre forhold, der kan begrunde en kortere gyldighedsperiode.

Til stk. 4

Efter bestemmelsen sker der en automatisk forlængelse af en bevilling i tilfælde, hvor bevillingshaver inden udløb af bevillingsperioden har indsendt anmodning om forlængelse, og spørgsmålet om en ny bevillingsperiode ikke er endeligt afgjort inden bevillingsperiodens udløb. I disse tilfælde er bevillingen fortsat gyldig, indtil kommunalbestyrelsens afgørelse foreligger, dog højst i 3 måneder fra bevillingsperiodens udløb.

Til stk. 5

I bestemmelsen videreføres reglen om, at en bevilling kan tages op til fornyet overvejelse i bevillingsperioden, hvis der sker væsentlige ændringer i virksomhedens eller ejerens forhold, herunder de økonomiske forhold. Som det fremgår af bestemmelsens ordlyd, skal der være tale om forhold af en vis tyngde. Kommunalbestyrelsen kan tage en bevilling op til fornyet overvejelse, såfremt forholdene for tilladelsen har ændret sig væsentligt, eller forudsætningerne for tilladelsen ikke længere er til stede.

Det kan for eksempel efter omstændighederne være en væsentlig ændring, hvis der sker væsentlig udskiftning i ledelsen. Nedlægges køkkenet vil det være en væsentlig ændring, fordi stedet herved går fra at være en restaurant til at være et værtshus. Ligeledes vil etablering af et danseområde, hvor der tidligere kun har været udskænkning, være en væsentlig ændring.

Til stk. 6

Som noget nyt skal en ansøgning til en fast alkoholbevilling vedlægges virksomhedens alkoholpolitik, hvor virksomheden gør rede for, hvordan den sikrer et ansvarligt salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke, f.eks. hvordan personalet selv skal omgås alkohol, når de er på arbejdspladsen, hvordan virksomheden påtænker, at personalet kan sikre et ansvarligt salg eller en ansvarlig udskænkning af alkoholholdige drikke og procedure for personalets afvisning af berusede personer m.v.

Til stk. 7

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret, hvor Naalakkersuisut skal give tilladelse til udstedelse af alkoholbevillinger til personer eller selskaber, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke.

Til § 6

Til stk. 1

En tilladelse om alkoholbevilling skal indeholde nærmere oplysninger om, hvem oplysningen er givet til og hvilke lokaliteter, der er knyttet til bevillingen. For at lette kontrollen skal bevillingstypen angives på selve alkoholbevillingen.

Kommunalbestyrelsen kan også fastsætte betingelser for alkoholbevillingen, hvor disse skal fremgå af bevillingen.

Til stk. 2

Efter bestemmelsen skal kommunalbestyrelsen ved udstedelse af alkoholbevilling tilsende politiet en kopi af bevillingen.

Til stk. 3

I bestemmelsen fastsættes, at selve bevillingsdokumentet skal anbringes på et synligt sted i butiklokalet eller udskænkingslokalet. Bestemmelsen skal medvirke til at lette kontrol.

Såfremt en bevilling af en eller anden grund bliver ulæselig, skal bevillingshaveren erstatte denne med et nyt og læsbart afskrift.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at såfremt bevillingshaveren ikke selv leder den daglige drift af virksomheden, skal der udpeges en bestyrer til at varetage den daglige ledelse af virksomhed.

Til stk. 2

Såfremt en bestyrer skal varetage virksomhedens daglige drift, skal denne opfylde betingelserne om alkoholbevilling samt være godkendt af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra alderskravet i § 4, stk. 1, nr. 1, i medfør af § 4, stk. 3.

Såfremt den indsatte bestyrer ikke opfylder betingelserne til en alkoholbevilling og ikke bliver godkendt af kommunalbestyrelsen, kan virksomheden indsætte en ny bestyrer uden at miste alkoholbevillingen.

Til stk. 3

Bestemmelsen regulerer det forhold, at en bestyrer ikke længere opfylder bestemmelsen om opnåelse af en alkoholbevilling. Såfremt godkendelse til en bestyrer bortfalder, kan bevillingshaveren indsætte en ny bestyrer inden for en måned.

Bortfald af godkendelse til en bestyrer udgør en forvaltningsretlig afgørelse, hvor kommunalbestyrelsen skal behandle denne efter sagsbehandlingslovens almindelige bestemmelser.

Bestemmelserne om bortfald er obligatoriske, hvilket betyder at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om bortfald af godkendelse til en bestyrer, såfremt bestyreren ikke længere opfylder betingelserne i § 4.

Til § 8

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret.

Til stk. 1 og 2

En bevillingshaver eller bestyrer i virksomheder med alkoholbevilling til udskænkning kan ikke uden tilladelse fra Naalakkersuisut modtage pengelån eller andet lån, gaver eller sikkerhedsstillelse fra nogen, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke.

En bevillingshaver må ikke uden tilladelse fra Naalakkersuisut modtage gaver af ikke ubetydelig værdi, heller ikke gaver til anvendelse i bevillingshavers virksomhed. En bevillingshaver må ikke modtage usædvanlig kredit fra nogen, som fremstiller eller forhandler alkohol. En usædvanlig kredit foreligger, såfremt der ikke er tale om almindelig erhvervsudøvelse med sædvanlig kreditfrist for indkøb af varer eller lignende.

Bryggerier stiller ofte fadølsanlæg til rådighed for restaurationer mv., men da producentens fadølsanlæg ofte er en forudsætning for, at der rent praktisk kan serveres fadøl, kræves der ikke tilladelse fra Naalakkersuisut for at modtage dette. Fadølsanlægget betragtes ikke som egentlig inventar, og anses heller ikke som en finansiering af driften.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver de forskellige typer af alkoholbevillinger, der kan udstedes ved salg af alkoholholdige drikke.

Bevillingstyperne er delt op i ”salg alle typer”, ”salg op til 16%” og ”salg op til 4,10%”. Formålet med opdelingen er, at give kommunalbestyrelsen mulighed for at regulere, hvilket salg der skal foregå ved de forskellige salgssteder. Kommunalbestyrelsen kan dermed regulere, hvorvidt en detailhandel skal sælge alle typer alkoholholdige drikke, vin og øl eller kun øl under 4,10 volumenprocent.

Til § 10

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver de forskellige typer af alkoholbevillinger, der kan udstedes ved udskænkning af alkoholholdige drikke.

Bestemmelsen om en maksimal alkohol volumenprocent af den enkelte bestanddel i en drink er indsat for at imødegå en omgåelse af den tilladte volumenprocent ved for eksempel at servere færdigblandede produkter med spiritus og sodavand.

Bevillingstyperne er delt op i ”udskænkning alle typer”, ”udskænkning op til 16 %”, ”udskænkning op til 4,10 %”, ”lejlighedsbevilling” og ”turistbevilling”. Formålet med opdelingen er, at give kommunalbestyrelsen mulighed for at regulere, hvilken styrke der skal udskænkes på det pågældende sted.

Til bevillingstyperne udskænkning op til 16 % og lejlighedsbevilling, må den enkelte bestanddel af en alkoholholdig drik ikke overstige 16 volumenprocent.

Til bevillingstypen udskænkning op til 4,10 %, må den enkelte bestanddel af en alkoholholdig drik ikke overstige 4,10 volumenprocent.

Bestemmelsen fastslår, at der skal søges lejlighedsbevilling til enkeltstående arrangementer, hvortil offentligheden har adgang.

Et arrangement er offentligt tilgængeligt, når enhver i princippet har adgang til det. Det afgørende er således ikke, hvem der står for arrangementet, men hvem der har adgang til arrangementet. Hvis et arrangement har en bred og ikke nærmere specificeret målgruppe, f.eks. beboerne i et bestemt område, eller der er tale om et arrangement, hvor man kan blive medlem ved indgangen, vil sådanne arrangementer blive betragtet som offentligt tilgængelige.

Bestemmelsen omfatter derimod ikke private sammenkomster, dvs. sammenkomster af privat karakter. En afskedsreception på arbejdspladsen for kolleger og samarbejdspartner skal have lejlighedsbevilling, da et sådant arrangement ikke vil have tilstrækkelig karakter af privat sammenkomst.

Koncerter, hvor publikum forud for koncertens afholdelse har erhvervet billet, er et eksempel på et offentligt tilgængeligt arrangement, der kræver lejlighedsbevilling.

Til arrangementer med udskænkning på offentlige institutioner og uddannelsessteder, hvortil der generelt er offentlig adgang, vil der ligeledes skulle søges om lejlighedsbevilling.

Det er underordnet, om formålet med arrangementet er socialt eller godgørende, ligesom det er uden betydning, om et eventuelt overskud fra alkoholsalget går til humanitær støtte, sport, foreningsliv m.v.

Til bevillingstypen turistbevilling, har kommunalbestyrelsen mulighed for at udstede en særskilt alkoholbevilling i forbindelse med turistaktiviteter. Bestemmelsen tilgodeser arrangementer for turister i forbindelse med for eksempel bådcharter. Der gives herved turistaktører mulighed for f.eks. at servere øl, vin m.v. i forbindelse med servering af et måltid under en udflugt, ligesom det giver turistaktører mulighed for at servere en drik med alkohol og indlandsis i forbindelse med udflugter til isbræer.

Til stk. 2

Ansøgning om lejlighedsbevilling skal vedlægges en plan for ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet.

Kommunalbestyrelsen skal sende en kopi af bevillingen til politiet senest 2 hverdage forud for afholdelsen af et arrangement.

Til disse ansøgninger skal vedlægges en plan for ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet.

Formålet er at give kommunalbestyrelsen et oplyst grundlag at træffe afgørelse på, samt at ansøgeren selv forinden afholdelse af arrangementet har gjort sig tanker om, hvordan arrangementet skal forløbe, og hvordan utilsigtede situationer kan håndteres.

Planen kan indeholde retningslinjer til berusede personer og for, hvordan man skal forholde sig hertil, retningslinjer for unge under 18 år, hvad man gør ved berusede unge under 18 år, og hvem der skal kontaktes, retningslinjer for personer, som har en upassende og voldelig adfærd, og hvordan man forholder sig, hvis der udbryder brand etc.

Derudover vil oplysninger om arrangementet give bevillingsmyndigheden bedre mulighed for at vurdere, om der er mangler af sikkerheds- eller eventuelt sundhedsmæssige forhold, der gør det betænkeligt at udstede lejlighedsbevilling.

Til stk. 3.

Bestemmelsen giver kommunalbestyrelsen adgang til at fastsætte vilkår i forbindelse med udstedelsen. Der kan for eksempel fastsættes vilkår om, at der skal benyttes dørmænd, vilkår om et maksimalt antal af deltagere, at der kun må være musik indtil kl. 23:00 og lignende.

Fastsættelse af vilkår skal være begrundet i saglige hensyn.

Til stk. 4

Der indføres en ny bestemmelse, hvor børn og unge under 18 år kun har adgang til disse arrangementer i selskab med en forælder, værge eller anden myndig person, der har påtaget sig ansvaret for den umyndige.

En voksen med et særligt ansvar for den unge kan være et voksent familiemedlem, eller en voksen bekendt til familien, der efter aftale med forældre eller værge ledsager den unge under arrangementets afvikling.

Man har med bestemmelsen blandt andet ønsket, at større arrangementer, som for eksempel koncerter, festivaller, afslutning på Grønlandsmesterskaber og lignende, som afholdes både

for voksne og for børn og unge under 18 år, kan afvikles således, at der ikke sker udskænkning til børn og unge under 18 år.

Arrangørerne pålægges i den forbindelse en kontrolfunktion, hvor børn og unge under 18 år uden voksen ledsager ikke kan deltage, og skal afvises ved indgangen.

Til § 11

Til stk. 1

Erhvervsmæssig udskænkning må kun ske fra lokaler eller udendørsarealer, der er indrettet til restaurant, hotel, café, værtshus og lignende og godkendt hertil.

Bestemmelsen er videreført fra den hidtidige lovgivning og fastslår, at udskækningslokaler, herunder restaurationslokaler skal være indrettet til formålet og godkendt, før de tages i brug.

Yderligere kan der som noget nyt udstedes bevilling til udendørsservering. Hvis der på samme tid indgives ansøgning om bevilling til såvel lokale som til areal til udendørsservering, udstedes bevillingen som én bevilling.

Hvis der tidligere er søgt bevilling til et lokale, og der herefter ønskes servering til det tilstødende udendørsareal, skal der søges herom.

Lokalerne skal være godkendt, inden de tages i brug. Godkendelsen skal sikre, at forholdene som minimum opfylder de til en hver tid gældende sikkerheds – og sundhedsmæssige krav.

Til stk. 2

Kommunalbestyrelsen kan dispensere i særlige tilfælde, hvis den endelige godkendelse mangler, når der alene er tale om uvæsentlige mangler. Mangler, som vedrører sikkerheds- eller sundhedsmæssige forhold, vil altid som udgangspunkt skulle anses for væsentlige.

Til stk. 3

Turistbevillinger er ikke omfattet af bestemmelsen, da disse ofte foregår ude i naturen og på forskellige destinationer. Lejlighedsbevillinger er heller ikke omfattet af bestemmelsen, således at disse kan afholdes udenfor eller i lokaler, som ikke er indrettet til restaurant, hotel, café, værtshus og lignende.

Til stk. 4

Naalakkersuisut kan fastsætte krav til indretningen og benyttelsen af lokaler. Formålet med bemyndigelsen er at sikre, at indretningen og benyttelsen er forsvarlig i forhold til sundheds- og sikkerhedsmæssige hensyn.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen er videreført fra de hidtil gældende regler om bortfald af en alkoholbevilling.

Bortfald sker på baggrund af objektive, konstaterbare forhold. Død, værgemål (umyndiggørelse), konkurs og dom er eksempler på objektive, konstaterbare forhold. Bortfald skal anses at udgøre en forvaltningsretlig afgørelse, som skal meddeles bevillingshaveren efter sagsbehandlingslovens almindelige bestemmelser.

Det er kommunalbestyrelsen, der tager stilling til, om en bevilling er bortfaldet.

I bestemmelsen opremses de situationer, hvor en bevilling bortfalder, da grundlaget for bevillingen ikke længere er til stede. Såfremt disse kriterier er opfyldt, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at bevillingen er bortfaldet.

Til stk. 2

Hvis bevillingshaver afgår ved døden, har afdødes ægtefælle i henhold til bestemmelsen ret til at overtage bevillingen, hvis denne opfylder betingelserne om alkoholbevilling.

Til stk. 3

Med bestemmelsen gives adgang til, at et dødsbo, en ægtefælle der hensidder i uskiftet bo, et konkursbo eller en værge for en umyndiggjort kan fortsætte i afdødes, fallentens eller den umyndiggjortes virksomhed med henblik på afvikling, afhændelse eller lignende uden ny alkoholbevilling.

Bestemmelsen giver for eksempel adgang til, at en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, kan fortsætte i sin afdøde ægtefælles virksomhed uden ny alkoholbevilling, indtil virksomheden er solgt. Bestemmelsen sikrer på denne måde, at den efterlevende ægtefælle har tid til at afvikle boet mest hensigtsmæssigt.

Forholdet skal anmeldes til kommunalbestyrelsen.

Adgangen hertil gælder kun i 1 år efter dødsfaldet, konkursdekretet eller umyndiggørelsen.

Til § 13

Bestemmelsen omhandler administrativ midlertidig inddragelse af alkoholbevilling. En alkoholbevilling kan inddrages midlertidigt, når der er særlig grund til at antage, at bevillingshaveren ikke vil eller kan drive virksomheden forsvarligt. Afgørelse om midlertidig inddragelse træffes af kommunalbestyrelsen.

En midlertidig inddragelse er ikke nødvendigvis en følge af et ulovligt forhold. Derimod skal der være en særlig grund til at antage, at bevillingshaveren ikke kan drive virksomheden på forsvarlig måde. Dette indebærer blandt andet, at en restaurant eller udskænkingssted gennem en periode skal være drevet på uforsvarlig måde.

Dette gælder for eksempel, hvis virksomheden drives på en sådan måde, at umådeholdent drikkeri, anstødelighed eller strafbare handlinger fremmes. Der vil således f.eks. kunne ske midlertidig inddragelse af alkoholbevillingen, såfremt bevillingshaveren undlader at føre tilstrækkelig adgangskontrol, hvis bevillingshaveren undlader at tilkalde politiet, når alvorlige lovovertrædelser har fundet sted, f.eks. slagsmål eller voldeligt overfald, eller hvis bevillingshaveren eller personalet er påvirket af alkohol gentagne gange, efter advarsel er givet.

Midlertidig inddragelse vil efter omstændighederne også kunne ske i tilfælde af grov uorden, f.eks. mangelfuld oprydning og fjernelse af tomme eller knuste glas eller flasker, mangelfuld renholdelse og lignende.

Midlertidig inddragelse vil også kunne ske ved overtrædelse af forbuddet mod salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke til synligt berusede personer.

Ved overvejelser om midlertidig inddragelse af en alkoholbevilling skal der kræves mere, end der kræves ved afslag i forbindelse med førstegangsansøgning, netop fordi der er tale om fratagelse af en erhvervet rettighed, som kan have store økonomiske konsekvenser for bevillingshaver.

Kommunalbestyrelsen kan anvende midlertidig inddragelse som en form for administrativ sanktion, som skal motivere bevillingshaver til at bringe orden i sine forhold indtil videre eller i et nærmere fastsat tidsrum eller samtidig ved den midlertidige inddragelse anmode anklagemyndigheden om at rejse påstand for retten om frakendelse af alkoholbevillingen, hvor den midlertidige inddragelse finder anvendelse frem til det tidspunkt, hvor retten har truffet afgørelse.

Til § 14

Domstolene kan efter anklagemyndighedens påstand frakende bevillingshaveren sin alkoholbevilling. Retten til at have alkoholbevilling kan frakendes, hvis bevillingshaveren har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af vilkår for alkoholbevillingen eller af bestemmelser i loven eller har begået strafbare forhold i f.eks. kriminalloven for Grønland, våbenloven for Grønland, lov om euforiserende stoffer og skatte- og afgiftslovgivningen. Frakendelse på grundlag af § 14, stk. 1, nr. 3, er betinget af, at bevillingshaver ved endelig dom er dømt eller har vedtaget bødeforlæg for det pågældende forhold.

Har bevillingshaveren gjort sig skyldig i gentagne overtrædelser, forudsætter frakendelsen således, at politiet eller kommunalbestyrelsen tidligere har påtalt forholdet over for bevillingshaver.

Domstolen kan vælge at frakende retten til bevillingen, uden at der er givet en forudgående advarsel, hvis domstolen vurderer, at der er tale om en tilstrækkelig grov overtrædelse.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen om, at en bortfaldet eller inddraget bevilling skal tilbageleveres til kommunalbestyrelsen er en videreførelse af de hidtidige regler herom.

Til stk. 2

En bevillingshaver, som har fået inddraget sin bevilling, kan søge om en ny alkoholbevilling.

Bevillingshaver kan ansøge om en ny alkoholbevilling, når den forfaldne gæld til det offentlige er kommet under 100.000 kr. En bevillingshaver, der har indgået en afdragsordning med det offentlige, kan have en gæld, der er større end 100.000 kr., uden at bevillingen herved kan inddrages, så længe afdragene betales, efterhånden som de forfalder.

Til stk. 3

Kommunalbestyrelsen underretter politiet om bortfald eller inddragelse af bevillinger.

Til § 16

Til stk. 1

Som noget nyt er det ikke længere tilladt bevillingshaver i sin egenskab af bevillingshaver, eller det personale, der er på arbejde, at nyde alkoholholdige drikke sammen med gæsterne.

Dette afskærer dog ikke bevillingshaveren, eller den der måtte være bemyndiget hertil, fra at prøvesmage vinen til et kommende selskab sammen med en kunde eller fra at indtage en middag med vin i forbindelse med repræsentation.

Bevillingshaver kan også som privatperson være gæst i en restaurant ejet af bevillingshaver selv, ligesom personalet i dets fritid kan være gæster i den restaurant, hvor de er ansat.

Til § 17

Bestemmelsen betyder, at restauranter og udskænkingssteder herefter ikke kan opkræve betaling for drikkevand. Dette gælder, uanset om restauranten eller udskænkingsstedet vælger at lægge skiver af citron, lime, kvan eller lignende i drikkevandet.

Bestemmelsen om fri adgang til drikkevand er en videreførelse af gældende ret, og sikrer dels, at gæsterne ikke føler sig nødsaget til at vælge stærkere drikke.

Bestemmelsen hindrer ikke udskænkingsstederne i at tage betaling for mineralvand eller anden vand på flaske, men bestemmelsen sætter krav om, at der samtidig skal være et gratis alternativ til rådighed for gæsterne i form af vand til fri afbenyttelse.

Til § 18

I bestemmelsen er der givet adgang til, at bevillingshavere og producenter af alkoholholdige drikke kan pålægges at deltage i oplysningskampagner, for eksempel kampagner om at drikke med måde, lade bilen stå, ikke at indtage alkohol under graviditet og lignende.

Hensigten med bestemmelsen er, at det kan pålægges bevillingshavere at uddele oplysningskampagnemateriale til kunderne eller have materialet stående, hvor kunderne selv kan tage det og eventuelt opsætte kampagnematerialet på salgs- eller udskænkingssteder, hvis der er tale om plakater eller lignende.

Sådanne oplysningskampagner skal være uden udgift for bevillingshaver eller producenten.

Til § 19

Til stk. 1

Det er efter denne bestemmelse ikke tilladt at sælge eller udskænke alkoholholdige drikke til en synligt beruset person. En person er synlig beruset, såfremt denne har en uklar tale, manglende balanceevne, dårlig koordination, hæmningsløs opførsel og lignende.

Til stk. 2

Bevillingshaveren skal anbringe et opslag herom på et synligt sted, for eksempel ved baren eller ved indgangen.

Til § 20

Bestemmelsen er en videreførelse af de hidtidige bestemmelser.

Til stk. 1 og 2

Bestemmelsen forbyder salg og udskænkning af alkoholholdige drikke til unge under 18 år, hvor forbuddet skal synliggøres ved, at bevillingshaver har pligt til at anbringe et opslag herom i salgs – eller serveringslokalet eller andet sted, hvor det er synligt for gæsterne.

Til stk. 3

I bestemmelsen, som er uændret fra den hidtidige lovgivning, bestemmes det, at bevillingshaveren eller dennes stedfortræder skal sikre sig mod, at virksomheden sælger eller udskænker til unge under 18 år.

Til stk. 4

Bestemmelsen, der er videreført fra den hidtidige lovgivning, fastslår, at unge under 18 år kun må opholde sig i udskænkingslokaler efter kl. 20 i selskab med en voksen ledsager, når den voksne ledsager er en forælder, en værge eller en anden voksen, som har et særligt ansvar for den pågældende.

Til § 21

Priserne på drikkevarerne skal være synlige. Herved forstås, at kunden skal have adgang til at orientere sig om priserne, som det for eksempel kendes fra restauranternes vinkort.

Til § 22

Bestemmelsen begrænser de arbejdsmæssige opgaver, som ansatte under 18 år må varetage.

Til stk. 1

Unge under 18 år må ikke beskæftiges med salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Det betyder, at unge under 18 år ikke må beskæftiges på serveringssteder, hvor der udskænkes alkoholholdige drikke. Unge må gerne være beskæftiget med opvask i køkkenet m.v. ude bagved. Ligeledes må unge under 18 år ikke sælge vin i en vinafdeling.

Til § 23

Til stk. 1

Som hidtil må alkoholholdige drikke ikke sælges ud af huset fra udskænkingssteder. Det betyder, at gæster i restauranter og andre udskækningslokaler ikke må købe alkoholholdige drikke og efterfølgende bringe disse med ud fra udskækningsstedet eller få disse leveret fra udskækningsstedet.

Til stk. 2

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret, som fastslår, at skibe, der ligger i havn ikke må være hverken salgs – eller udskækningssted for andre end skibets passagerer.

Til § 24

Bestemmelsen er ny og pålægger en bevillingshaver at lade sit personale deltage i forebyggende kurser om ansvarligt salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. Bevillingshaver skal sørge for, at dennes personale indenfor en rimelig tid efter tiltrædelsen deltager i de udbudte kurser. Kurserne vil blive udbudt af Naalakkersuisut.

Til § 25

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter dage og tidspunkter for lovligt salg af alkoholholdige drikke.

Åbningstiderne for salg af alkohol i hverdage er uændrede i forhold til gældende lovgivning, og salg af alkohol kan således ske fra kl. 09.00-18.00 på hverdage. Åbningstiden lørdag er ændret til 11.00-15.00 for at undgå, at borgere går direkte fra efterfester og ind i butikkerne og køber mere alkohol.

Den 1. maj følger ugedagene, hvilket medfører, at den 1. maj følger åbningstiderne den pågældende ugedag.

Til stk. 2

Salg af alkoholholdige drikke må ikke finde sted søndage og helligdage. Helligdage er defineret i § 2, stk. 7.

Til § 26

Til stk. 1

Bestemmelsen fastlægger tidsrummet for, hvornår der må udskænkes alkoholholdige drikke på hoteller og restauranter, caféer og lignende. Helligdage er defineret i § 2, stk. 7.

Den 1. maj følger ugedagene, hvilket medfører, at 1. maj følger åbningstiderne den pågældende ugedag.

Til stk. 2

For lejlighedsbevillinger kan udskænkning bevilliges fra 12.00-24.00 med mulighed for en udvidelse fra 12.00-03.00 på fredage og lørdage.

Til stk. 3.

Uanset bestemmelsen i stk. 1 og 2, skal der være lukket for udskænkning juleaftensdag den 24. december, 1. juledag den 25. december og 2. juledag den 26. december. Bestemmelsen går forud for bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2. Dette vil medføre, at selv om en af juledagene falder på en fredag eller lørdag, vil der ikke være åbent for udskænkning. Falder den 24. december for eksempel på en lørdag, skal der således lukkes kl. 24.00 fredag nat.

Til stk. 4

Da turismebranchen er under stadig udvikling, gives Naalakkersuisut i stk. 4 bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for turistaktiviteter, således at området kan reguleres løbende i takt med udviklingen.

Naalakkersuisut kan således fastsætte nærmere regler om udskænkning for servering af alkoholholdige drikke for turistaktiviteter, der fraviger bestemmelserne i stk. 1 2 og 3.

Til stk. 5

I bestemmelsen er der givet en opholdstid i restaurationslokaler og udskækningslokaler på 1 time efter udskænkningstidens ophør. Denne time giver mulighed for, at gæsterne får tid til at forlade udskækningsstedet i et roligt og passende tempo, således at der ikke opstår ordensmæssige problemer.

Der må ikke udskænkes i lukketiden, ej heller i den tid, hvor gæsterne opholder sig i lokalet. Det henstilles, at der ikke umiddelbart før lukketid udskænkes alkoholholdige drikke i en sådan mængde, som ikke med rimelighed kan indtages i den tilbageværende opholdstid eller i et omfang, som må påregnes at føre til væsentlig beruselse.

Til § 27

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og forbyder reklamer for alkoholholdige drikke alle steder.

En begrænsning af den ofte massive markedsføring af alkohol, skal medvirke til at sænke antallet af rusdrikkere, og især mindske unges alkoholforbrug, og medvirke til etablering af hensigtsmæssige alkoholvaner senere i livet.

Til stk. 2.

Der må ikke anvendes mærker, emblemer, symboler og lignende. Der må ikke reklameres med produkter, som kan forveksles med alkoholholdige drikke.

Dette er dog ikke til hinder for, at en restaurant eller et udskænkingssted annoncerer for eksempel en koncert ved anvendelse af sit eget firmanavn og logo. Der må dog ikke i forbindelse med annoncering, hvor firmanavn og logo anvendes, indgå billeder eller tekst, der henviser til alkoholholdige drikke.

Til stk. 3

Bestemmelsen viderefører de gældende regler om forbud mod udlevering af smagsprøver og lignende. Øl- og vinsmagning anses ikke for udlevering af smagsprøver, da dette er et arrangement.

Bestemmelsen skal hindre en omgåelse af bestemmelsen om udskænkningstidsrum og udlevering af smagsprøver vil være forbudt i henhold til reglerne om annoncering og markedsføring. Forbuddet omfatter således også ”kundegaver” og vareprøver.

Til stk. 4

Forbuddet mod reklamevirksomhed gælder ikke, såfremt der reklameres indenfor et afskærmet område, hvor alkoholholdige drikke er afskærmede fra de øvrige varer i butikken eller inden for i lokalerne på udskænkingsstederne.

Til stk. 5

Den nationale lovgivning regulerer ikke området for markedsføring i udenlandske aviser, tidskrifter, blade og billedmedier. Disse medier har ikke til formål specifikt at markedsføre alkoholholdige drikke her i landet, og loven har ikke til formål at afskære borgerne fra at købe udenlandske aviser og blade eller benytte udenlandske billedmedier i øvrigt.

Til § 28

Til stk. 1.

Som et nyt tiltag foreslås det at regulere placeringen af alkohol i forretningslokalerne. Alkoholholdige drikke skal herefter afskærmes fra andre varer i butikken. Dette gælder for alle alkoholholdige drikke omfattet af denne Inatsisartutlov.

Der stilles krav til butikkerne om at placere de alkoholholdige drikkevarer, således at disse ikke er synlige for de øvrige kunder. I denne forbindelse kan butikkerne f.eks. etablere kassebetjening i det afskærmede område i butikken. Butikkerne kan f.eks. også dele kasserne op, således at der skelnes mellem kasser, som servicerer kunder med alkoholholdige drikke, og kasser, som kun er til dagligvarer uden alkohol.

Regulering sker således ud fra et ønske om generelt at gøre alkohol mindre synlig i det offentlige rum, især med henblik på at beskytte børn og unge mod uhensigtsmæssig påvirkning.

Særlige betalingskasser for køb af alkohol er en mulighed, som butikkerne kan benytte sig af, hvor det samtidig kan sikres, at unge under 18 år ikke sælger alkohol.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om afskærmning, herunder hvordan butikkerne skal placere de alkoholholdige drikke inde i butikken. Dette gælder for alle alkoholholdige drikke.

Bestemmelsen indeholder hjemmel til at fastsætte nærmere regler om krav til, hvordan butikkerne afskærmer alkoholholdige drikke. Bestemmelsen giver ikke hjemmel til at fastsætte krav om særskilte lokaler.

Til § 29

Der er som hidtil forbud mod salg og udskænkning af alkoholholdige drikke via automater.

En minibar på hotellets værelser er ikke omfattet af bestemmelsen. En hotelgæst har på samme måde som i hjemmet adgang til at nyde alkoholholdige drikke efter eget ønske.

Til § 30

Til stk. 1 og 2

Bestemmelsen viderefører de gældende regler om forbud mod hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke.

Indførelse af malt, humle og ekstrakter er forbudt at indføre til privat brug. Ekstrakter omfatter koncentrerede urter og tøretrakter, som er tørret til et pulver.

Til § 31

Til stk. 1

Bestemmelsen pålægger restaurationer og andre udskænkingssteder at ansætte det nødvendige personale til varetagelse af dørvogterfunktioner.

Virksomheden har en pligt til at sørge for, at der er det nødvendige personale til at håndtere gæsternes adgang til restauranten eller udskænkningen, således at dette forløber i god ro og orden.

Virksomhederne kan undlade at have dørmænd, hvor det ikke er nødvendigt for at opretholde ro og orden. Der kan for eksempel være tale om caféer eller andre spisesteder, der på grund af virksomhedens åbningstider eller karakter i øvrigt, ikke har behov for dørmænd. Ligeledes kan andre virksomheder med udskænkning have tidspunkter, for eksempel i dagtimerne, hvor det heller ikke er påkrævet at have dørmænd for at udskænkningen kan forløbe uden gener for gæster og omgivelser.

Til stk. 2

Dørmænd skal have en vis modenhed, og det er derfor ikke tilladt at benytte unge under 18 år til sådanne opgaver.

Til stk. 3

I bestemmelsen er indsat en bemyndigelse til Naalakkersuisut, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte regler om godkendelse af dørmænd, obligatorisk uddannelse af dørmænd og om dørmandsvirksomhed i øvrigt.

Til § 32

Til stk. 1 og 2

I bestemmelsen får politiet hjemmel til at forbyde bestemte personer adgang til en restauration eller et udskænkingssted. Dette kan der for eksempel være behov for, hvis en person gentagne gange har udvist voldelig adfærd eller i øvrigt har været til gene for gæsterne, eller politiet konstaterer overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Der stilles herved ikke krav om, at det kriminalretlige forhold er fastslået ved dom.

Et forbud kan således meddeles, når den pågældende er sigtet for en kriminel handling i forbindelse med besøg på en restaurant eller et udskænkingssted. Forbuddet falder bort i tilfælde hvor den pågældende frifindes for det kriminalretlige forhold, eller hvor der ikke rejses tiltale.

Bestemmelsen forventes navnlig anvendt i forbindelse med overtrædelser af lov om euforiserende stoffer, Grønlands Kriminallovs bestemmelser om vold samt våbenlovgivningen.

Bestemmelsen bør anvendes med varsomhed og med behørig afvejning af overtrædelsens grovhed og det, som man ønsker at opnå ved at forbyde personen at være gæst. Dette skal derfor afspejles i forbuddets udstrækning, når politiet fastsætter den periode, hvor personen ikke har adgang til restaurationen eller udskænkingsstedet.

For så vidt angår forbud mod at have unge under 18 år som gæster, vil et forbud for eksempel kunne gives, hvis forholdene på udskænkingsstedet efter en konkret vurdering særligt findes at kunne udsætte unge under 18 år for ulempe, dårlige alkoholvaner m.v.

Politiets udstedelse af forbud i medfør af bestemmelserne i stk. 1 og 2, har karakter af afgørelser, som træffes af en forvaltningsmyndighed, hvorfor de almindelige forvaltningsretlige regler finder anvendelse. Forbuddet skal desuden være i overensstemmelse med det forvaltningsretlige proportionalitetsprincip i forhold til forbuddets tidsmæssige udstrækning.

Til § 33

Politiet har med denne bestemmelse adgang til lokaler m.v. uden retskendelse, hvis det skønnes nødvendigt. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret.

Bestemmelsen giver ikke politiet adgang uden retskendelse til værelser, der er udlejet til overnatning.

Til § 34

Til stk. 1

Der er forbud mod at udvise støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden eller medføre ulempe for andre tilstedeværende eller omkringboende, på steder, hvor der sker salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke.

Til stk. 2

Bevillingshaver eller dennes stedfortræder har pligt til at påse, at stk. 1 efterleves, om fornødent ved politiets hjælp.

Bestemmelsen er ny og indføjet for at også bevillingshaver medvirker til at sikre, at alle kan færdes uden at blive forulempet og således, at f.eks. en børnefamilie kan gå på indkøb og på café, uden at børn og unge udsættes for en uhensigtsmæssig adfærd.

Til § 35

Til stk. 1

Bestemmelsen giver som hidtil politiet hjemmel til at gribe ind og beordre øjeblikkelig lukning for salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke for resten af åbningstiden i tilfælde af uro eller grove overtrædelser af bestemmelserne i denne Inatsisartutlov eller anden lovgivning, f.eks. Grønlands Kriminallov.

Den udløsende hændelse skal have fundet sted på selve salgs- eller udskænkingsstedet.

Hjemmelen giver politiet mulighed for at stoppe for salg eller udskænkning for resten af dagen eller aftenen samt påbyde lukning for resten af åbningstiden.

Til stk. 2

Politiet skal indberette hændelsen til kommunalbestyrelsen på førstkommende hverdag.

Det er kommunalbestyrelsen, der herefter skal tage stilling til, om der skal foretages yderligere skridt over for bevillingshaveren efter denne Inatsisartutlov.

Til § 36

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og fastslår, at politiet kan påbyde indretningsmæssige og inventarmæssige ændringer i forretninger, restaurationer, hoteller og andre serveringssteder med henblik på at forebygge voldshandlinger.

Det er en forudsætning for at meddele et sådant påbud, at der foreligger en særlig risiko for voldelig adfærd i forbindelse med salgs – eller udskænkingsstedet. Den særlige risiko for vold kan også have vist sig ved tidligere voldsepisoder eller optræk hertil.

Der skal således efter en konkret vurdering være en grund til at iværksætte sikkerhedsforanstaltninger, der kan forebygge vold eller sikre en hurtig indgriben ved optræk hertil. Det er ligeledes en forudsætning, at der foreligger konkrete forhold, som reelt kan forbedres.

Den sikkerhedsmæssige indretning kan f.eks. være sikring af indgangspartier, herunder udskiftning til stærke døre, sluser eller lignende. Der kan også være tale om at stille krav om alarmsystemer, f.eks. således at en dørmænd kan tilkalde hjælp, hvis der er optræk til slagsmål eller lignende ved indgangen. Sikkerhedsmæssigt inventar kan f.eks. være brudsikre drikkeglas.

Politiet bør, i det omfang der er mulighed herfor, drøfte de sikkerhedsmæssige forhold med bevillingshaveren eller orientere bevillingshaver, inden der tages stilling til den konkrete udformning af de krav, der skal stilles i de enkelte tilfælde.

Til stk. 2

Der skal gives en rimelig frist til at få gennemført de fornødne sikkerhedsmæssige foranstaltninger. Fristen kan forlænges af politiet, hvis der er rimelig grund til, at foranstaltningerne ikke er gennemført indenfor den fastsatte frist.

Til stk. 3

Efterkommer bevillingshaveren ikke påbuddet, kan kommunalbestyrelsen efter indstilling fra politiet inddrage bevillingen, indtil den krævede sikkerhedsmæssige indretning er gennemført. Politiet kan i denne forbindelse inddrage bevilling foreløbigt, indtil kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om inddragelse af bevillingen.

Til § 37

Bestemmelsen er ny og pålægger alle offentlige og private virksomheder med mindst 1 ansat at udarbejde en alkoholpolitik.

Når der udskænkes alkoholholdige drikke, kan en alkoholpolitik for eksempel indeholde vejledning om, hvordan man forhindrer spirituskørsel hjem fra arrangementer, normer for udskænkning i forbindelse med repræsentation eller middage, når ansatte er til konferencer med kolleger fra andre institutioner m.v.

Det anbefales, at en alkoholpolitik altid indeholder en plan for hjælp i situationer, hvor en medarbejder har et begyndende misbrug.

Til § 38

Til stk. 1

Rådet er et rådgivende organ indenfor forebyggelse, sundhedsfremme, kontrol og behandling, som skal fungere som rådgivende organ for Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver hjemmel til at fastsætte nærmere regler om rådets formål, medlemmer og andre bestemmelser om rådet.

Til § 39

Til stk. 1

Som hidtil har en tilsynsmyndighed ret til at kontrollere, om der sker overtrædelse af lovens bestemmelser. Bestemmelsen giver ligeledes tilsynsmyndighederne ret til at kontrollere, om bevillingshaveren overtræder eventuelle vilkår, der er fastsat i bevillingen.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut eller den, som bemyndiges hertil umiddelbar adgang til virksomheden uden retskendelse. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret. Tilsynsmyndighedens umiddelbare adgang kendes fra andre områder, hvor der udøves tilsyn.

Denne adgang omfatter dog ikke værelser, der er udlejet til overnatning.

Til stk. 3

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for udøvelse af tilsyn efter stk. 1 og 2.

Til § 40

Til stk. 1

Bestemmelserne er en videreførelse af den hidtidige lovgivning og giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere regler om gebyr for udstedelse eller fornyelse af alkoholbevillinger. Gebyret tilfalder Landskassen.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan udstede nærmere regler om gebyrets størrelse og opkrævning.

Til § 41

Til stk. 1

Denne bestemmelse er ligeledes en videreførelse af de gældende bemyndigelser til Naalakkersuisut. Bestemmelserne er dog udbygget, så det nu er tydeligere i loven, i hvilke tilfælde Naalakkersuisut kan gå ind og fastsætte regler for salg og udskænkning.

Bestemmelsen giver hjemmel til, at Naalakkersuisut efter opfordring fra en kommunal- eller bygdebestyrelse kan yderligere begrænse eller helt afskære borgernes adgang til alkoholholdige drikke. Det samme gør sig gældende såfremt flertallet af en lokal eller landsdækkende folkeafstemning beslutter, at borgernes adgang til alkoholholdige drikke skal yderligere begrænses eller helt afskæres.

Bestemmelsen giver endvidere hjemmel til, at Naalakkersuisut kan yderligere begrænse eller helt afskære borgernes adgang til alkoholholdige drikke, når omgang med alkoholholdige drikke udgør en væsentlig trussel mod børns tarv eller befolkningens sikkerhed. En væsentlig trussel mod børns tarv eller befolkningens sikkerhed kan forekomme i forbindelse med voldsomme hændelser eller i forbindelse med en så negativ udvikling i lokalsamfundet, at der er brug for at yderligere begrænse eller helt afskære borgerens adgang til alkohol.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan eksempelvis fastsætte regler, hvorved kun salg og udskænkning af for eksempel spiritus skal ophøre, ligesom Naalakkersuisut kan fastsætte særlige ordninger for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, som alene gælder en del af en kommunes byer og bygder.

Til stk. 3

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om udstedelse og inddragelse af alkoholbevillinger i områder uden for den kommunale inddeling.

Til stk. 4

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke på skibe, i det omfang området er hjemtaget.

Til § 42

Til stk. 1

Klager over kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne Inatsisartutlov behandles af Naalakkersuisut.

Kommunalbestyrelsens afgørelser om alkoholbevillinger eller godkendelser kan påklages til Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er modtaget.

Afgørelse af, om en klage er indkommet rettidigt, afgøres af Naalakkersuisut som klageinstans.

Til stk. 3

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men Naalakkersuisut kan for eksempel bestemme, at bevillingshaver må drive virksomheden videre under sagens behandling.

Til stk. 4

Afgørelser truffet af Naalakkersuisut kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til § 43

Bestemmelsen indeholder angivelse af foranstaltninger for overtrædelse af lovens bestemmelser.

Til stk. 1

I bestemmelsen angives de enkelte bestemmelser i denne Inatsisartutlov, der kan foranstaltes med bøde.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver hjemmel til, at der i forskrifter som er udstedt i medfør af Inatsisartutloven, kan fastsættes foranstaltning med bøde såfremt bestemmelserne i forskriften overtrædes.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver hjemmel til at konfiskere hjemmefremstillede alkoholholdige drikke og hjælpemidler, der anvendes til hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke.

Til stk. 4

Bestemmelsen giver hjemmel til at pålægge juridiske personer bødeansvar.

Til stk. 5

Bøder og konfiskation efter denne Inatsisartutlov tilfalder Landskassen.

Til § 44

Bestemmelsen angiver ikrafttrædelsestidspunktet samt overgangsbestemmelser.

Til stk. 1

Inatsisartutloven træder i kraft 1. marts 2018.

Til stk. 2

Landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke med senere ændringer (Landstingslov nr. 3 af 31. maj 2001) ophæves samtidigt med ikrafttræden.

Til stk. 3

Bekendtgørelser og andre forskrifter, der er fastsat eller opretholdt med hjemmel i Landstingslov om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke som ændret ved Landstingslov nr. 3 af 31. maj 2001, forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Til stk. 4

Alkoholbevillinger udstedt før Inatsisartutlovens ikrafttræden er fortsat gældende, indtil de udløber eller ophæves efter denne Inatsisartutlov.

Til § 45

Bestemmelsen fastsætter, at loven ikke finder anvendelse for de områder, der er forsvarsområder i henhold til traktater om forsvaret af Grønland.